

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

A fecskék és a hadügyminiszter.

Budapest, július 16.

A magyar kormány udvarából ma reggel vidám csiripeléssel repültek föl a félhivatalos fecskék és azt csattogták, hogy létszámemelést nem lesz, sem most, sem a jövőben. A bécsi urak a falhoz verhetik a fejüket, de a magyar kormány egy szál bakával sem ad többet. Akarnak rá bizonyítékot? Itt van az *Armee-Zeitung*, a hadügyminisztérium officiózusa, amely kénytelen-kelletlen megvallja, hogy miután létszám-főlemelésről szó sem lehet, a tiszti-szolgákat kell vitéz harcosokká előléptetni.

Ezek a trillák még ott rezegtek a levegőben, amikor Bécsben megszólalt *Schönaich* közös hadügyminiszter ur. Mint az ostrom-ágyu, úgy dörgött a hangja: létszámemelést pedig kell, létszámemelést pedig igenis lesz! A félhivatalos szárnyasok gégejében bizonyára elszakadnak a hangszálak e formidábilis bum-bum eldördülésére. Mit is szólhatnak, mit is mondhatnak a hadügyminiszter ellen! Hiszen a hadügyminiszter csak tudja, vajjon van-e

szükség létszámemelésre vagy nincsen.

Mert jól jegyezzük meg; a kormány nem azt mondhatja, hogy a létszám emelésébe semmi körülmények között sem egyezik bele, hanem azt, hogy a létszám emelésére nincsen szükség, s ezért nem is lesz. E logika fonálán tova haladva, azt lehet következtetni, hogy miután a kormány a legilletékesebb helyről győződött meg a saját föltevésének helytelen voltáról és az ujonczok létszámfőlemelésének szükségéről: ennek következtében már semmi akadály sem lehet annak, hogy a létszám főlemeléséhez a maga approbációját megadja. De fölösleges is ez a következtetés! Hiszen Wekerle Sándor a Ház nyílt ülésén mondotta, hogy a katonaság létszámát föl kell emelni, mert arra szükség van; a kormány tagjai nem tiltakoztak e nyilatkozat ellen és hallgatásukkal szolidaritást vállaltak vele. Ilyen dokumentum után, komikusnak tűnt volna föl a reggeli hősködés akkor is, ha nem száguld nyomában a hadügyminiszter menydörgő czáfolata. E hadügyminiszteri deklaráció után azonban bizonyosságnak tekinthető az ujoncz-kontingens közeli fölszólása.

Ezzel szemben már most igen határozott álláspontot kell elfoglalni. Ha megszavaztatnák a nemzetet, a létszám főlemelésére elenyészően csekély szavazat esne. Még akkor is, ha a főlemelést az ugynevezett nemzeti engedményekkel akarnák kicsikarni. A nem-

zet úgy vélekedik, hogy véradója még akkor is elég magas lenne, ha a magyar ezredeket magyarul vezényelnék. A katonai terheket nem nagyobbítani, de könnyíteni óhajtja. És éppen ezért követeli a két évi katonai szolgálatot. Az *Armee Zeitung* megjelölte irány pedig föltétlenül csak helyeselhető.

Igen: a létszámot nem emelni kell, hanem véget kell vetni annak az irtózatosságnak, mely a hadsereg keretében ember dolgában végbe megy. A tiszti szolgálai intézményen keresztül a pazarlásnak csak a kisebbik része folyik szét. Ezrekre rug azoknak a száma, kiket elvonnak a száadtól olyan munkához, melyek teljesen magántermészetűek és semmi közük sincsen a hadsereghez. Törzsrörmesterek és nős tiszték nagyon sokat tudnának erről beszélni. Példát vehetnének a francia hadseregről; itt még a dobokat is elszedték, hogy vagy tízezer ember kezébe fegyvert nyomhassanak. És ugyanennél a hadseregnél megkezdődött a reform abban az irányban, hogy a hadsereg egyetlen célja az, hogy a katonák a hadviselés művészetére minél tökéletesebb módon kitaníttassék. Emellett a nagy cél mellett eltörpül az az elv, hogy a hadsereg állam az államban, mely a maga szükségleteit a maga keretein belül elégíti ki. Ha okosan hozzá fognak az ember-pazarlás megszüntetéséhez, nemcsak létszám-emelésre nem lesz szükség, hanem válogatásra alkalmas bő anyaghoz juthatnak.

A kéz.

Irtá: Hevesi József.

(Utánnomlás tilos.)

Az asszonyok — ki merre! — fürdőzni voltak s nekünk, szegény szalmaözvegyeknek, akiket foglalkozásuk még itthon tartott, nagyon kapóra jött Kiruly Benze meghívója egy kis barátságos szalma-vacsorára. Nagyon untuk már a Márvány-menyasszonyt, a Kék hordót, a Zöld bakot, a Politikus csizmadiát, meg a többi budai kis korcsmákat, ugynevezett házi főztjűkkel. Egyszer-másszor, változatosság kedvéért csak belátogat ide az ember. És ha éppen eltalálja, hát jóízűen meg is vacsorázik; de már ha sűrűn szorul az ilyen helyekre, bizony megszállja a vágy tiszta asztalkendők, kristálymetszésű poharak, frakkos pinczerek és diszkrétebb tónus iránt.

Kiruly Benze is szalmaözvegy volt ugyan, de ő otthon kosztolt. A gyomra kiméltre szorult és nem mert korcsmákba járni. De azt hiszem a felesége nemcsak a gyomrát féltette Benzének, bizonyára a korcsmai étellel járó egyéb veszedelmektől is meg akarta óvni.

Nagyon szívesen fogadtuk a meghívóját és este a rendes időben megjelentünk régi jó barátai, mindössze öten. És mi türelem-tagadás, bizony nagyon jól esett megint rendesen terített asztal mellett helyet foglalni. A vacsora meg éppenséggel pompás volt, minden egyes fogás izletes, a házi tűzhely szoliditása mellett tanuskodó. Végre a gyomornak is meg van a maga ideálizmusa, esztétikája! Kiderült, hogy

csupa ideálista ült itt együtt, már t. i. ami a gastrónómiát illeti és a kulináris élvezetek dolgában mindegyiknek ideálja — Lukullus volt!

A borok meg éppenséggel magas színvonalon állottak. Részint a házigazdának saját termései, részint az udvari pinczékéből beszerzett pompás nedük. A beszéd sorján nem is akadt egyéb, mint a jó konyha dicsérete és mikor a süteknél a behűtött Cremona rosé is megjelent, egy magasállású tisztje az igazságszolgáltatásnak poharat ragadott és emelkedett szavakkal zengett dicsőítő himnuszokat Kiruly Benze szakácsnőjének áldott kezeire. Azokra a kezekre, melyek izzó varázsolnak a nyers anyagba, azokra a tündérkezekre, melyek . . . sat.

Zugó helyesléssel kocczintottuk össze a poharakat és a hangulat már annyira emelkedett volt, hogy egy egyetemi tanár minden áron be akarta hívatni a szakácsnőt, hadd olvasson az ő áldott kezeiből.

A tudós tanár ugyanis nagyra volt az ő kiromantiájával. Ugy olvasott az ember tenyeréből, mint a folyóvíz. Hűségezen bizott a kézjósulásban és órákig elmagyarázta a kirognómika, kirológia csilhatatlanságát.

Mi ismertük ezt a gyöngéjét és hogy most eljutottunk a kézolvasáshoz, ugratni kezdtük.

Én szörnyen tamaskodtam az egész tudományban, sőt hogy minél jobban felizgassam a tanár urat igen lekicsinyeltem a kéz szerepét az ember intellektuális életfunkciójában.

— A kéz! A kéz! — mondtam gunyosan, — a kéz egy egyszerű eszköz. A felső végtagnak lapátalaku végdarabja. Mi köze ennek az ember intelligenciájához? Hogy lehetne ennek

ötletszerűen alakult vonásaiból a jövőt kiolvasni?!

Olaj volt a tűzre! Az én tanár barátom ugyancsak találva érezte magát. Hogy beszélhet így egy író ember!

A kéz! A kéz! Hiszen már Aristoteles kimondta, hogy a kéz emeli ki az embert az állatok köréből. Ez ad neki fölényt az állatok fölött. Hát nem olvastam d'Arpentigny, Carust? Ezek tanulmányozták az emberi kezét és megállapították, hogy a kéz legfontosabb, legügyesebb szerve az emberi testnek. És aztán belemerülve themájába beszélni kezdett a kéz szépségéről. Hogy milyen is a szép kéz. Nevison szerint sit longa manus, a kéznek hosszukásnak kell lenni és keskenynek, az ujjaknak hosszan elnyúlóknak, párnázottaknak, az izületnél apró lyikacsokkal kell birnia, a körmök legyenek domoruak, az inak és kék vérecek ne emelkedjenek ki stb. stb.

Mi úgy tettünk, mintha nagyon komolyan vennék magyarázatát és hogy még jobban beleivgyük, kétkedni kezdtünk a tenyerolvasás tudományában.

A tanár egészen elszörnykedett.

— Hát nem tudjátok, hogy ez már több évezredes tudomány, melyet a khaldeusok és a régi zsidó misztikusok is műveltek? Hát nem hallottátok hírét Paracelsusnak, Cardanusnak?

És aztán belemelegedve kezdte magyarázni a viszonyt az ember tenyere és a hét bolygó között. És nagy tudományos apparátussal kezdett beszélni a linea vitalisról, arról a vonalról, mely a mutatóujjánál kezdődik és átível a többi, a linea mensalisról, a cingu-

Sajnos azonban, erre igen kevés remény van. Tudjuk, milyen elavult elvek vezeték a monarchia hadügyi vezetőségét. Ez csak a kardjára tud ütni, de gondolkodni és a nép érdekeit, teherviselő képességét figyelembe venni: erre képtelen. De nem véletlen, hogy éppen a mi hadügyi vezetőségünk eszejárása tükrözi vissza a középkort. Mindenütt erélyes kormány és erélyes parlamenti többség van, mely vasakarattal szorítja a hadügyminisztert a néperdekék figyelembevételére. A mi kormányaink és többségük azonban mindenkor gyávák és a bécsi körök udvarias fölszolgálói voltak. Kivétele-e a nemzeti kormány és a mostani többség? Schönaich hadügyminiszter ma megadta erre a választ. És ennek a válasznak higgyenek, ne a félhivatalos fecskéknek. A fecskék természetete, hogy őszszel más tájak felé vándorolnak és akkor másképpen csiripelnek, a hadügyminiszterek természetete pedig az, hogy itt maradnak és mindig egyet fujnak: több katonát, több katonát!

Az utolsó minisztertanács.

— A bankszabadság meghosszabbítása. —

Budapest, július 16.

A nyári szünet előtt ma délelőtt gyűltek össze utoljára minisztertanácsra a kormány tagjai. A tanácskozás rendkívül hosszúra nyúlt: tíz órától egyfolytában délutáni három óráig tartott s részvevett benne a kabinet minden tagja a szabadságon levő *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter kivételével, kit *Bolgár* Ferencz államtitkár helyettesített. A minisztertanács a nyári szünet előtt sorra vette az összes tárczák folyó ügyeit s ezért a tanácskozásba rövid időre bevonták *Popovics* Sándor és *Szterényi* József államtitkárokat is, kik azután referádájuk végeztével eltávoztak.

A folyó ügyeken kívül főként két kérdés foglalkoztatta a kormányt: a *kiegyezés* és a *horvát helyzet*. Ezt az utóbbit *Rakodczay* Sándor bevonásával, aki ma reggel érkezett Budapestre, különösen behatóan tárgyalták s a bán két ízben is, mindig egy óránál hosszabb ideig időzött benn a tanácskozó-teremben. *Rakodczay* a horvátországi helyzetről és kormányzati

terveiről referált a kormánynak, amelyről lapunk más helyén adtunk részletes jelentést.

A *kiegyezés* dolgával a minisztertanács első felében foglalkoztak a kormány tagjai, amikor a tanácskozáson *Popovics* és *Szterényi* államtitkárok is résztvettek. A miniszterek beható tanácskozás tárgyává tették a bécsi alkudozások eredményét.

Holnap délelőtt kilencz órakor a miniszterelnöki palotában ismét minisztertanács lesz, amelyen folytatják a mai nap folyamán még le nem tárgyalt folyó ügyek tárgyalását.

A jegybank ügye.

A politikai világban élénk föltűnést, a függetlenségi politikusok között pedig érthető elkeseredést keltett az a hír, hogy a bécsi tárgyalások folyamán junktimot állítottak föl a kiegyezés és a bank- és kvótakérdés között. Ennek a junktimnak első jelensége az az ideiglenes szerződés, amelyet a kormány kötött a közös jegybankkal. Az osztrák-magyar bank szabadalma tudvalevőleg ez év végén megszűnik, ha addig Magyarország és Ausztria között a *vám- és kereskedelmi szövetség* nem jön létre. A kiegyezés dolgában tárgyaló kormányok azonban azt már elhatározták, hogy szövetséget nem kötnek és a kiegyezésnek formája, ha egyáltalában létrejön, *vám- és kereskedelmi szerződés* lesz, tehát a törvény értelmében a *jegybank szabadalma ez év végén minden körülmény között megszűnik*. A kormány tehát fölhasználva azt a körülményt, hogy a magyar közvélemény az önálló magyar jegybank föllállításának időpontjául az 1910. évet jelölte meg, mert nem vette figyelembe a törvény betűjében rejlő három esztendei időnyereséget, ahelyett, hogy most törvényadta jogánál fogva a nemzetet az önálló magyar jegybank föllállításával lepte volna meg: — erre a három esztendőre *ideiglenes szerződés* kötött az osztrák-magyar bankkal. A szerződés főbb pontjai ezek:

A bankszabadságot, a jelenlegi föltételek mellett *ezerkilencszáztízegig meghosszabbítják*.

Kikötik, hogy 1910 végéig Magyarországra szóló érvényűvel a bank a *kamatláb emelését* csakis akkor határozhatja el, ha ez a mostani fötanácscon kívül a magyar kormány által kinevezendő *három új*, a bank által tiszteletdíjjal ellátandó fötanácsosból, továbbá a *Magyar Hitelbank*, a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* és a *Pesti Hazai Első Takarékpénztár* egy-egy vezetőjéből összeállított szaktanács (Fachkommission) is szükségesnek tartja. Megegyezés létre nem jött esetén a *magyar királyi pénzügyminiszter dönt*.

A bank Magyarországon *Magyar-Osztrák Bank*-ként jegyez. A fiókintézetek számát egy éven belül *tízszel* emeli. Ujabb építkezésekre bocsátkozhatik. A hivatalnoki karban új állásokat, új fizetési fokozatokat *nem* létesíthet és a kinevezéseknél szorososan az eddigi uzust tartja szem előtt.

Az 1908-ik évi, valamint az 1910-ik évi közgyűlést *Budapesten* kell megtartani.

A jelenlegi kormányzó visszavonulása vagy elhalálása esetén a hátralevő időre *magyar állampolgár* választandó, valamint új fötanácsosok *csak 1910-ig terjedő időre* választhatók.

A többi pontozat nem lényeges s a leszámolás technikájára s egyéb mellékes kérdésekre vonatkozik.

Ime a kormány így gondoskodik arról, hogy a nemzet vágyai teljesedésbe menjenek. Ahol lehet halasztani, ott halaszt...

Az osztrák miniszterelnök Budapeston.

Báró *Beck* Vladimir osztrák miniszterelnök — hír szerint — holnap érkezik Budapestre, hogy a függőben hagyott kiegyezési kérdések felett tanácskozzék *Wekerle* miniszterelnökkel.

A miniszterek üdülése.

Wekerle miniszterelnök értesüléstünk szerint nem megy szabadságra; a nyár egy részét Dánoson tölti, honnan hetenkint többször is bejön a fővárosba, hogy miniszteriumaiban tárczája folyó ügyeit intézze. *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi miniszter ma akart Herkulesfürdőre utazni, a minisztertanács délutánig való elhuzódása miatt azonban holnapra kellett halasztania elutazását. Gróf *Andrássy* Gyula szintén holnap utazik el tiszaroffi birtokára. Gróf *Apponyi* Albert Eberhardon tölti a nyarat, hová a napokban utazik el. Hosszabb idő óta szabadságon van már a gyengélkedő *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter is, ki jelenleg Tátralomniczon üdül. *Günther* Antal igazságügyi miniszter szintén rövid szabadságra megy nem-sokára.

Budapest, július 16.

Küldöttség *Szterényi* államtitkárnál. *Luby* Géza országgyűlési képviselővel Mátolcs községnek népes küldöttsége kereste fel ma délelőtt a kereskedelemügyi miniszteriumban *Szterényi* József államtitkárt, hogy a kereskedelmi kormány támogatását kérje a Mátolcs községnél építendő Szamos-hidhoz. Az államtitkár igen szívesen fogadta a küldöttséget és biztosította ugy a miniszter, mint a maga jóindulatú pártfogásáról.

lum Venerisről, a via lacteáról, a Mars barlangjáról... És megfogta a tenyeremet és magyarázta az összes vonalakat, melyeket oly jól ismert, mint a jó csillagász a mennyboltot.

— Akarod, hogy kiolvassam jövődet a tenyeredből?

De már erre visszarántottam a kezemet. Nagyon babonás vagyok az efféle dolgokban. Nem értek tréfát a sorssal. Akármit talál jósolni, engem nyugtalanítana.

Az egész társaság elnevette magát, mikor olyan hirtelen visszarántottam a kezemet. A bíró azonban odanyujtotta a tenyerét.

— Nesze, olvass belőle!

De a házigazda közbeszólt:

— Ne, ne! Hagyjátok. Nem jó az ilyen tréfálni. De ha már kézügyekről van szó, hadd mutatok nektek valamit.

Általános figyelem között állott fel az asztaltól és bement a másik szobába. Egy félpercz mulva már visszatért és egy gyönyörűen formált, márványból faragott kis női kezét tett az asztalra.

A tudós tanár tett rá először is megjegyzést:

— Ez a kéz, igazán —

De a házigazda nem engedte befejezni:

— Ne tégy rá semmiféle megjegyzést. Ennek a kéznek köszönhetem én a boldogságomat. Ez a kéz a feleségem keze!

A társaság egyszerre csendes lett és figyelmesen néztünk a házigazdára.

Király Bencze ezeket beszélte:

— Hosszabb ideig éltem Milánóban. Hiszen tudjátok, hogy mint mérnök ott a villamos vonatok építését vezettem. Belecsöppentem valamiképpen a milánói aranyifjúság közé és bizony sok görbe éjszakát láttunk együtt behalálni a hajnalhasadásba. Határozottan mondhatom nektek, hogy az a társaság — noha egytől-egyig csupa jó fiuból állott — éppen séggel nem volt javamra és én már egészen a züllés utján voltam. Minden áldott éjszaka lumpoltunk, ittunk, dözsöltünk, virrasztottunk.

Másnap én mindig szégyeltem saját magam előtt, de azért este már együtt voltam a vig cimborákkal.

Egy farsang estéjén az Édenbe mentünk. Afféle varieté-színház az. Valamicskével különb az orfeumoknál. Voltunk vagy tizen csupa fiatal, vidám fickó. Valamennyien csibészek. Egy nagy terrászerű nyitott páholyban foglaltunk helyet és szörnyű ildomtalan lármát csaptunk. Lebeszélünk a zenekarhoz, felszóltunk a színpadra, botrányos megjegyzéseket tettünk a színészekre, kigunyoltuk a közönséget. Szóval éretlenek voltunk és neveletlenek. Pezsgőt hozattunk és mintha nem is egy nagy közönség szeme láttára történnék, hanem egy cabinet particulierben, vígan nótázva kezdünk dözsölni.

Meg kell jegyezni, hogy én nem nagyon győzöm az ivást és az első két-három pohár pezsgő alágyult a kedvemnek.

Közvetlenül a mi páholyunk mellett egy másik kis páholyban egy öreg ur ült és egy gyönyörű szép leányka. Eljöhett bátran az Édenbe, mert itt nem láthatott semmi megbot-

ránkoztatót. Már t. i. a színpadon. Mert szó, ami szó, a mi viselkedésünk megbotránkoztató volt. Különösen pedig az enyém, miután már a pezsgőbe belekóstoltam. Én mindjárt, mikor beléptünk, észrevettem azt a bájos szép leányt a szomszédos páholyban és úgy ültem le, hogy folyvást szemmel tarthattam. Szemmel tarthatam, nem az igazi kifejezés. Folyvást provokálhattam a tekintetemmel. Eleinte ügyet sem vetett rám, azután kissé megzavarodottan, elfordította a fejét. Az öreg ur, aki vele volt, szintén fészkelődni kezdett és szigorú tekintet vetett reám. Én rá sem hederítettem, sőt folytattam a neveletlen flirtelést. És ittam. Egymásután ittam a pezsgőt. Sokat és gyakran. Egyszerre csak forogni kezdett velem a világ. Valami emelkedett hangulat vett rajtam erőt. Széles, jó kedvem támadt. Nem birtam magammal. Az a szép leány ott ült a páholy szélénél, mely háttáros volt a mi páholyunkkal. Csak ropatos voltommal tudom magyarázni, hogy rözsaszinű felhők között tévelygő fövel fölemelkedtem a helyemről és egy pohár pezsgőt tartva a kezemben, odaléptem a szép idegen leányhoz és megkínáltam a pohárral.

A leány erre se szó, se beszéd: fölemelte a kezét és úgy arcul ütött, hogy leesett a monoklim és végigöntöttem magamat pezsgővel.

Persze, erre egy kis kavargás támadt. A társaim felugráltak. Az öreg ur is a leányával. Én azonban — aki hirtelen kijózanodtam — lecsitítottam a fiukat. Az öreg ur és a leány pedig eltávoztak.

A bán Budapesten.

— Minisztertanács a horvát ügyek miatt. —

Budapest, július 16.

Rakodczay Sándor horvát bán ma reggel váratlanul Budapestre érkezett és résztvett azon a minisztertanácson, amelyet ma délelőtt tartottak a kormány tagjai, hogy a nyári szünet előtt utóljára megbeszéljék az elintézendő ügyeket. A bán utazását és a minisztertanács határozatait a kormányhoz közel álló helyen így kommentálják:

A horvát bán utazása első sorban informatív célzatu volt. Rakodczay szükségesnek találta, hogy az utolsó minisztertanácsra Budapestre érkezéskor és a miniszterektől információkat szerezzen s ugyancsak nekik információkat adjon. A bán nem tett előterjesztést a miniszterelnöknek a horvát osztályfőnökök kinevezésére, nyilván mert személyeikre nézve még nem történt megállapodás. Ez az ügy szóba sem került a bán és a kormányelnök mai tanácskozásán.

Rakodczaynak egyébként a nap folyamán több ízben volt alkalma a miniszterelnökkel tárgyalni. A délelőtt folyamán, féltizenegy órakor látogatta meg Wekerle a miniszterelnöki palotában és itt háromnegyed óráig időzött. Azután a honvédfőparancsnokság épületébe s a belügyminisztériumba ment, majd tízenkét órakor visszatért a miniszterelnöki palotába, ahol ekkor már megkezdődött a miniszterek tanácskozása. A bán Ábrányi Kornél miniszteri tanácsost a sajtóiroda főnökét kereste fel mindenekelőtt s nála hosszasan időzött, amíg a minisztertanács nem jutott el a horvát ügyekig. Ekkor a kormányelnök magához kérte a bán a minisztertanácsba.

Rakodczay félely órákor ment fel az elsőemeleti tanácssterembe s ott a miniszterekkel hosszasan tanácskozott. Rakodczay a helyzetet a minisztertanácson nem jelezte olyan sivárnak, mint az a Budapestre érkezett jelentésekből általában kitűnik. Szerinte még van remény a kibontakozásra s Horvátország közvéleménye, a lelketlen és mesterséges izgatás mellett is, nyugodtnak mondható. A horvát képviselők beszámolóikat nyugodtan és zavartalanul megtarthatják s a horvát közvélemény már ebből az egy körülményből is meggyőződhetett az új báni kormányzat alkotmányos és törvényes voltáról. A kedélyek — így adta elő a bán — lassankint lecsillapodtak s épp ezért szerinte a legvégső eszközöket még nem kell igénybe venni. Általában a báni kormányzat jelen-

legi stádiumában a program ezekben a szavakban foglalható össze: *a kedélyek lecsillapítása.*

Hogy a bán és a magyar kormány Horvátország iránti jóindulatának ismét tanujelét adja, a mai minisztertanács teljesítette a horvátok egyik régi óhaját. Még a legutóbbi horvát obstrukció idejében történt, hogy egy horvát képviselő arra kérte Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert, helyezze Zágrábot a lakbérszabályzat egyik legmagasabb kategóriájába, mert a jelenlegi beosztás a horvát tisztviselőkre igen hátrányos.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter akkor azzal a megokolással utasította vissza a kérelem teljesítését, hogy a katonai lakbérszabályzat sem helyezi a horvát fővárost a magasabb kategóriába. Rakodczay Sándor horvát bán ma a minisztertanácsban azt az előterjesztést tette, hogy a zágrábi állami tisztviselők lakbérért emelje fel. A minisztertanács, hogy újabb bizonyágát szolgáltatssa annak, mennyire jóakarója Horvátországnak, elfogadta a bán előterjesztését, aminek következtében a zágrábi tisztviselők közül nemcsak az államiak, hanem az autonóm tisztviselők is magasabb lakbérosztályba jutnak.

Miután — mint említettük — a mai minisztertanács az utolsó a nagy nyári szünet előtt, ugy a kormányelnök, mint a miniszterek és a bán szükségesnek látták a horvát helyzet alapos megvitatását. Épp ezért a mai minisztertanácson — így mondta nekünk egy beavatott politikus — főképp horvát ügyek szerepeltek.

Három óra után 10 percczel véget ért a miniszterek tanácskozása, amelynek most már nem minisztertanács, hanem bizalmas jellege volt. A horvát bán mindvégig részt vett a tanácskozáson. Távoztakor Rakodczay kijelentette, hogy a magyar kormányval mindenben egyetért. A tanácskozáson megállapodás történt minden eshetőségre nézve. A miniszterek élénk részt vettek a vitában. Megállapítható, hogy ugy az egyes miniszterek, mint a kormány és a bán között teljes egyetértés van a követendő eljárásra nézve. A tanácskozás elhatározta, hogy egyelőre békés uton, a kedélyek lecsillapításával igyekeznek Horvátországban a rendet helyreállítani, de megadták a bánnak a felhatalmazást az országgyűlés feloszlására is. Feloszlás esetén az új választások kiírása haladéktalanul bekövetkezik részben az alkotmányosság megóvása miatt, részben, hogy az október 10-én újra összehívott magyar országgyűlésen Horvátországot már új emberek képviseljék.

Az öreg ur kissé habozott, majd bement egy másik szobába.

Pár perc múlva az én pofozó arkangyalom előtt hebegtem érthetetlen szavakat.

Ő géneben volt, röstelkedett. De milyen bájos volt nagy zavarában.

Nem szólt semmit. De a szeméből bocsánatot olvastam ki.

Arra kértem, hogy megcsókolhassam azt a kis kezét, melylyel oly bátran védte meg magát.

Az atyjára nézett és aztán felém nyújtotta szép, keskeny, hosszú kezét.

En forrón megcsókoltam.

Azután megcsókoltam máskor is. Mert ez a kis kéz észretérett engem. Beláttam, hogy ha így folytatom, hát elzüllok. Szakitottam tehát a társasággal, az arany malacokkal és a lelkemben megfogamzott az az elhatározás, hogy azt a kezét, mely oly igazságosan megfenyített, el kell egyszer nyernem.

Nehéz volt. De megtörtént. Egész szivből bocsájtottak meg és én elnyertem azt a kis kezét, melylyel nagyon különös módon ismerkedtem meg.

Házasságunk első évfordulójára egy kitűnő művésznel márványba faragtattam azt a kis kezét, mely engem egy pofonnal térített vissza a tisztesség útjára, de amely azóta annyi gyöngédséggel czírogatta meg arcomat.

Természetes, hogy most már a távollevő háziasszonyra kocczintottunk és hódolatunk jeléül sorra csókoltuk az arisztokratikusan keskeny szép márvány kezét.

A tanácskozás egynegyed négy órakor ért véget.

Ebből a gyönyörűen megkonstruált ismeretéből kitűnik, hogy a magyar kormány a derék horvátoknak eddig igazán hazafias maguktartása elismeréséül tetemes pénzajándékot ad. Más erélyes rendszabályról azonban szó sincs. És ez nagyon jellemző.

A bán programja.

Rakodczay Sándor horvát bán Josipovich Géza horvát miniszter meghívására tegnap este Zágrábból Téténybe érkezett, mint a miniszter vendége ma reggelig maradt ott. Ma délelőtt a bán a horvát miniszterrel együtt Budapestre jött, részt vett a miniszteri tanácskozásban s a kormánynak több előterjesztést tett a horvátországi viszonyokról s általában a horvát politikai helyzetről. Idejövételének céljáról a bánhoz közelálló forrásból a következő értesítést kaptuk:

A horvát bán a horvát miniszter meghívására ugyan, de inkább a saját elhatározásából jött fel Budapestre. A bán ugyanis telefon útján napról napra tárgyalt Wekerle Sándor miniszterelnökkel, aki így a horvát állapotokról teljesen tájékozva volt. A bán azonban tudta, hogy a nyáron a kormány ma utolsó miniszteri tanácskozását tartja s személyesen óhajtotta informálni magát a kormány intencióirol, a horvát politikával kapcsolatos terveiről s bizonyos eshetőségekben való elhatározásáról. Ezenkívül ő maga is személyesen óhajtotta a kormány tagjait a horvátországi helyzet minden egyes részletéről fölvilágosítani. A miniszterelnököt kellemesen lepte meg a bán megérkezése s meghívta őt a miniszteri tanácskozásba, ahol a kölcsönös információ meg is történt.

A horvát bán előterjesztésére a miniszteri tanácskozás mindjárt el is határozta, hogy a zágrábi állami tisztviselők lakásbérért fölemelt.

Rakodczay Sándor bán különben egyáltalában nem látta olyan sötétnek a helyzetet Horvátországban, mint a hogyan a horvát tulzók fölűntetni iparkodnak. Sőt határozottan reméli, hogy a válság sokáig nem tart s a bonyodalmakat mielőbb sikerülni fog megoldani. Az osztályfői állásokat egyelőre nem tölti be. Nincsen semmi oka a sietésre, mivel azok a tisztviselők, akik most az osztályfői állásokat betöltik, illetőleg az ügyeket intézik, hiven, pontosan s lelkiismeretesen végzik ügyeiket. Mutatja ezt a bródi sztrájk elintézése is. Sikerült itt a politikai izgatást megszüntetni s a dolgok rendes menetét biztosítani.

A bán reméli, hogy sikerülni fog új pártot s új többséget alakítani. Ebben a dologban hosszabb ideig tárgyalt s eddig is fölűtte biztató eredményt ért el. A bán egész napon át állandóan hivatalában van, sűrűn tanácskozik horvát politikussal s az első napokban folytatott kémkedés is szűnőfélben van. Eleinte ugyanis ellenesei egyre leselkedtek s mindenkit, aki a bánal beszélt, hazaárulónak kiáltottak ki. Jó ideje megszünt a szponkodás s ma már szabadon beszélhet az emberekkel.

A horvát koalíció több tagjának vasárnapi beszámoló beszédei ellen, amelyek közül nem egy nyíltan izgat a magyar-horvát kapcsolat ellen, a bán erőszakos eszközök alkalmazását nem tartja szükségesnek. Ugy okoskodik ugyanis, hogy maguk a józan horvát politikussok felismerik a beszédekben Horvátország kárát s érdekeinek veszedelmeit, de ő maga nem akar s nem is kíván beleavatkozni a dolgokba, ha csak az izgatás az élet- és vagyonbiztosságot nem sodorja veszedelembé. Ő törvényes alapon áll s tetteivel bizonyítja be, hogy Horvátország alkotmányát, szabadságát az ő részéről semmiféle veszedelem sem fenyegeti, sőt hogy éppen ő az, aki Horvátország alkotmányos szabadságát óvja és biztosítja.

A bán ma délután látogatásokat tett s azután visszautazott Zágrádba.

A horvátországi helyzet.

Zágrábból jelentik: Az ellenzéki pártok körében elterjedt hírek szerint a bán új program alapján óhajtana a koalíció megbontásával új pártalakítást létrehozni és csak azután új választásokat kiírni. Ezt feltétlenül szükségesnek mond-

Szörnyen rösteltem botrányos magaviseletemet és egész éjjel nem volt többé nyugtom.

Megtudtam az idegennek nevét és lakását. Egy német birodalmi képviselő a leányával. A Rebecchinó-szállóban laktak.

Másnap déltájban jelentkeztem náluk.

Mikor az öreg ur megpillantott, egészen meghökkent.

— Mi tetszik? . . . szólt szigorúan, a leányom már megadta önnek a választ. Ha óhajtja, rendelkezésére állok.

Megszégyenülve állottam előtte. Ha elégtételre gondolnék, mondám, nem személyesen jöttem volna. És ha általában elégtételről szó lehet, ugy én tartozom ezzel a kisasszonynak, akit annyira megbántottam. Röstelve gondolok bárdolatlanságomra és azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek.

Az öreg urnak szemmeláthatólag jól estek ezek a szavak. Most már megengedte, hogy beljebb lépjek, sőt egy székre is mutatott.

Aztán ő maga kezdett engem mentegezni. Fiatalság, jókedv, pezsgő. Majd biztosított róla, hogy az eset felett napirendre tért és szívesen megbocsájt.

De én ebbe nem nyugodtam bele. Még most is a lelkem előtt állott, mint egész éjszakán át, az a gyönyörű leány, indulattól nekihevíült arczzal, czikázó, villámló szemekkel, mint az arkangyal a lángpallossal. A pofont, amit tőle kaptam, már nem érzem, de még égette a lelkemet az a megvető tekintet, melyet felém sujtott.

Arra kértem az atyját, adjon alkalmat rá, hogy a leánya bocsánatát is megnyerjem.

ják, mert a pártok vezérférfiai már kijelentették, hogy a bánal hivatalosan nem érintkeznek. A létesítendő új párt programja szabatosan precizirozta Horvátországnak az 1868-iki kiegyezési törvényben biztosított helyzetét, de jó részt orvosolná azokat a sérelmeket, melyeket már a volt nemzeti párt a múltban ismételt hangsúlyozott és amelyek tisztázása végett a magyar kormány már a konfliktust megelőző időben a regnikolaris deputációk kiküldéséhez hozzájárult. Miután a horvátországi vasutonalak hivatalos nyelvét illetően a horvát pártok felfogása közt nézeteltérés alig van, e kérdés kapcsolására oly megoldást keresnek, mely a magyar álláspont fenntartása mellett az egységes szolgálatot, még pedig a belső szolgálatot nem érinti. A program azonkívül a kulturális haladást és a gazdasági fejlődést biztosító intézményeket tartalmaz, úgy hogy az ellenzék nézete szerint más körülmények között ily gazdagnak ígérkező programmal lehetett volna talán Horvátországban a közjogi békét hosszabb időre is biztosítani, de nem tartják lehetségesnek, hogy ezen program kedvéért a koalíció pártjai a küzdelmet feladják. Az új választások kiírását szeptemberre várják. Hogy a bán teljesen elkészülve fog a választási harcba belemenni, annak bizonyosságául felemlítik, hogy már most néz a bán azok után, kiket jelöltekül felléptetni szándékozik.

Dr. Frank József a Starcevic-párt vezére cikket irt a „Hrvatsko Prava“ estilapjába. A cikk erős kritika tárgyává teszi a koalíció manifesztumát, melyről azt mondja, hogy rosszra csábítja az embereket. A manifesztum nem is ismer horvát népet, csak nemzetet s okfejtéséből nyilvánvaló, hogy ragaszkodik a kiegyezéshez, mely pedig — Frank szerint — minden rossznak forrása. A koalíciónak azt a fenyegetődzését, hogy kilép a magyar országgyűlésből, Frank nem veheti komolyan. Inkább hiszi, hogy visszatérnek ide s hamarosan befejezik engesztelhetetlen harcukat, ha Magyarország csak lehetőségét is nyújtja annak, hogy a nyelvkérdés jóvátehető legyen.

Tomasics tegnapi cikkelye az összes politikai körökben nagy feltűnést keltett. A koalíciós pártok köreiben úgy értelmezik, hogy a volt nemzeti-párt Tomasics által Rakodczay bán kormányának rendelkezésére bocsátja magát. A Starcevic-párti körök azt mondják, hogy annál a körülménynél fogva, hogy a hivatalos Narodni Novine helyesli a rezoluzionisták álláspontját, Rakodczay kapitulált előttük s hajlandó velük kompromisszumot kötni. A volt nemzeti párt tagjai, akik legjobban tudhatják, hogy Tomasics cikkelyének mi az értelme s mi a célja, azt mondják, hogy ez a fölfogás téves; a volt nemzeti párt nem akarja magát a bán rendelkezésére bocsátani, hanem csak azt akarja megjelölni, hogy álláspontja mindig következetes marad, akár kellemes volt a magyar kormány, akár nem; a volt nemzeti párt mindig ragaszkodott a törvényes álláspontjához.

Olaszország és a horvát kérdés.

A római „Vith“ írja „Olaszország és a magyar-horvát konfliktus“ címen, hogy Olaszország nem nézheti egykedvűen azt a harcot, mely annyi érdekét érinti. Nincs helyén szentimentalizmus a horvátok számára, akik osztrák érdekeket képviselnek, amelyek az olasz érdekekkel homlokegyenest ellenkeznek. Olaszország a békének és a nemzeti fejlődésének egyetlen igaz biztosítékát az Adriamenti két szabad népben, a magyarban és a szerben látja. Olaszország érdekei a népeknél meg egyeznek. Ezekben a népekben óriási mennyiségű erély és életerő szunnyad, amelyek az adriai tenger szerencsés boldogabb jövőjére engednek következtetni. Olaszország egész rokonszenvének úgy kell áradnia Magyarországra és Fiume felé, mint ahogy a tenger morajlik Itáliából Raguza és Antivári partjai felé. Ez a rokorszenv adja meg a biztosítékot, hogy a magyar nép tisztelni fogja Quarneró gyöngyének olasz jellegét.

Fegyverküldemény Zágrába.

Horvátországban mind sűrűbben tornyosulnak a viharfelhők. A horvátok már fegyverkeznek a

magyarok ellen. Alig két nap előtt, Zágrába egy privátember címére nagymennyiségű fegyvert és töltényt küldtek Budapestről. A küldeményt egy hét előtt rendelték a Tiller Mór és társa cégénél. Régi katonai, Werndt-féle fegyvereket és a hozzávaló töltényeket, tizenkét ládára valót. Mindegyik láda körülbelül ezer darab töltényt tartalmaz. A ládákat ezelőtt két nappal tették vasutra egy zágrábi privátember címére. A Tiller cég egy hozzá intézett kérdésre azt válaszolta, hogy a küldeményt tényleg elküldték Horvátországba. Az is igaz, hogy egy privátember címére mentek a töltények, de a kiletét nem árulhatják el. Nem tudják, hogy az illetőnek milyen célra van szüksége a fegyverekre.

Kisért a létszámemelés.

— Schönaich közös hadügyminiszter nem tágit. —

Budapest, július 16.

A létszámfőemelést réme ismét kisért. Fölidézte a bécsi *Arme-Zeitung* és *Schönaich* tábornagya, közös hadügyminiszter sietett lelehelni bele, hátha sikerül neki a torzszűlött életben tartania. Meddő fáradozás ez, amelynek nem lesz semmi eredménye. A hadsereg mostani szervezetében, mostani szellemével semmi körülmények között sem várhatja, hogy fejlesztése érdekében a magyar nemzet bármilyen csekély áldozatot is hozzon. De legkevésbé azt, hogy az ujonclétszámot föl emelje. Ennek a hadseregnek fejlesztéséért egyetlen fillért, egyetlen ujoncot sem szavaz meg a magyar nemzet, amely az önálló magyar nemzeti hadseregért minden áldozatra kész.

A bécsi *Arme-Zeitung* legutóbbi számában feltűnést keltő cikk jelent meg. A katonai körökkel szoros összeköttetésben álló lap arról elmélkedik, hogy miként lehet a gyalogságot ujjászervezni az ujonclétszám emelése nélkül. Az érdekes cikk gondolatmenete a következő:

A hadvezetés mindhiába törekszik arra, hogy Magyarországon az ujonclétszám-emelésére kedvező hangulatot teremtsen, bármilyen szerény arányokban lépjen is fel ez a kívánság s ha nem is kérnek ezidőszert egyebet, mint a tábori tűzérő fejlesztését. Majd azzal biztatja magát, hogy a magyar kormány tagjai is belátják az elavult haderőszerzetnek modern formák közt való szervezését, de azért még sem fogják ezt a parlament előtt bevallani. Az „*Armezeitung*“ azt hiszi, hogy a népszerűségi felítik, mely legyen bármilyen mélyen gyökerező, ez a kérdés mégis elpusztíthatja. Azzal azonban tisztában van, hogy a magyar képviselőháztól semmi körülmények között sem lehet létszámemelést kapni, mert a veradót nem emeli semmi áron és senki kedvéért sem. Mélabus megadással hangoztatja ezt, majd azt a tervét fejtegeti, hogyan lehetne a gyalogságot úgy ujjászervezni, hogy ujonclétszámemelést ne válják szükségessé. A békelétszámot véve alapul — mondja a cikk — egy gyalogszádad (tiszték nélkül) 93 emberből áll, ebből azonban csak 70 emberrel rendelkezünk szabadon, mert a többi másfelé van rendszert lekötvé. Tekintve, hogy összesen 1800 gyalogszázada van a közös hadseregnek, ez a másfelé lekötvött kontingens, amely a hadi kiképzéstől el van vonva, már tekintélyes számra rug. Tíz-tizenöt ezer emberre évenként. Már most a megoldandó feladat csak az volna, hogy ezt a 10—15 ezer teljesen alkalmas, fegyverképes embert más, kevésbé alkalmas anyaggal helyettesítsék. Ehhez hozzájárulna az is, ha a szubaltern tiszték tisztiszolga igényét megszorítanák. Az így előálló nyereség a gyalogos- és vadász-csapatnennél 7703 ember lenne. Sőt még a mellőzhetően fontos tisztiszolgákat is pontosabb ellenőrzés alá lehetne venni a kiképzés tekintetében. Az eddig felsorolt módok szerint már 20.000 ember volna az évenként felhasználható szaporodás. A mostani tartalék keretszázadok aktív tisztái létszámát is csökkenteni lehetne úgy, hogy béke idején tartalékos tisztet kiképezzenek erre a speciális szolgálatra, így háború esetén az aktív tiszték háborítatlanul indulhatnának a harctérre. Az igaz, hogy ez a mód az altisztek és a legénység létszáma tekintetében szaporítást tenne szükségessé, de a szükséges emelkedés nem több 2878 embernél, ami könnyen fedezhető. Az új gépfegyverszázadok alakítása a hadvezetés tervei szerint 1906 emberrel vihető keresztül, míg az okkupált területen

megalakítani szándékozt hegyi útegek, gyalogszázadok és keretszázadok összesen 6000 embert tesznek szükségessé. Ebből a számításból kitűnik, hogy csupán a tisztiszolgai intézmény megszorítása magában véve már fedezi, sőt felül is haladja mintegy 1000 fővel a legégetőbb szükségletet s így a harcoképesség fokozására a fent felsorolt takarékosági módok útján, évente 20.000, sőt ennél több ember jutna. — Ha tehát — így végződik a cikk — a magyar parlament esetleg hosszabb időn át is megtagadná az ujonclétszám jelemelését, kétségbeesni nem kellene ezért sem, mert a hadvezetésnek meg van arra a módja, hogy az eddigi létszám mellett, ha nem is túlságosan, de elég jelentékenyen tudja fokozni a hadsereg harcoképességét.

A bécsi katonai lapnak ez a cikke természetesen nagy feltűnést keltett a politikusok között. Általában hajlandók voltak a cikket sugalmazottnak venni és úgy magyarázni, hogy a hadvezetés nem kívánja továbbra is erőszakolni a létszámfőemelést, amely ismét napirendre hozná a katonai kérdések egész komplexumát, amit pedig az átmeneti kormányzás programja kizár. Ámde *Schönaich* közös hadügyminiszter, aki már híressé vált nagyhangú kijelentéseiről, amelyeket aztán hol visszavont, hol meg a rendelkezésére álló apparatussal agyonmagyaráztatott, — most is sietett nyilatkozni. Alig jutott el a villamos szikra útján a hír Bécsbe, hogy a magyar politikai világ az *Arme-Zeitung* cikket miképpen fogadta, nyomában megjött rá a válasz. A közös hadügyminiszter késedelem nélkül nyilatkozott és a következőket mondta:

— A katonai létszámemelés csak úgy, mint eddig, sürgős szükségét képezi a hadügyi programnak és csak a legnagyobb önmegtagadással tartózkodhatott a hadügyi vezetőség attól, hogy a gazdasági kérdések tárgyalása alatt e kérdés elkerülhetetlenül szükséges megoldásának hangoztatásával ne zavarja meg a kiegyezésnek többi részét. Az új ágyuk fokozatos előállítására határozásra kényszeríti a hadügyi vezetőséget, mert teljesen lehetetlen a már kész új ágyukat kiadni anélkül, hogy a tűzérő szervezetét az új anyag tulajdonságaival össze ne egyeztetnék, mert e szervezés nélkül le kellene mondani az új ágyuk összes előnyeiről. Az új és régi ágyuk lényeges különbsége a tüzelés gyorsaságában áll. Az új ágyunak ötször annyi löszere van szüksége, mint a régi ágyuknak, miért is az eddigi egy löszerkocsi helyett az új ágyukhoz két löszerkocsi kell. A löszerek pótlásáról is sokkal nagyobb mérvben kell gondoskodni. Eszerint tehát a legénységet és ezzel az ujonclétszámot okvetlen emelni kell. Az ágyuk szolgáló legénységét a többi fegyvernemektől vonni el, ezeknek és egyáltalában a hadseregnek kárára volna. Eppen ezért úgy, mint eddig, most is sürgős szükségnek kell tekintenünk az ujonclétszám emelését. Természetesen a kérdés megoldása a politikai viszonyok alakulásától függ. Ha azonban az az időszak, a míg a politikai nehézségek miatt a kérdés nyugszik, nagyon hosszú lenne, a hadvezetés kötelessége lesz, hogy gondoskodjék valami kiegészítő eszközről, hogy az új ágyuk elkészülte után azok kezelésére elegendő legénység legyen. Természetesen azonban, ez csak ideiglenes kiegészítő eszköz, amelynek igénybevétele azon a dolgon, hogy a létszámemelést sürgős szükség, mit sem változtat. Ha a hadügyi vezetőség ebben a kényszerhelyzetben jól-rosszul — de tulajdonképpen inkább rosszul — kibuvót keres, hogy a haderőt legalább a legveszélyesebb következményektől megóvja, úgy a talált kibuvó — a melyről nyíltan ki kell mondani, hogy remélhetőleg rövid életű lesz — egyáltalán nem tekinthető a katonai kérdés megoldásának. Ezt hinni oly tévedés lenne, amelyet nem szabad hallgatással megerősíteni azoknak, akiket a felelősség terhel.

Schönaich közös hadügyminiszter tehát elhárítja magáról a felelősséget. Furcsa azonban, hogy a felelősség elhárításánál nem gondolt arra a legegyszerűbb megoldási módra, amelyet a magyar nemzet már annyiszor fölkinált. Meg

kell alkotni az önálló, magyar nemzeti hadsereget és a magyar nemzet minden áldozatot meg fog hozni, csak hogy harcsképes, modern hadsereg legyen az, amelynek hivatása ez ország határainak védelme.

Politikai hangulatok.

I. Mit szól a külföld?

A politikai tudósok, valahányszor nemzeti-ségi ügy kerül szóba, avagy az állam érdekében intézkedés történik, nyomban fölvetik a kérdést:

— Mit szól hozzá a külföld?

Az ellenséges politikának egyik jelszava lett, figyelmeztető, intő és dirigáló szólásmondása a külföldre való hivatkozás. Mit szól a külföld, ha jogainkat meg akarjuk óvni s ha valaki ez ellen tör, azt ártalmatlanná tesszük? Nem azt mondja-e, hogy barbárok vagyunk. A művelt nyugat nem állítja-e ki nekünk az utlevelet, melylyel visszamenjünk Ázsiába, ha el nem tűrjük, hogy az ország határain belül államellenes agitációk folytatására létesítsenek és tartsanak fenn intézményeket? Mit szólott azonban tovább a külföld, amikor alkotmányunk ellen támadást intézett a hatalom? Mit szólott, amidőn minden jog felett uralkodó legfőbb jognak a szuronyok erejét vallották? Megmondjuk. A külföld egyszerűen reprodukálta a megfizetett közleményeket, reprodukálta a furfangosan kikeresett paragrafusokat és aszerint, amiképen fizették, konstata, hogy a hatalomnak van igaza s a magyar alkotmány egyáltalában olyan buta, mint az ugorkasaláta. Oh, a külföld, a híres, a művelt nyugat, igen jól érezte magát s megelégedett a kormányok részéről hozzáfűtött információkkal s még a szövetség tagjai is a fegyveres erő pártján állottak. Ezek szerint pusztán szervezeti berendezkedéstől függ a külföld véleménye. Manapság a „művelt nyugaton“ leginkább azt vallják, hogy miként a hadviseléshez, úgy a vélemények harczához is három kellék szükséges: pénz, pénz és pénz. Nemzetiségi agitátoraink külföldi szövetségei bizonyára rendelkeznek e kellékekkel, amidőn a magyar államiság ellen hadat indítanak, valahányszor mi a bünteteket megtoroljuk.

Daczára e tényeknek, magunk vetjük most fel a kérdést, mit szól a külföld, a művelt nyugat a legújabb esethez? A külföld ítélete alá bocsájtjuk ama tényt, hogy a kormány rendeletet bocsájtott ki, mely rendeletben kimondja, hogy azon tanítóknak, akik ellen államellenes ténykedések miatt fegyelmi vizsgálat van folyamatban, az államsegély kiadását meg kell szüntetni.

Ugy-e bár furcsa. A nemzetiségiek minden esetre telejajgatják Európát e sérelemmel viszhangzanak majd a művelt nyugat lapjai; panaszkodt, hogy a szegény nemzetiségi tanítóktól megvonják a betevő falatot. És mégis mi magunk megyünk e fórum elé. Szeretnők látni azt a cinizmust és lelkiismeretlenséget, mely e tényben kifogásolni valót talál. Szeretnők látni azt a művelt nyugati hitványságot, melylyel igazat adhatnának az izgatóknak.

Az államsegély nevezetesen arra való, hogy vele a kultúra terjesztését előmozdítsák s az ebben fáradozóknak megélhetési viszonyait javítsák. Állami segélynek azért nevezik, mert az állam adja. Már most kérdés, adhat-e segítséget az állam arra a célra, hogy ezzel a segítséggel ellenségének az erejét növelje. Éppen olyan, mint hogyha annak az embernek a kezébe, aki engem meg akar támadni, én magam

adnék egy furkós botot, vagy revolvért. Vagy ha meg akarnak mérgezni, de ellenségemnek nincs pénze méregre, én látnám el pénzzel.

Bizony sokat tapasztaltunk. Tapasztaltuk, hogy államsegélyvel nevedtek fel ifjak, akikből hazaárulók lettek. Így segélyez az állam iskolákat és tanítókat és viszonzásul azt kapja, hogy ott ezek a tanítók magyargyűlöltre, a magyar államiság megtagadására és idegen ellenséges eszmék vallására nevelik a gyermekeket. Már most ha az ilyen bűnöst rajta csipik, büntetés jár-e neki, avagy még tovább is kaphatja a jutalmat, a segélyt. Jutalmat, segélyt, azért, hogy a mi ellenségeinkkel szövetezzenek és ellenségeink részére még új hadsereget is nevel. Mit szól hozzá a külföld?

Ne tárgyaljuk hosszasan. A „művelt nyugat“ szereti a könnyebb hasonlatokat. Ime:

Férj és feleség jó módban élnek s a családdhoz tartozik egy harmadik. A házi barát. A házi barát a férj jólelkűségéből él és pénztárczáját is állandóan igénybe veszi. Olyan házi barát, akinek nincs is más foglalkozása, mint az, hogy ettől a férjtől mindent megszerez, a mire szüksége van. Így jól él, gondosan ápolja magát, elegáns és erőteljes. A férj nem lát semmit, nem veszi észre, hogy ez az ember a családi szentélyét bemocskolja, hogy a feleségét már elcsábította, tehát nem tagad meg a barátjától semmi áldozatot, maga küzködik, dolgozik, fárad és a pénzt odaadja. De hogyha egyszer észreveszi, ha rajtaéri őket, valjon azután is ott tartja a házi barátot és kinyitja a pénztárczáját?

Ugy-e mélyen tisztelt művelt nyugat, ilyen bolond már nem található.

* * *

II. Kiosztott szerepek.

Mielőtt ők is vakációzni mennének, a miniszterek utoljára konferenciára gyűltek össze. Hallgatózzunk a kulcslyuknál, miről beszélgetnek:

— A királynak jelenteni kell valamit. Én azt nem mondhatom, hogy a dolgok rendben vannak...

— Persze, a horvátok...

— Nem is a horvátok, vagy nem csupán a horvátok. Tegyük fel, hogy minden kérdést háttérbe szorítva, a horvátot vonultatjuk fel. Ha elővesszük a Numero II. rendcsinálási sémát. Tegyük fel, hogy Rakodczay barátunk megkezdi az oszlatást, a csendőrösködést, ha a börtönöket megtömjük. Mi lehet ebből; újabb forrongás, lövöldözés, kellemetlen... Azt tudjátok, hogy az uralkodó nem szereti, ha kellemetlenségekkel zaklatják nyári üdülése közben. Pláne olyan előterjesztést is kellene tenni, hogy a katonaságnak adjuk át a horvát kormányzás szerepeit. És azt mondaná őfelsége: no nézze csak kedves Wekerle, hát azt kívánja, hogy Zágrábba leküldjem kedvelt hívűnként Nyíri Sándor táborszernagyot. Na igen, gondolom, táborszernagy. Dass kostet mich ein Lachen. A király szereti ugyan a katonai parádékat, de nem nyáron...

Ugy van, nyáron az uralkodók is válogatnak a szerethetők közt, ki parádézik nyáron. Talán hagyjuk is ezt a kérdést, Jekelfalussy kollega amugy is szabadságon van.

— Azt javasolnám én is, hogy hagyjuk. Ne zavarjuk vele az uralkodót. Ami felhatalmazásunk van, azzal még eltengődhetünk nyáron és ha nem lesz elég, ráérünk majd akkor pótlékokról gondoskodni. A fődolog, hogy a vasutak járnak fognak, Szerényi barátunk gondoskodni fog, hogy a vasutasok megkapják a pénzt. Persze, különös figyelemmel kell lenni Horvátországra, hogy oda a jobb fajta pénz

jussanak, nehogy panasz legyen miattuk. A gyűrt bankók jók lesznek itthon. De nem erről akartam beszélni, hanem hogy Bécsben...

— Az igaz, hogy mulattatok Bécsben. Való-e, hogy az osztrák minisztereknél a pulard előtt találják a téstát? És hogy minden osztrák miniszter asztalán helyet foglal a jó öreg tokaji.

— Nagyszerű volt. Német vignetta volt a tokajin, de a vignettát Magyarországon nyomatták. Aztán beszéljenek nekünk a magyar ipar mellőzéséről. De a kiegyezésről akarok referálni...

— Arról a kicsiről?

— Nagy az már barátaim. Nektek megmondhatom, hogy készen van. A hunczutok nem tudtak bennünket becsapni.

— És mi?

— Persze, mi se tudtuk becsapni őket. Azonban ez már maga elég eredmény lenne, a multakhoz képest, amikor mindig megcsalták szeretetreméltó elődeinket...

— De ezt nem szabad mondani...

— Nem-e? Miért?

— Mert benne van a paktumban, hogy az előző kormányokat tisztelnünk kell.

— Az is igaz. Csak hogy többet nem is értünk ám el. Olyan ez a kiegyezés, mint a többi volt. Aztán hallom, hogy kipattant a titok: eladtuk a nemzeti bankot.

— Eladtuk?

— El azt. Most fel fogjuk vele lármázni az országot s bizony jó messzire kell mennünk, hogy ne halljuk a lármát. Valamit ki kell találni, hogy elsimitsuk a dolgot. Mindekelőtt csináljunk egy czáfolatot...

— S aztán?

— S aztán hallgassunk. Én egyáltalán nem tudom, miért nem értik meg ezek az emberek, hogy az osztrák-magyar banknak semmi köze sincs a kiegyezéshez. Hanem hallgassunk. Egyáltalában az egész kiegyezés maradjon titokban. Kinek tartozunk felelősséggel? Először is az uralkodónak. Hát ő felségének jelenteni fogom, hogy a kiegyezés rendben van. Aztán a parlamentnek. Nos, a parlament majd megkapja a jelentést őszszel. Csak nem mehetünk a vakációs portáshoz, hogy annak nyujtsuk át a javaslatokat...

— Miért napoltuk el a parlamentet?

— Éppen azért, hogy ne kelljen jelenteni. Őszig megváltozik a helyzet. A fő az, hogy most osszuk ki a szerepeket. Még van vagy tizenkét hetünk, amíg a parlament összeül. Minden héten hullasson el valaki egy-egy titkot a kiegyezésből. Lehetnek áltitkok is. Ezeket rágódni fognak, vitatkoznak, hajba kapnak, verekesznek, megvádolják és meggyanusítják egymást s az alatt mi...

— Nagyszerű, kolosszális, óriási! Hisz már is kezdik. Már és már megint felhánytorgatják egymásnak a megevett békát.

— Az alatt mi szépen csendesen végezzük a dolgunkat. Igazítjuk az igazítani valót. Majd szépen összeállítjuk a költségvetést, de nem tárgyalhatjuk. Hanem kérünk indemnitást. Benyújtjuk a kiegyezést, de nem tárgyalhatjuk, hanem kérjük a réginek a meghosszabbítását. Beadjuk ismét a jóléti javaslatokat, de azokat sem tárgyalhatjuk. Megcsináljuk a választói reformot, de nem nyujtjuk be. Az alkotmánybiztosítókat sem nyujtjuk be.

— Hát mit tárgyalunk?

— Semmit. Egyelőre semmit. Legelőször egy hetet eltöltünk az ülészak bezárásával, a másik hetet az ülészak megnyitásával. Majd gondoskodunk róla, hogy egy héten csak négy

napon át fegyenek ülésük. Aztán választunk . . .

— Mit? Fölösztadjuk a Házat?

— Nem, még nem. Hanem delegációt választunk. Tán el is feledkeztek róla, hogy delegáció kell? Hát delegációt választunk s az Bécsben ülésezik. Majd gondoskodunk róla, hogy a függetlenségi müfogvicsoritást rendezzenek s akkor ez a delegáció eltarthat egy hónapig is és nem végez semmit . . .

(Egy hang:

— De én így nem játszom. Én lemondok.

— Ugyan, kérlek szépen, nagyon szépen kérlek, ne tedd azt. Ki mond le nyáron? Majd ősszel kérlek, csak most ne.)

— Menjünk tovább . . . És aztán mit csinálunk?

— Aztán? Házsabályrevíziót!

Hogyan . . . ház . . . sza . . . bály . . . re . . . vi . . . ziót? Mivel fogjuk indokolni?

— Neveléses! Hisz arra az időre visszajönnek a horvátok . . . Mi azt mondjuk, hogy az indemnitást akarjuk tárgyalni, erre ők megkezdik az obstrukciót és mi megcsináljuk a házsabályrevíziót.

— Lehetetlen!

— Ha lehetetlen, akkor abba fogjuk hagyni. De mindenesetre elérünk annyit, hogyha a házsabály revízióval jövőnk, hogy nem kell gondoskodni az időre több munkaanyagról és ezenkívül végre lesz ellenzékünk. És ha ellenzékünk lesz, akkor legalább jövőre dolgozhatunk. Több tárgy nincs.

(Báró Skerlecz írja a jegyzőkönyvet. A miniszterek meghatottan bucsuznak egymástól.)

Budapest, július 16.

A marostordai főispánság. A kormány új Ugron Gábor lemondását marostordai és marosvásárhelyi főispáni megbízatásáról, tekintettel arra, hogy a kormány működése iránt a legnagyobb bizalommal van és mivel mindkét törvényhatóság a főispánt osztatlan bizalmáról biztosította, nem fogadta el. Ugron nem akarván a nehéz marostordai viszonyok közt újabb főispánválsággal még nehezebbé tenni a helyzetet, lemondását visszavette és a főispáni megbízatást továbbra is elvállalta.

Uj függetlenségi kör. Margittán függetlenségi kör alakult, melynek alapszabályai már jóváhagyottak. Vasárnap a kör alapítói és első választmányának tagjai ülést tartottak, melyen megállapították az alakulás részleteit. Az alakuló közgyűlés augusztus 11-én, vasárnap lesz, az új kör helyiségében. Lelkesedéssel jelölték díszelnöknek Szatmári Móri, a kerület országgyűlési képviselőjét, tiszteletbeli elnöknek Kalas Istvánt, a kerület függetlenségi pártjának elnökét, ügyvezető-elnökül Mangel Jánost, társelnökül Lipecky Gyulát és Balogh Ferenczet, továbbá jelöltek alelnököket, jegyzőket, pénztárnokot, ellenőroket, ügyészt és 24 választmányi tagot. A kör az egész kerületre kiterjedően szervezkedik s már eddig is nagy számmal vannak rendes és pártoló-tagjai. Az új kör zászlószentelési ünnepét szeptember hónapban tartják meg.

Izgató tanítók. Ujabbán elég gyakori eset, hogy — rendszeren a nemzetiségi vidékeken — népiskolai tanítók szegődnek az államellenes propagandák szolgálatába. E szomorú tapasztalatra való tekintettel most gróf Andrássy Gyula belügyminiszter egy konkrét eset alkalmából elrendelte, hogy azoktól a népiskolai tanítóktól, akik ellen államellenes izgatás miatt fegyelmi eljárás van folyamatban, az államsegély megvonandó.

Aehrenthal és Tittoni találkozója.

Budapest, július 16.

Bármily komikus is az a sok tanácskozás és tárgyalás, melyet Aehrenthal Bülowval és most Tittonival folytat, az kétségtelen, hogy az egész világsajtó foglalkozik vele. Mi ugyan semmi eredményt ezektől a tanácskozásoktól nem várunk, mert csak írott malaszt marad az egész s Olaszország, ha formálisan benn marad is a hármasszövetségben, azért szíve az angol-francia szövetséghez húzza és Ausztria-Magyarországot épp úgy cserben fogja hagyni vitás esetekben, mint cserbenhagyta Algeziraszban Németországot. És ez nem csoda és ezt Olaszországtól rossz néven nem vesszük.

Végre is Róma nem Bécs és az olasz politika nem vezette magát a német járszalagon, mint a bécsi. Az osztrák-magyar külügyminiszterium csak végrehajtó közege a német birodalmi kancellárnak s az olasz külügyminiszterium erre a szerepre nem vállalkozik. Ily módon megtartja a függetlenségét még a hármasszövetségben is, s Olaszországra nézve a hármasszövetség nem egyéb, mint hátvéd, de a világpolitikát mégis csak Franciaországgal és Angliával kötött szövetségében csinálja. Eppen azért mosolyt fog kelteni Párisban is, Londonban is, de legkevésbé Rómában az a diadalmármor, amiben most Bécs a desioi találkozás fölött uszik.

Aehrenthal és Tittoni miniszterek tegnap éjjel tizenegy órakor Lützow gróf római osztrák-magyar nagykövét, Bolatti kabinetfőnök és báró Gagern követet Turinba érkeztek és onnan ma délelőtt Racconigibe utaztak Viktor Emánuel királyhoz. Az olasz hírlapok a legnagyobb meglepéssel veszik tudomásul azt a hivatalos kommunikét, amelyet Aehrenthal és Tittoni külügyminiszterek találkozásáról kiadtak. A milánói Corriere de la Sera azt mondja, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország bölcös szövetséges politikája elhárítja a Balkánon fenyegető veszedelmet, föltéve, hogy a szövetségesek hívek maradnak elveikhez. A desioi találkozás megszilárdította ezeket az elemeket és a szomszéd államok népei örömmel üdvözlik a békés jövőről szóló örvendetes ígérteket. A római félhivatalos Giornale d'Italia nagy melegséggel kommentálja a desioi találkozást. A lap azt mondja, hogy már maga az a körülmény, hogy báró Aehrenthal Olaszországba utazott, azt bizonyítja, hogy a terjeszkedés vágya és a háborus gondolat távol van Ausztria-Magyarországtól, bármit mondjanak is egyes felelőtlen körök. A bécsi diplomáciai körök is a báró Aehrenthal és Tittoni találkozásáról kiadott hivatalos kommunikét oly okmánynak tekintik, amely igazság dolgában semmi kívánni valót sem hagy. Az Agenci Stefáni hivatalos kommunikéjének sulypontját abban látják, hogy a két államférfiu minden eshetőségre megállapodásra jutott s ebből csak azt lehet következtetni, hogy a már hosszabb idő óta kielégítő szövetséges baráti viszony Ausztria-Magyarország és Olaszország között szilárdság és megbízhatóság dolgában semmi kívánni valót sem hagy. Annak a hangoztatásra, hogy a két nagyhatalom minden eshetőségre megállapodott, sok kommentarra fog ugyan alkalmat szolgáltatni, de helytelen volna ebből a megállapodásból azt következtetni, hogy a két monarchia a Balkán-félsziget státuszkvójián túl akarna menni.

A londoni Daily Chronicle milánói tudósítója állítólag legelsőrendű diplomáciai forrásból arról értesül, hogy báró Aehrenthalnak és Tittoninak mai tanácskozásán rendkívül fontos megállapodás fog történni. A két államférfiu a kereskedelemre, a postára és a parti halászatra vonatkozó kevésbé fontos kérdéseken kívül megállapodtak közös akcióban, amelyre Ausztria-Magyarország és Olaszország abban az esetben fog vállalkozni, ha valamely más hatalomnak politikája megzavarná a Balkán-félszigeten a statuskvót. Ez a megegyezés nem érinti Németországot. A két külügyminiszter, különösen a szerbiai helyzetnek rendkívül fenyegető karakterére való tekintettel tanácskoztak. Az olasz közvélemény meg van róla győződve, hogy elérkezett az ideje annak, hogy a két monarchia között fennálló viszony most már bensőbb karaktert fog ölteni és hogy Ausztria-

Magyarország határtüntetésekkel és várerősítésekkel nem fogja felköltetni Olaszország bizalmatlanságát.

Az „Albina“ garázdálkodása.

Budapest, július 16.

Szerte-széjjel visszhangzik az ország a nemzetiségi intézetek ellen felhangzó vádaktól. Napról-napra jönnek a hírek, hogy különösen a román intézetek milyen furfanggal fosztják ki a magyarságot. De ez még nem elég. Ugyiszólván alig mulik el nap, hogy új nemzetiségi intézet alakulásáról ne hallanánk hírt. És mind-ebben az akcióban előljár a sokat emlegetett „Albina“, a román nemzet díszjele, akinek szolgálatában áll pópa, jegyző, tanító, aki felhasznál minden lehető és lehetetlen módot célja elérésére. Albina — ez nemcsak egy szimpla czég, hanem fogalom, titkos vágyak, lappangó törekvések megtestesülése. A román kultúra tőle nyer tápot, pénzübeli segítséget, bármely áldozatot ez az intézet nem sajnál, ha román ügyről van szó. De ez csak az egyik fele a dolognak. A másik, mely bennünket, magyarokat még közelebből érdekel, az a rendszeres, kiméletlen küzdelem a magyarság ellen, melyben az Albina előljár s lépten-nyomon rányomakodik a magyarságra. Az Albinának egész szervezett ügynöki hálózata van a nemzetiségek lakta vidékeken s emberei közvetítésével nemcsak a románoknak, nyujt kölcsönt, hanem — milyen nagylelkűség — a magyaroknak is.

Ennek pedig megvan a maga egyszerű nyitja. A székely felveszi a kölcsönt, rossz a termés, egy kis zavar áll be költségvetésében és — nem tud fizetni, vagy legalább is lassan tesz eleget kötelezettségének. Erre a pillanatra vár az Albina, éppúgy, mint a vele egy huron pendülő nemzetiségi intézetek. Se szó — se beszéd, amilyen hamar csak lehet, elkötyavetyélik a magyar paraszt jóságát, birtokait. A megszerzett földeket azután román „testvérek“ kapják olcsón, amilyen olcsón lehet, hogy azért a dividendá rovására ne menjen, mert akkor miből fizetik a sok sápra éhes igazgatósági tagot, ügynököket.

A bank vezetősége tele van a nemzetiségi izgatásokban előljáró emberekkelt Dr. Metidnu János püspök, dr. Leményi Livius, a volt nemzetiségi képviselőjelölt, Breiceanu Corjolán, az ismert nevű nemzetiségi képviselő fia, Ardelez Radu, aki a nemzetiségi agitátorok közül is kiválik féktelen izgatásaival — csupa olyan nevek, melyek hol mint izgatók szerepelnek, hol mint ugynevezett martirok, ha néha-néha a körmükre koppintanak. Akad a díszes társaság között renegát is, ez Papp György, aki valamikor mint országgyűlési pártvezér a magyarok mellett verte a mellét.

Az intézet nem elégszik meg a magyar paraszt hatalmába kerítésével, az vármegyei tisztviselőkre is kiveti hálóját. Az eladósodott ember, aki fűhöz-fához kapkod, nem nézi, hogy ki adja a pénzt s így terjeszti ki polipkarját az Albina a közigazgatás embereire is.

Igy halad, gyarapszik fokról-fokra az Albina. Hanem a hadviselés a magyarság ellen természetesen sok pénzt igényel.

Nem futja már a régi alapítókból, új pénzre van szükség. És — azt a figyelemreméltó hírt kapjuk — hogy az Albina felemeltökéjét. Egymillió kétszáz ezer korona, a jelenlegi tőkéje, — már kevés a „szent“ célokra s az Albina gondol egyet, megduplázza a tőkét. Nem úgy, mint holmi ineci-finci kis magyar bank, egy negyedével vagy a felével emeli az alapítókat, az övé most kétszerese lesz a réginek.

Hanem egy örömcsopp is került az Albina örömeibe, ami talán egy kissé apasztja a nagyratörökívó román intézet dagadó önértését. Arról számol be a másik híradásunk.

Brassóbtól jön a hír: az Albina ellen vizsgálatot indított a pénzügyi hatóság illetéktelenség miatt. Az Albina ugyanis brassói raktáraitban árukra adott kölcsönt, az ezen kölcsönügylet után járó illetéket leróni azonban elmulasztotta. Az erre vonatkozó törvény világosan kimondja, hogy az ilyen kölcsönügyletekkel foglalkozó czég kimutatást tartozik beszerkezni a pénzügyi hatóságnak a beraktározott árukra nyujtott kölcsönökről. Az Al-

bina azonban mindezt elmulasztotta s körülbelül egy millióval károsította meg a kincstárt. A vizsgálatot — amint jelentik — meg lehetőségen lanyhán kezelik s a románok abban bízhatnak, hogy az Albina ép bőrrel fog ki menekülni a csávából.

Legfőbb ideje, hogy a román intézetek viselt dolgait egy kissé szemügyre vegye a közvélemény. Az ilyen manipulációkat, milyen ez az illetéktetagság, minden intézetnél, bármilyen legyen is az, szigorúan meg kell torolni. Annál is inkább kell az államnak a történeteket a legszigoribban megtorolni, mert az Albinának nem az egyedüli vétke a kincstár megkárosítása, hanem napról-napra vétkezik a magyarság ellen.

KÜLFÖLD.

A pápai index ellen. A vatikáni körökhöz közel álló „Correspondenza Romana” feltűnést keltő hírt közölt néhány nappal ezelőtt, mely azt mondja, hogy a németországi és angolországi liberális katolikusok akcióit indítanak a Vatikán és pedig speciálisan az index-kongregáció ellen. E szerint ezek a liberális német katolikusok egy titkos szövetséget alkottak s kérvénnyel fognak a pápához fordulni, hogy az indexet gyökeresen reformálja. Még a németországi klerikális lapok is konstatálják, hogy ez a mozgalom jórészt jogosult, de azt kifogásolják, hogy a püspökök megkerülésével, titokban akarták a kérvényt elküldeni, amit komikusnak tartanak s ez igaz is. Ennek a titkolózásnak semmi értelme sincs és ily módon alig fog célra vezetni.

A hágai békekonferencia. A hágai békekonferencia ezen a héten teljes ülést tart, amelyen az angol delegátus elő fogja terjeszteni a leszerelésről szóló javaslatát. E határozati javaslat szövegét még nem állapították meg véglegesen, de két dolog egészen bizonyos; az egyik az, hogy a határozati javaslat egyetlen államot sem fog kötelezni a fegyverkezés megszüntetésére, a másik pedig az, hogy a határozati javaslatot nem fogják komoly vita tárgyává tenni. A hatalmak képviselői egyszerűen arra fognak szorítkozni, hogy sajnálatukat fejezik ki, hogy többet nem tehetnek s ezzel el fog mulni az Angolország felől fenyegető veszedelem. A leszerelés kérdését letárgyalják, az angol kormány meg lesz mentve, s a konferencia elsősorú tételét rendez a javaslatnak.

Bizalmi szavazat az angol kormánynak. Littleton angol konzervatív képviselőnek rosszaló javaslatát, amely a kormánynak a kolóniák kedvezményes elbánására vonatkozó kérdésében tanúsított magatartását hibáztatja, 404 szavazattal 111 ellenében elvetették, ellenben a kormány által helyeselt határozati javaslatot elfogadták. A kormány kijelentette, hogy a birodalom maradandó egységét nem a védvámokon alapuló kedvezményes vámok rendszere biztosítja. A vitának érdekes része volt Balfour állásfoglalása a tarifareformmal szemben.

A csár és a francia-orsz szövevény. Pétervári jelentések szerint Miklós csár Bonpard francia nagykövetet a legmagasabb orosz rendjellel tüntette ki. A Novoje Vremjének Bonpard és Franciaország ellen irányuló támadásai után e kitüntetés különösen figyelemreméltó.

Az Egyesült-Államok és Japán. A nagy izgatottság, melyet Kaliforniában japán kémek letartóztatása okozott, elmúlt anélkül, hogy nagyobb baj támadt volna belőle, de a viszonyok ismerői azt állítják, hogy a japánok nem sokáig maradhatnak ott békében. Magáról a kémkedési ügyről egy ma Londonból érkezett távirat azt jelenti, hogy a washingtoni hadügyminisztérium már birtokában van az állítólagos kémkedési ügyről szóló hivatalos jelentésnek, de Ainsworth tábornok, aki jelenleg a hadügyminisztériumban az ügyek vezetésével meg van bízva, semmiféle jelentést sem akar az ügyről kiadni. Félhivatalosan azt állítják, hogy Rosenkranz-erőd körül láttak ugyan egy japánt, aki gyanúsán viselkedett és ezt még is szölitették és kérdőre vonták, de mert nem találtak nála semmiféle gyanús dolgot, nem tartóztatták le. A gyanús japánt San-Diegóból mindazonáltal kiutasították és

egy gőzös fedélzetére vitték, melyen San-Franciskóba szállították. A második állítólagos kémkedési esetre vonatkozólag híre jár, hogy az nem Rosenkranz-erődnél történt, hanem Mare-Islandban az arzenál körül tartóztatták fel egy japánt, aki gyanúsán viselkedett, de ezt sem tartóztatták le, hanem felkérték, hogy oly gyorsan, amint csak lehet, távozzék az arzenál területéről. Ilyen tényállás mellett nem kell attól tartani, hogy ezekből a kémkedési afférekéből komolyabb differenciák támadhatnak a két állam között, a jövőre nézve azonban a béke attól függ, hogyan sikerül megoldani Kaliforniában a japán-kérdést és hogy azok az intézkedések, melyeket az Egyesült-Államok a bevándorlás ügyében most előkészítenek, elegendők lesznek-e arra, hogy visszatartsák a japánokat is az Amerikába való olymértű beözönléstől, mely a kaliforniaihoz hasonló válságokat előidézhetne.

Az angolok Indiában. Morley, Anglia indiai államtitkára tudvalegőleg megtagadta annak idején az angol alsóházban, hogy az immár elnyomott indiai lázadásról részletes felvilágosításokat adjon és különösen, hogy indokolja, miért tartóztatták le Lahoreban hirtelen Laintrai indiai agitátort, akit aztán Mondaleybe deportáltak. A Daily Express értesülése szerint ennek oka a következő volt: Amikor az afganisztáni emir nemrég látogatásban volt Indiában, Laintrai kihallgatásra jelentkezett nála és egy katonai invázió tervét mutatta be az emirnek, miközben biztosította arról, hogy az esetben, ha Indiába bevonul, a benszüllött ujonczok az angol kormánytól mindenestire el fognak pártolni. Az emir felkérte Laintrait, hogy adja át neki tervét írásban, mire az okmányt elküldte Minto lord indiai alkirálynak.

A legközelebbi világbéke-kongresszus. A legközelebbi, tizenhatodik békekongresszus idejét már véglegesen megállapították. A kongresszus szeptember 9—14-ig lesz Münchenben és napirendjén a következő pontok fognak szerepelni: 1. A nemzetközi békeiroda jelentése az elmúlt év eseményeiről. 2. Jelentés a II. hágai konferencia munkálatairól. 3. Nemzetközi oktatás. 4. Egy nemzetközi békebudget tervezete. 5. A békeeszmé vonatkozása az iparhoz és földműveléshez. 6. A 17. és 18-ik kongresszus helye és ideje. 7. Szózat a nemzetekhez.

Mozgó képek.

Kormányozható léghajón.

Örömmel olvasom, hogy a francziák megoldották a kormányozható léghajó problémáját. Ez a hír nem azért érdekel, mert a tudomány diadalát jelenti. Ebben a pillanatban fűtülök a tudományra.

Évek óta keresek egy olyan közlekedési módot és eszközt, amely minden előnyt egyesítve minden hátrányt kizár.

Minden előny alatt ugyanis éppen a kormányozhatóságot s minden hátrány alatt annak ellenkezőjét értem.

Mert, kérem alásan, kormányozható az a jukkerfogat, melynek félvérei megbokrosodnak és a tátongó szakadéka borítják a kocsin ülőket? Kormányozható az a villamos, melynek hajója éppen akkor sül ki, a mikor sürgős légyottunk van? Kormányozható az a gyorsvonat, amely téves váltóállítás következtében neki szalad a szemközti jövő bummlinak? Vagy talán azt az oceánjáró postagőzöst méltóztatik kormányozhatónak nevezni, amely csak egy jókora tafunra vár, hogy „óriási hajókatasztrófát” irhassunk róla?

Nem, nem, ezek nem kormányozhatók és igazán nevettemben megkéne pukkadnom, ha most hegyibe valaki az automobileket, ezeket a benzinnel fűtött öns más gyilkossági szerszámokat hozná szóba.

Meguntam a gyalogjárást, nem is bírom már úgy, mint hatvan év előtt, de mégse meritem csontjaimat olyan járműre bízni, amely az említett és egyéb bosszantó meglepetéseknek tesznek ki.

Örömem most már érthető és senkise fog megütközni azon, hogy a hír hallatára üdvözlő táviratot menesztettem Lebaudy, a Patrie boldog tulajdonosa címére.

Én ugyanis feltétlenül bízom az újságlapok jól értesültségében és ha azt olvasom, hogy „meg van a kormányozható” léghajó, akkor beszélhetek nekem analog esetekről, Zeppelin, Santos-Dumont és más aeronauta bácsik utólagos kudarczáról, amíg az ellenkezőről meg nem győződtem, sőtül hiszem a nekem tetsző, a nekem kedves hírt.

A francziák nemzeti ünnepén, a longchamps-i csapatszemlén még némi feltűnést kelthetett, amikor a levegőben, háromszáz méternyi magasságban a pirosnadrágos katonák feje fölött, az a sárga szárnyeteg megjelent. Azt is megengedem, hogy ma még nem minden polgári bugyelláris bírja meg a számozatlan „dirigeable” tartását; de bizva bizom, hogy rövid idő múlva már teljesedni látom forró vágyamat és saját külön léghajómon járhatok a szerkesztőségbe.

Nemcsak bódító, de valóban löbbdító ez a gondolat. S nem csupán főlemelő, de a szó teljes értelmében főlemelkedő ez az érzés.

Ebéd után, végigheveredve a kanapén, elábrándoztam a jövő léghajókázásaimon s így képzeltem el a dolgot:

Kedvem szottyan egy kis légváltozásra, kiadom a parancsot:

— Fújják fel „Darányit”.

(T. i. ez lesz a kormányozható neve.)

A kellő idő múlva jelentik majd:

— A léghajó előlebegett.

Magamra öltöm aironauta dresszemet, ruganyos léptekkel kimegyek, előkelő könnyedséggel belépszököm a papír . . . — akarom mondani a léghajó — kosárba, megadom az indulás jelét, s Maszák Hugó barátom minden ellenzése daczára föl-szállok.

Egy ideig függőlegesen haladunk fölfelé, de a kék régiókba érve, vízszintesen folytatjuk utunkat . . . ha ugyan lehet ezt a kifejezést ezer vagy kétezer méterrel a tenger és más vizek szintje fölött használni.

Milyen gyönyör lesz, hogy nem kell port nyelni; nem kell a szembejövőket kikérülgetni; (Hely van odafenn, hála istennek, dosztig!) nem kell attól félni, hogy embereket vagy négy lábú sertéseket elgázolunk.

Ha utunk viharfelhők irányában visz, egyszerűen fölübök emelkedünk Gellérthegy magasságnyira, de ha fehér báránnyelheteket látunk, szépen közéjük hajtatunk és megis simogatjuk a repülő báránnyelket.

Milyen bátorságos érzéssel nézek majd messzelátómmal a József-köruton ballagó hitelezőimre, akik azért settenkednek ott, mert azt várják, hogy beléjük botoljak.

Olykor pedig fölvetem szememet az égre és sokkal közelebből mint Flammarion vagy Schiaparelli s megvizsgálom, hogy a napfoltok, vagy a Mars közelsége, vagy pedig a nap közelében lábatlankodó kis üstökös okozza-e az abnormis időjárást.

De a leghosszabb légi utazás is véget ér s az én kormányozható előbb-utóbb egy nyitott kapun csillagvirágos udvarra suhan be, s kecses kanyarodással leirhatatlan, káprázatosan szép épület előtt áll meg.

. . . Légváram egyikénél szállok ki.

Rosta.

EGYETÉRTÉS.

Julius 15-én új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díjtalanul kapja a magyar család számára kiváló gonddal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.

Negyedévre . . . 7 kor. — fill.

Félévre . . . 14 kor. — fill.

Egész évre . . . 28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a címvaltozást kiadóhivatalunkban idejekorán bejelentik. Ebben az esetben sziveskedjenek mindig legutolsó lakhelyük címét is közölni.

TÁVIRATOK.

Aehrenthal az olasz királynál.

Racconigi, július 16. Báró Aehrenthal minisztert a királyi palotába való megérkezése után a király csakhamar fogadta. Ezután a király Aehrenthal báróval automobilon sétakocsizást tett a parkban, ahonnan tízenkét órákor visszatértek a palotába. A király ekkor Aehrenthal bárót bemutatta a királynénak, mire családi reggeli volt, mely után a király és a királyné cerclét tartott. Reggeli után báró Aehrenthal, Tittoni miniszter, báró Gagern és Bolatti kabinetfőnök, kiket Avogadro szertartásmester és Kafiero hadsegéd kísért, udvari kocsi-kon a pályaudvarra hajtottak és délután négy órákor elutaztak Turinba.

Róma, július 16. A Tribuna turini jelentése szerint Aehrenthal báró és Tittoni azonnal Turinba érkezésük után táviratokat intéztek a berlini osztrák-magyar és olasz nagykövethozokhoz, amelyekben utasítják azokat, hogy nevéikben közöljék Bülow herceg német birodalmi kancellárral, hogy a herceg szelleme Dezióban szintén jelen volt és hogy a miniszterek minden alkalommal megemlékeztek Németország hosszú évek óta fennálló szövetséges hűségéről.

Osztrák képviselőház.

Bécs, július 16. Lueger és társainak a jubileumi bizottság kiküldésére vonatkozó indítványát tárgyalta. Lueger kijelenti, hogy azért indítványozta egy 26 tagú jubileumi bizottság kiküldését, hogy ez tanácskozzék és tegyen javaslatokat ama módra nézve, melyen maga az állam ünnepele a császár jubileumát. A ház ezután áttér a napirend második pontjára, a 100 koronás arany-pénzek verésére és az ötkoronás pénzdarabok verésére vonatkozó javaslatok tárgyalására. Az ülés ezután véget ért, a legközelebbi ülés csütörtökön lesz.

Bombamerénylet egy főkörmányzó ellen.

Tiflisz, július 16. Alexandropólból a vezérkarhoz érkezett jelentés szerint, midőn Alithanof tábornok, volt tiffiszi főkörmányzó ma reggel 12 órákor fiával, valamint Geljebov tábornok nevével és leányával kocsin hazatért a Kabardinszki ezred klubjából, a Bebutov-utca sarkán két bombát dobta a kocsiába. Alithanof tábornok, Geljebov tábornok neje és a kocsi vezetőjét vesztették, Alithanof fia és Geljebov tábornok leánya megsebesültek.

Az osztrák költségvetési bizottság ülése.

Bécs, július 16. A költségvetési bizottság mai ülésén Auersperg herceg feltűnően mondotta, hogy egy a miniszterelnök, valamint a belügy-miniszter távolmaradtak a bizottság ülésétől, állítólag azért, nehogy a hozzájuk intézett kérdések által zavarba jöjjenek, amely kérdések esetleg a Magyarországgal folyó tárgyalásokra vonatkoznak, azokra nem válaszolhatnának. A pénzügyminiszter utalással a Magyarországgal folyó tárgyalásokra, még a cukorsurtaxe kérdésében sem adhatott felvilágosítást. A mai lapokban azt olvassuk, hogy a hadügyminiszternek sikerült az ujonczlétszám felemelése nélkül megszerezni a mozsarak részére szükséges legénységi létszámot, ami csak úgy történhetett, ha a hadsereg állományának egyik szükséges részét csökkentik, vagyis lyukat nyitnak, hogy egy másikat betöltsenek. Dalmácia felvirágoztatására szolgáló program nem létesülhet és nem vihető keresztül addig, amíg el nem határozzuk magunkat arra, hogyan és vajjon általában megtartsa-e Ausztria e tartományt. Bosznia és Herzegovina közigazgatására nem gyakorolhatunk befolyást, ha visszariadunk attól, hogy nyíltan fellépjünk azon kijelentésekkel szemben, amelyek Magyarországon e tartományok jövődőlétét hovatartozása tekintetében hivatalosan ítélték. Hiszen fel kell tennünk, hogy miniszterelnökünk nem osztja a magyar miniszterelnöknek Bosznia és Herzegovina jövőjére vonatkozó nézetét. Abból nem származhatik veszély, ha a miniszterelnök bennünket e tekintetben megnyugtat.

Közgazdasági távirat.

Csikágó, július 16. Gabonátözsde. Zárlat. Buza irányzata lanyha, júliusra 89¹/₂ K., szeptemberre 92¹/₂ K., — Tengeri állandó, júliusra 53¹/₂ K.
Csikágó, július 16. Terménytözsde. Zsir jul.-ra 8.80, tegnap 8.77, szeptemberre 9.00, tegnap 8.97. Szalonna short clear 8.93 tegnap, 8.87. Sertéshus szeptemberre 16.42, tegnap 16.35.
New-York, július 12. Terménytözsde. Gyapot. New-Yorkban 12.85, jul.-ra 11.80, okt.-re 11.75. New-Orleansban 12¹/₂. Petroleum stand withe. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178. Zsir, Vestern Steam 9.30. Rohe testvérek 9.30. — Or 40.00—40.50, Rész 21.00—22.00.

UJDONSÁGOK.

A gárda meghalt.

La garde meurt et ne se rend pas! Ezt a büszke, magasan szárnyaló és bucsuzásnak is gyönyörű szálló igét izente vissza a waterlooi ütközetben Cambronne tábornok a győztes angoloknak, amikor föltétlen megadásra szólították fel. A tábornok kiegyenesedett nyergében, pillantása végigfutott a halottaktól fődött csatamezőn s az esti nap bucsuzó fényében, mint félisten dörögte oda a történelmi izenetet: a gárda meghal, de meg nem adja magát! Aztán pödört egyet a bajuszán, kidagadt a melle, mert érezte, hogy ha csatáival nem is, de ezzel az egyetlen mondással a történelem lapjain átnyargalt az örökkévalóságba.

A bátor generális nagy mondása, — ugy harsog, mint az ézengés — azóta történelmi jelentőségűvé lett. Fiatal gyerekek tanulják az iskolában s megcsillan a fiuk szeme, homlokukon kidagad az ér, amikor utána szavalják a hősi izenetet. S a történelem, bő tárháza az élet hazugságainak, ezt a mondást is elraktározta a maga osztályérdekkei számára a többi efajta nagy kürt-harsogás mellé, mint amilyen Geöthe: több világgosságot! vagy Petőfi: hazám! hazám! utolsó kiáltása. Mindmennyi könyvet csal a kis diák szemébe, de hazugságával elhomályosítja az élet tiszta szemléletét.

A történelem amugy is ilyen vagy efajta hazugságokkal van telisteli. A fejedelmek iródeákjaitól lejegyzett udvari krónikákon, egyoldalú, meghamisított s mindig az uralkodó osztály szempontjából kitalált hősi események folytonos elősorolásán át így jutunk el a gárdáig, a nevezetes gárdáig, amelyről most végeredményesen kisütötték, hogy Cambronne generális abban a nagy pillanatban egészen megfeledezett róla.

Egészen más volt az, amit Cambronne mondott, nem ilyen szép, nem is kis diákoknak az iskola padjaira való, de igazabb, emberibb s mindenesetre inkább a harcban megedzett, a katonái és a maga helyzetén kétségbeesett generálishoz illő, mint az olyan kulissza hasogató fogadkozás, amely csak egy csendes szobában fecséző történelemírónak juthatott az eszébe.

Cambronne sokan kérték, hogy vállalja ezt a szép mondást, de az egyenes lelkű generális mindvégig megmaradt a maga hamisítatlan káromkodása mellett. Csak a történelem az, amely ezt mindmáig nem vette tudomásul. Most egy francia író, Henry Houssaye minden kétségen felül bebizonyította, hogy a gárdáról szóló nevezetes mondás szemenszedett hazugság. De a történelemben természetesen ezentul is tiszta valóságnak fogják tanítani. Mert ott a szép fölvonulások, uralkodó osztályok pártigazságaiak győzelme elfödi a való életet s tulharsogja az igaz, örök emberi igazságokat.

S egészen más „igazságok“ azok, amikre a történelem tanít. Olyanok, amilyen az is, amelylyel ezt a tanítást megkezdi: Historia est magistra vitae. Bizony, a gárda sohasem adja meg magát. Hiába állítja a nagy mondás édesapja is, hogy soha meg se született. Mikl.

Napirend. Naptár. Szerda, július 17. — Róm. kath.: Elek hv. — Prot.: Elek hv. — Görög-ország: július 4. Krét. Andr. — Zsidó: Ab. 6. — A nap két reggel 4 óra 19 perczkor, nyug-szik este 7 óra 52 perczkor. — A hold két déli 11 óra 7 perczkor, nyug-szik éjjel 11 óra 20 perczkor.
A közoktatási miniszter fogad d. u. 4 órákor. — A horvát miniszter fogad d. u. 4 órákor. — A közoktatási államtitkár fogad d. u. 4 órákor. — A Magyar Jelzálog Hitelbank rendkívüli közgyűlése. — Az osztályorszjegyek hozása reggel 9 órákor. — Az Uránia Kigyló-lóri szalonja nyitva 9—12-ig. Belépődíj 20 fillér. — Allandó kiállítás a Kőnyvos Kálmán-féle múzeumában (Nagymező-utca 37—38. sz.), nyitva 9—1 óráig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítása nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum asvnaplára nyitva 9—2-ig. — A Nemzeti Múzeum néprajzi tára zárva. — A Szépművészeti múzeum nyitva 10—2-ig. — A Fővárosi Múzeum zárva. — A földtani intézet múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Széchenyi múzeum megtekinthető 1 K. belépődíjjal. — Goetheszoza nyitva 9—12 óráig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—12-ig és 3-tól 6-ig. — Az akvinkumi Múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9—1 óráig. — A nyilvános könyvtárak zárva.

— Személyi hírek. Széll Kálmán, az alkotmány-párt elnöke, ma reggel rátóti birtokáról Budapestre érkezett. — Daróczy Rezső máv. felügyelő, a nyugati pályaudvar főnöke, megkezdte szabadságát és távolléte alatt a főnöki teendők végzésével Haviár Károly állomásfőnök-helyettesest bízták meg. — Teréz württembergi hercegnő ma Gmundenből Ischl-be érkezett és látogatást tett Frigyes főherceg családjánál, valamint a beteg Weinmayer főpapnál.

— Utazik a csár. A csár, ha hinni lehet a jelentéseknek, sok huza-vona, halogatás után mégis elutazott a finnországi vizekre. Péterhofot már tegnap ellepte a rendőrök, titkos rendőrök egész tömege, a katonaság pedig lezárta az egész utcákat, tereket, amelyek a kikötő közelében feküdtek. A csár eddig azért halasztotta el utazását, mert harmadik leánya, Anasztázia hercegnő dífiteritiszben feküdt s csak most épült fel teljesen. Nyomban a beszállás után a jacht fölszedte horgonyait és a hatalmas csárral kísietett a kikötőből. A nyílt tengeren a minden oroszoknak ura bizonyára könnyebben sóhajtott fel és megelégedéssel nézte azt a nehány uszokolosszust, amely méltóságjeljesen kíséerte. A nyílt tengeren, száz ágyu védelme alatt biztonságban érezte magát.

— Czimadományozás. A király Vilcesk Alfonz rózsahegy-i törvényszéki bírónak saját kérelmére való nyugalmaztatása alkalmából sok évi hű és buzgó szolgálata elismeréséül az ítélőtáblabírói címet adományozta.

— Fejedelmi látogatók. Ischl ebben az esztendőben nagy ünnepek színhelye lesz. Királyunk ott fogja vendégül látni VIII. Frigyes dán királyt. A megérkezés napja még nincs pontosan megállapítva, de valószínűleg a dán király a jövő hónap elején érkezik Ischlbe, ahonnan Gmundenbe megy a dán király a vele közeli rokonságban álló cumberlandi hercegi családi meglátogatására. A spanyol királyi pár látogatását is erre az esztendőre várják. A fiatal királyi pár több európai udvarnál akar látogatást tenni és valószínűleg szeptember végén érkezik Bécsbe. A fogadtatás nagyon fényes lesz és a királyi pár ott tartózkodása alatt fényes ünnepek vannak tervbe véve. Körülbelül ugyanez időben érkezik Chulalongkorn sziam király is Bécsben Ferencz József király látogatására. Az exotikus uralkodó a Burgban fog lakni.

Károly román király és neje, Erzsébet királyné mint minden évben az idén is augusztus hó közepe táján külföldi fürdőre utaznak és utjokban Bécsen át Ischlbe is ellátogatnak, hol mint a király vendégei két napig szándékoznak maradni. A király ismét a ragatzi fürdőt akarná felkeresni, odautazása előtt azonban mindenesetre egyik egyetemi orvosánárral fog efelől tanácskozni. A román királyi pár tiszteletére Ischlben fényes udvari ünnepeket terveznek. Károly király egyébként teljesen jól érzi magát és a külföldi lapokban erre vonatkozólag megjelent aggasztó hírek teljesen alaptalanok.

— Új királyi tanácsos. A király Szabó Géza csikvármegyei tanfelügyelőnek, a népoktatás terén szerzett érdemei elismeréséül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Edvard király és a fia. Az angol legfelsőbb körökben már régen érdeklődéssel figyelik, hogy mennyire elűt királyi apjától az angol trónörökös. Minél élénkebbnek és vidám csevegőnek mutatkozik a király, annál hallgatagabb, kimértebb a trónörökös. Edvard király egyébként is szenvedélyes sportsman, örömet lel a lovakban, versenyistállója pedig messze földön híres. Lovaival az angol Derby-t két ízben, azonkívül a Saint-Léger, az ezer és a kétezer guineás versenyeket, továbbá az ascoti aranyserleget és a Grand Prix-t nyerte meg. Mindezek a trónörökös érdeklődését nem tudják felkelteni. Albert herceg misem tródiák a zenével, míg atyja rendkívüli gyönyörűségét találja a magasabb zenei élvezetekben. Egyetlenegy dolgot üz a trónörökös igazi szenvedéllyel, ez pedig a bélyeggyűjtés, amelyről már egy ízben kijelentette, hogy ez „az élet legnagyobb gyönyörűsége“. A gyűjtemény, amelyet a szakértők olyan tisztelettel emlegetnek, mint a műértők a Louvre múltárgyait, vagy a sextini kápolnát, fél millió koronánál nagyobb értékűnek becsülik. Ennyi ellentét után azonban egy pontban találkoznak apa és fiu: ez a pont a dohányzás. A jelenlegi és a leendő angol király egyaránt az igazi tengerész odaadásával lelkesednek a dohányzásért. A különbség mindamelllett még a közös szenvedély terén is megnyilvánul. A király korábban hatalmas, vastag havanna-szivarokat szült, jelenleg pedig a kurta nemzeti pipát szívja, míg Albert herceg gyakorlott kézzel maga sodorja a napi 20—30 cigarettáját. Sir Frederic Treves, a király háziorvosa szerint a dohányzásban megnyilvánuló eltéréssel magyarázható a fejedelmi személyiségek hajlamaiban és szokásaiban mutatkozó minden különbség.

— **Uj magyar gróf.** Trencsénből jelentik: Gróf Sizzo-Noris Kristóf ádámfalvai földbirtokos a magyar állampolgárságot megszerezte s Trencsénmegye alispánja előtt letette a honpolgári esküt.

— **Az Olay—Magyar-párbaj.** A Fodor-féle vívóteremben ma délután három órakor kardpárbajt vívtak Olay Lajos országgyűlési képviselő és Magyar Miklós kerekedő, aki tudvalevőleg sértő tartalmu táviratot intézett Olayhoz, ismeretes képviselőházi afférje alkalmából. A felek kétszer csaptak össze. A második összecsapásnál Magyar a jobb könyökén és hátán megvágta Olayt. Olyan heves volt ez az összecsapás, hogy Olay megsuszt és elesett. A felek nem békültek ki.

A párbaj után Olay Lajoshoz a következő levelet intézték segédei:

Nagyságos

Olay Lajos
országos képviselő urnak!

A Fenyvesi Adolf és köztud felmerült szóváltásból kifolyólag több, részben névtelen, részben aláírt sértő tartalmu leveleket adtál át nekünk, — amelyeket postai úton vettél kézhez — lovagias elintézés végett. Miután te ugy az érdekelt Fenyvesi Adolf fiával, valamint Magyar Miklóssal, mint aki elsőül intézett hozzád sértő tartalmu levelet, megverekedtél, mi a Fenyvesi Adolf felmerült ügyedet, összes járulékaival együtt, a lovagias szabályai szerint teljesen elintéztetnek itéljük részéről és az ügytől távol álló egyének tömeges beavatkozását lovagias eljárásra alkalmatlannak tartván, mindezen okokból kifolyólag elégtételvétségét és lehetőségét kizártnak tartjuk és ehhez képest a nekünk átadott leveleket megsemmisítettük. Fogadd nagyrabecsülésünk őszinte nyilvánulását, melylyel maradtunk

készséges hived:

Barthos Tivadar

Justh János

csász. és kir. kamarás. orsz. képviselő.

— **Magyar nemesség.** A király Brükler Mihály budapesti gyakorló ügyvédnek és törvényes utódainak a közélet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— **Tolsztoj halálhíre.** Moszkvából érkezett zavaros jelentések alapján a fővárosban az a hír terjedt el, hogy Tolsztoj Leó gróf, az orosz szellemóriás Jannaja-Poljanában meghalt. A távirat csak annyit jelent, hogy a Tolsztoj családot nagy szerencsétlenség érte, de miután a részletek elmaradtak és sem Bécsben, sem Berlinben mit sem tudnak az író elhunytáról, a hír szerencsére valótlannak mondható. Késő éjjel egy pétervári távirat is teljesen alaptalanoknak mondja a nagy író haláláról elterjedt híreket s megjött a távirat Jannaja-Polnájából is, hogy Tolsztoj kitűnően érzi magát.

— **A Fallières elleni merénylet.** Ma nyilatkozik a tegnapielőtti merényletről Clemenceau miniszterelnök, aki Fallières elnöktől balra ült a kocsiában. Az első lövés eldördülése után kihajolt és két méternyi távolságban megpillantott egy férfit, aki jobbjában pisztolyt szorongatott. A merénylő nem sokára másodsor is elsütötte a fegyvert, még pedig a levegőbe. A miniszterelnök azt hiszi, hogy az első golyót is a levegőbe lötte, mert különben a csekély távolság miatt feltétlenül találnia kellett volna. A merénylő második kihallgatásáról a következő részleteket jelenti tudósítónk:

Vorms vizsgálóbíró: Miért lött ön Fallières elnökre?

Vádlott: Én épp oly kevéssé lőttem Fallières elnökre, mint bárki más. Egyedüli célom az volt, hogy felém tereljem a közfigyelmet és hogy ezen az uton módon szerezzek igazságot magamnak. Több elvesztett pöröm szerencsétlenségbe döntött.

— Ön tehát tagadja, hogy az elnökre lött volna?

— Határozottan.

Többet nem tudott Maille-ból a bíró kivallatni. Egy újabb táviratunk jelenti: Maille-t megvizsgálták az elmeorvosok és azt konstatálták, hogy zavarodott elméjű. Megállapították azt is, hogy szenvedélyes alkoholista. Minden jel arra mutat, hogy Maille-vel több dolgot lesz a pszichiátereknek, mint a juristáknak.

— **Horvátok és magyarok.** Hogy mennyire meggy a horvátoknak a magyargyűlölete, az kiténik abból a kicsinyes hajszából, amelyet egy szegény éhenkórász daltársulat ellen indítottak. Egy Horváth nevű vállalkozó néhány szegény artistával Zágrába érkezett, hogy varieté-előadásokat rendezzen. A garázda horvátok még ennek a trüppnek sem kegyelmeznek, mert a vállalkozó magyar. A horvát lapok elhatározták, hogy a társulatot bojkottálják és az estlapok felhívást fognak közzétenni, hogy Zágráb lakossága egyáltalában minden magyar vállalatot bojkottáljon.

— **Meg van a kormányozható léghajó.** A tegnapielőtti francia nemzetközi ünnepélynek az elnök ellen elkövetett merényleten kívül, még egy szenzációja van. Ha a párisi jelentések nem tuloznak, akkor meg van a kormányozható léghajó. Lebaudy a dicsőség, ki megoldotta azt a problémát, mely sokkal nagyobb forrongást fog előidézni a világ rendjében, mint a gőzhajó, vagy vasut feltalálása. Párisi jelentések arról biztosítanak, hogy a Patrie Lebaudy kormányozható léghajója a tökéletesség maga. Minden mozdulatát oly biztonsággal végzi, hogy azon már semmi javítani való sincs.

A Patrie a longchamps csapatszemle alatt szállt fel. Kilencz óra felé volt, amikor messze a távolban magasan a meudoni templomtorony felett mint könnyű kis felhőske mutatkozott, olyan volt mint egy sárga hal, mely uszik az ég alatt. Előbb egy ívet ír le a torony körül, aztán a longchamps mező felé kanyarodik, ahol a csapatok éppen eléptek az elnök előtt és nyugodt gyorsasággal követi a tisztelő katonák irányát, anélkül, hogy csak egyszer is eltérne irányától. Mikor elérte a léghajóosztály kis csapatát, amely egy kötött léghajót vitt magával, a Patrie lassabban mozgott. A csapatokkal egyszerre vonult végig az óriási hal a síkság felett, az elnöki páholy előtt megfordult és egyenesen a páholy és a tribünök irányában háromszáz méter magasságra szállt, hogy aztán egy elegáns mozdulattal bal felé kanyarodjon, mire Meudon irányában gyorsan eltűnt.

Amikor a Patrie lassan az elnöki páholy felé fordult és a közönség feje felett elvonult, távcsóval jól meg lehetett figyelni. A léghajó hosszukás, elől szélesebb mint hátul és éles hegye van. Hátul van a kormányzó készülék egy hosszukás evező alakjában, amelynek hátsó része mozgatható. Elöl a legénység acél-csónakja, amely két részből áll. Oldalt szédítő sebességgel két lapátkerék forog. A legénység négy emberből áll, akik gyakorlataikat bámulusos pontossággal végzik. Akik a Patrie utját megfigyelték, azzal az impresszióval távoztak a longchamps szemléről, hogy a kormányozható léghajó megvan.

— **Idill.** Ne várjanak kérem szerelmes történetet, nem fogunk most halk sutogásról, csókokról, ölelésről beszélni és mégis idill az, amelynek hőse Roosevelt, az amerikai köztársaság elnöke. Roosevelt tudvalevőleg azok a kevesek közé tartozik, akik magas méltóságukban is megtartják szokott kedvteléseiket, szokásaikat és sokszor szívesen feledkeznek meg arról, hogy ő — elnök, a legelső ur Amerikában. Ha kedve tartja, lóra kap és felkeresi régi barátait, a cown-boy-okat és azokkal versenyt száguld a nagy réteken. Ha épen kedve jön, birkózik, vív az amerikai polgárokkal és azok bizony jól meggyomrozzák az elnök urat. Persze a demokrácia amerikai szívesen veszi Teddyjének kirucszanásait, melyek még népszerűbbé teszik őt szemében. Legujabban az elnök egyszer csak kapta magát és fiaival és ezeknek három játszótársával éjjeli kirándulást tett. A hajó a partnak egy lakatlan pontján kötött ki, ahol a társaság kiszállt, tüzet gyújtott s köréje leheveredett. Roosevelt azzal mulattatta a társaságot, hogy vadásztörténeteket mondott el s vacsora után valamennyien lefeküdtek. Reggel újra tüzet raktak és megfőzték a reggelijüket. A társaság ezután visszatért Oysterbayba.

Kedves dolog. Az elnök nem tudja felejteni régi szabad életét és visszavarázsolja, hacsak egy rövid ideig is. Az amerikaiak lelkesednek ezen, — és ak semmi különösét nem talál az egész kirándulásban, az bizonyára maga az elnök.

De ilyen igazán csak Amerikában történhetik meg.

Kissé bajos elképzelni, hogy p. o. a magyar király kimenjen a pusztára, ott pásztortűz mellett szortyogó bográcsban gulyást főzön és rágyujtva a makra pipára, vitézi tettekről meséljen...

— **Árpád-ünnep Ungvárról.** Az ugvári Közművelődési Egylet elhatározta, hogy Árpád halálának évfordulóján az egész vármegye intelligenciájának bevonásával, szeptember elsején nagyszabású emlékünnepélyt rendez, melynek jövedelmét a Daykaszobor alapja javára adja. Az ünnepély iránt meggyeszte nagy az érdeklődés.

— **A főposta-épület átalakítása.** A főposta-és távirat-épület újjáalakítása befejezéséhez közeledik. Egy esztendő óta dolgoznak az átalakítás munkálatakon és teljesen újraépítették a harmadik emeletet és a tetőzetet. A harmadik emeleten hatalmas termet rendeztek be a központi táviróhivatal részére. E gépterem berendezése és felszerelése páratlan lesz a maga nemében. Az összes készülékeket hazai vállalatok készítik. Az épület külső része teljesen készen van már, a belső felszerelés szeptemberre készül el.

— **Petrovot kivégezték.** Petrov bolgár miniszterelnök gyilkosát, Petrov Sándort ma hajnalban kivégezték. Mikor a tábori törvényszék meghozta ítéletét, Petrov egykedvűen hallgatta azt és a törvényszék elnökének kérdésére csak annyit mondott még, hogy Ikonov és a másik három elítélt, akiket a tábori törvényszék évekig tartó fegyházbüntetéssel sújtott, mind ártatlanok, mert neki nem voltak czinkosai a miniszterelnök meggyilkolásában. Petrov védője az ítélethirdetés után a fejedelemhez utazott magyarországi birtokára és új tárgyalást kért olyan címen, hogy a tábori törvényszék nem volt illetékes ennek a bűnpörnek tárgyalására. A fejedelem azonban megerősítette a halálos ítéletet. A hivatalos bizottság tagjai, akik jelen voltak a kivégzésnél, beszéltek, hogy Petrov nyugodtan viselkedett, mikor az akasztófa alá viték. A pap meggyöntötte és feladta neki a halotti szentséget. Ekkor az állami ügyész lépett hozzá és a delinkvens így szólt:

— Petrov meggyilkolásában többen segítettek nekem. Megnevezni nem fogom őket. Senkit se akarok szerencsétlenségbe dönteni. Mutassátok meg, ügyesek vagytok-e: nyomozzatok ki őket.

Most az ügyész felolvasta a halálos ítéletet, aztán átadta Petrovot a bakónak, aki megkötözte és a vesztőhelyre czipelte. A halálraítéltek még volt annyi ideje, hogy felkiáltson:

— Borzasztó, uraim!

A következő pillanatban már nyakán volt a hurok és végzett vele a hóhér.

— **Újabb expedíció a déli sarkra.** A sark-probléma csak nem hagyja nyugodni a kutatókat. Az északi sarkra léghajós expedíció van indulóban s most terveznek egy délsarki utat is. Az expedíciót Charcot tanár tervezi a francia akadémia támogatásával. Charcot külön hajót épített az utazásra és ott akarja folytatni a munkálatokat, ahol az első francia expedíció elhagyta. A társaság különösen a Sonbe-földtől délre fekvő ismeretlen vidékeket keresné föl.

— **Törvénytelen születésű gyermekek törvényesítése.** Nagy jelentőségű elvi határozatot hozott a belügyminiszter a legujabban kiadott azzal a rendeletével, amely az elismert, de utólagos házassággal törvényesítettnek ki nem mondott gyermekek jogviszonyára vonatkozik. A fölmerült kételyek eloszlatása végett ugyanis, az igazságügyminiszterrel egyetértőleg, arról értesíti gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a törvényhatóságot, hogy az 1905. évi október elseje óta anyakönyvezett azok a gyermekek, akiket az atyjuk elismert, és akiknek a szülei utólag egymással házasságra léptek és ezt a körülményt a gyermekek születési anyakönyvébe föl is jegyezték ugyan, de akiknek az utólagos házassággal történt törvényesítését meg nem állapították, és ezt a körülményt az anyakönyvbe föl nem jegyezték, — sem a házassági, sem a halotti anyakönyvekben, sem a névmutatókban az atya családú nevén nem nevezhetők. Az ily gyermekekről kivonat ki nem állítható; ily gyermekek a családi értesítőben a törvényesen született gyermekek sorrendjébe be nem vezethetők és az anyakönyvek alapján kiállítandó egyéb jegyzékekben, tanúsítványokban és értesítésekben csak az anyai nevén nevezhetők. A halotti anyakönyvekbe az 1907. évi január elseje előtt, az eddigi jogi praxis alapján, az atya nevén bevezetett ily gyermekekre vonatkozó bejegyzések érintetlenül hagvandók. Ha az ily gyermekekre vonatkozólag az 1907. évi január elseje előtt kiadott tanúsítványokban, értesítésekben vagy jegyzékekben a gyermeket az atya nevén nevezték volna, és kérdés támadna, hogy az ily egyén most már milyen néven jegyeztessék be, akkor az anyakönyvi utasítás 55. szakaszának 4. pontjában előírt eljárásnak van helye. Fölhívja a miniszter a törvényhatóságot, hogy ezt a rendeletét a legkiterjedtebb módon tegye közzé és az összes anyakönyvi hivatalokkal közölje. Intézkednie kell a hatóságnak az iránt is, hogy az utólagos házasság megkötése alkalmával, azok a felek, akiknek házasságukon kívül viszonyból származott gyermekük van: az utólagos házassággal történt törvényesítés följegyzése iránt alkotott rendelkezésekre kitanítassanak; valamint arra is, hogy az erre vonatkozó összes eljárás díjtalan és az iratok bélyegmentesek.

— **Házasság.** Erhardt Sándor, Frigyes főherceg uradalmi intézője, Pusztá-Somorján eljegyezte szini Sebő Juliskát Gyömrén.

Steinberger Ferenc eljegyezte Neuhauser Rezsinkét Budapesten.

Szabó Ignácz kertész e hó 21-én vezeti oltárhoz Péczelen Belső József nemességias jegyző nővérét Emiliát.

— **Nasi letartóztatása.** Sokáig tartotta izgatottságban nemcsak Olaszországot, hanem egész Európát Nasi volt olasz közoktatási miniszter ismert ügye, ki óriási összegekkel károsította meg az államot. A volt miniszter ügye most szenzációs fordulatot vett, amennyiben a szenátus elnökének rendeletére tegnap — amint azt már megírtuk — letartóztatták. Nasi a törvény keze elől külföldre menekült. Szülővárosa, Trapani azonban ismétleten megválasztotta képviselőnek, mit a kamara mindannyiszor megsemmisített. Nasi ekkor kijelentette, hogy kész megjelenni a szenátus által kiküldött bizottság előtt, melyet egyedül ismer el kompetens bíróságnak. A semmitűszék megsemmisítette az esküdtzéki bíróság marasztaló ítéletét, mert Nasi, mint volt miniszter fölött nem az esküdtzéseknek, hanem a szenátusnak, mint állami bíróságnak kellett volna itélhí. Most a képviselőház bizottsái mint közvádlók léptek fel ellene s Nasi meg is jelent a szenátus bizottsága előtt, hogy védje magát. Tegnap este hat órakor azonban Nasit a szenátus elnökének rendeletére letartóztatták. A letartóztatást maga a rendőrségi prefektus hajtotta végre. A szenátus elnöke az elfogatási parancsot a kamara biztosainak, akik mint közvádlók szerepelnek, egyhangú javaslatára alapján adta ki. A rendőrség prefektusa több hivatalnokkal azonnal Nasi lakására ment, ahol a volt miniszter éppen ügyvédjével tanácskozott. Mikor a rendőrgazdát megjelent, a szolgálk eleinte nem akarták bebocsátani. Nasi tiltakozott a letartóztatás ellen azzal, hogy őt csak a kamara határozata alapján lehet letartóztatni. Nasi azokra, kik a börtönbe szállításánál látták, azt a benyomást tette, hogy egészen meg van törve. Nasi volt kabinetfőnöke, Lombardi ellen is elfogatási rendeletet bocsátottak ki.

Nasi ellen a kamara 1904. február 16-iki ülésében Bissolatti és Cicootti képviselők emeltek különféle vádakot, Saporito jelentése a vádak megerősítte s a visszaélések, pénzpocsékolások, sikkasztások és csalások egész tömegét leplezte le abból az időből, amikor Nasi közoktatási miniszter volt, 1901. február 15-iktől 1903. évi november 3-ikáig terjedő időből. A jelentés főleg az 1902—1903-iki pénzügyi évről szól. Ebben az évben majnem valamennyi fejezetben hiteltülpés történt. Így nyomatványokra az előirányzott 70.714 lírán felül még 22.384 lírát költöttek. Itt említett érdemel, hogy két és fél év alatt a miniszter beszédéből 10.827 líra költséggel 34.000 példányt nyomattak. A miniszter továbbá 429 lírát számolt el a 28.000 — névjegyre. Iskolák és kulturális intézetek segélyezésére 213.441 líra volt előirányozva és ebből az összegből 3 líra és 10 fillér meg is maradt. De feltűnő, hogy ebből az összegből mennyi jutott Trapani városnak, amely Nasit képviselővé választotta és Nápolyban, ahol a miniszternek sok barátja van. Orsola nővérek iskolájának Nápolyban 12.820 líra, a nápolyi vakok intézetének 7000 líra, a nápolyi Fröbel-intézetnek 6584 líra; továbbá a trapani-i gyermekmenhelynek, a trapani-i vasárnapi iskolának, a trapani-i árvaháznak, a trapani-i monarchista liberális egyletnek kisebb-nagyobb segélyek.

— **Művészeti célokra** a miniszter 263.004 lírát utalványozott, 13.162 lírával többet, mint ami előirányozva volt. Itt már furcsa részletek fordulnak elő. Így Buemi szobrász egy szoborért 4000 lírával többet kapott a kialakított árnál. Montefuseo festő három képet 1838 lírát kapott, a képek közül kettő Nasit minisztert ábrázolja, de a képek nincsenek meg a minisztériumban. Inghileri Giuseppe mint festő, 500 líra ösztöndíjat kapott, ezenfelül mint néptanító is kapott ösztöndíjat, egyébként a neve ismeretlen. Több művészt segélyezett a miniszter azzal, hogy megvette a képeiket, a baj csak az, hogy ezek a képek többnyire eltűntek a minisztériumból. Szemleutakra, külföldi utakra, kongresszusi költségekre 84.000 líra van elszámolva. A miniszter maga 2 és fél év alatt a maga utazásaiért 44.175 lírát folyósított magának, de szabályszerű nyugtákat csak 3500 líra erejéig adott be. A többiről a miniszter titkára, Lombardo, igen kurta nyugtákat adott, mely „a miniszter ur öcczellenciájára utazása folytán tett kiadások megértéséről” szólnak. De ezekre a számlákra a főszámszék nem akarta megadni a fölmentvényt. Postai kiadásokért évi 20.000 líra van elszámolva. A legérdekesebb fejezet az, mely szegény néptanítóknak vagy szegény néptanítók özvegyeinek, árváinak és agg szüleinek adott segélyekről szól. Itt 1902—1903-ra 301.000 líra volt előirányozva; névleg 5114, tényleg 52.182 lírával költöttek töb-

bet, Ez magában véve csak helyeselni való dolog volna. Csak az a különös, hogy 2500 félnek összesen 115.961 lírát a törvényes szabályok mellőzésével utalványozták és hogy a miniszter közvetlenül 4938 félnek összesen 211.241 lírát utalványozott igen különös módon.

Ezek a pénzek már nem metnek Nápolyba vagy Trapaniba, hanem legtöbbször Rómában maradtak ki, holott Rómában mintössze csak 1283 tanító és tanítónő működik. Még feltűnőbb, hogy a segélyezett római tanítók közül csak 130 szerepel a Rómában tényleg működő tanítók névjegyzékében. És ez a 130 tanító 153 esetben kapott segélyt. De ha annyi nem létező tanító kapott segélyt, akkor az már nem is baj, hogy tényleg élő tanítók kétszer is részesültek segélyben. A segélyeket tömegesen folyósították. Néhány nyugtán látható ugyanaz a bélyegző. És Saporito képviselő megemlíti még azt is, hogy különféle nevek viselői meglepően egyforma irással nyugtázzák a segélyeket. A szolgálati kiadások 1902—3-ben 145.748 lírát tettek, 41.548 lírával többet, mint amennyi előirányozva volt.

Ezekben a tulkiadásokban szerepel többek közt a miniszter utazásain fölmerült kocspénz címén 3420 líra, borralalók címén 10.429 líra, a miniszter és az államtitkár római kocspénze címén 13.636 líra. A miniszter 3107 líráért könyveket vásároltatott, melyek a leltárba kerültek, azonfelül 1508 líráért olyan könyveket szerzett be, melyek nem kerültek a leltárba. Öt ezer könyv bekötésére 15.053 lírát utalványozott a miniszter, de ezek a könyvek nincsenek a minisztériumban. Kopott butorok pótlására egy évben 50.433 lírát kellett utalványozni; ebből fára 3264 líra, asztalosoknak való munkabére 3284 líra és vasalkatrézre 8608 líra jutott.

A legfurcsább az, hogy a butorokért, melyeket nem tudni mi okból, Trapaniba szállítottak, a szállítási költségeket is az állam fizette. A mondott évben 22 láda butor ment Trapaniba és 2834 kgr. után fizetett az állam fuvarköltséget. Az eredmény az, hogy két és fél éven át az olasz közoktatási minisztériumban a legszemérmelenebb módon harcsólták és lopták az állam pénzt.

— **Művészet.** Művészetet látni, művészetet hallani: élvezet. De az már nagy kérdés, hogy művészet-e a művészet, ha sokáig tart. Sauer hallgatni, mikor zongorázik, D'Albertet, Hubayt, mikor hegedül, az ének-művésznők jeleseit, mikor énekelnek — kellemes. De! Ha D'Albertet reggeltől estig kell hallgatni, éppen elég ahhoz, hogy az embert gyorsvonaton szállítsák be a bolondok házába, mert bizonyára megkísérli a falramaszást, vagy a tótágast állást — kinjában. Azért még leírni is rettenetes, hogy mit művelt egy amerikai „művész”. Guy Weclernek hívják a rettenetes embert, aki abba fogadott Louisvilleban, hogy harminczhat óráig egyhuzamban énekelni fog. Nagyszámu néző és hallgató közönség sereglett össze, kíváncsian arra, sikerül-e a bátor vállalkozás. Wecler beállították egy tüvegsekénybe, és a fiatal művész tényleg harmincz óra hosszat egyhuzamban énekel dalokat, áriákat és kuplékat. Még fáradt sem volt, amikor letelt a harmincz óra.

Ez a hír azonban csonka. Mert először is nem említi meg, hogy hány süket volt a hallgatóság sorában; hogy a „nagyszámu néző és hallgató közönség” soraiból hányan menekültek el és hogy a kik ott maradtak az első fél órán túl, azoknak mit fizetett a vállalkozó művész. Mert hogy épülő ember ingyen nem hallgatta végig ezt a gégeprodukciót, az több, mint bizonyos.

— **Elfogott kém.** A pólai rendőrség szombaton letartóztatta Zucca Antonio mechanikust, akit nemrég bocsátottak el az odaváló arsenálból. A munkást, akit a soko-castellói fogházba szállítottak, azzal gyanúsítják, hogy katonai titkokat árult el.

— **A daktiloszkopia diadala.** A budapesti rendőrség is mind nagyobb és nagyobb eredménnyel használja fel a bűnügyi nyomozás érdekes eszközét, a daktiloszkopiát. Ma újabb bizonyult, hogy az ujlenyomatok módszerének igen kitűnően veheti hasznát a rendőrség. — Zágrábban nemrégiben három notórius tolvajt fogott el a rendőrség. Kettő közülök megszökött, a harmadiknak pedig nem sikerült megállapítani személyazonosságát. Előbb Vitriol Dávidnak mondta magát, majd Endel Dávidnak, de semmivel sem tudta igazolni, hogy csakugyan így hívják. Végre a budapesti rendőrséghez fordultak a személyazonosság megállapítása végett. Itt azután az ujlenyomatból megállapították, hogy az elfogott tolvajt Baumgarten Antalnak hívják, huszonkét éves, galicziai születésű pinceszér, akit több rendbeli lopás miatt az egész ország területéről kitiltottak. A budapesti rendőrségnek ez a kétszáznegyvenedik esete, amikor csak daktiloszkopia segítségével sikerült megállapítani személyazonosságát.

— **A Georgia csatahajó katasztrófája.** Megírtuk azt a borzalmas katasztrófát, melyet egy löveg felrobbanása okozott az Egyesült-Államok Georgia csatahajóján. Egy bosztoni távirat most azt jelenti, hogy a megsebesültek közül az éjjel még egy hadnagy és egy matróz meghalt. A halottak száma tehát 8. Valószínű, hogy a megsebesült matrózok közül még néhányan szintén belehalnak sebeikbe. New-Yorkból éjjel jelentik, hogy a Georgia csatahajón történt robbanás igen nagy pusztítást vitt véghez. Az explózió egy ágyutorony felső részében következett be, állítólag úgy, hogy egy ágyuban a lövedék löpora önmagától meggyúlt. Eddig nyolcz holttestet találtak meg, de még sokkal nagyobb a halottak száma. Huszan megsebesültek, köztük hárman halálosan.

— **Thaw perének újrafölvétele.** Thaw Harryt, a gyilkos newyorki milliost, akit a tébolydába való internálásra itéltek a newyorki bírák, édesanyja most minden áron ki akarja szabadítani rettenetes fogságából. Thawné most eladta összes Pennsylvánia Coal und Land-részvényeit nyolcz millió koronáért, hogy a második tárgyalás költségeit fedezhesse. A szenzációs pör újrafölvétele valószínűleg novemberben indul meg.

— **Postagyakornoki pályázat.** A m. kir. posta-, távirat- és távbeszélőnél betöltendő 100 gyakornokjelölti állásra hirdet pályázatot a postaigazgatóság. Ezen állásokra az 1883. évi I. törvénycikk 14. §-a értelmében azok az ifjak pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával, sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül pályázók közönségi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen előéletüket, közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal pedig ép, egészséges, a posta-távtrda- és távbeszélő szolgálatra tesileg is alkalmas voltukat igazolni tartoznak. Továbbá azok, akik a középiskolát az 1906/1907-iki tanévet megelőzőleg végezték, tartoznak hiteles módon azt is kimutatni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalatalkodtak. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta- és táviratigazgatóságok fogják betölteni és pedig a budapesti posta- és táviratigazgatóság 20-át, a többi igazgatóság pedig egyenként 10-et. A sajátkezőleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt folyamodványokat a már közszolgálatban állók előjáró hatóságuk, a közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró vagy polgármester útján folyó évi augusztus hó 1-éig, ahhoz képest, hol a pályázók alkalmaztatást óhajtanak nyerni: a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta- és táviratigazgatóságokhoz nyújtják be. A pályázók közül kiválasztottak, az illető posta- és táviratigazgatóság felhívására, az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután fölvetelük iránt végleg határoz.

— **A csongrádi rablógylkosság.** A csongrádi rablógylkosság tettesei még mindig nincsenek a hatóság kezei közt. A tegnap elfogott három csongrádi cigány tagad s lehet hogy nincs is semmi része a gylkosságban. Megállapították, hogy a gylkosok 8 drb százkoronás, két darab ötvenkoronás bankjegyet, százhusz korona aranypénzt, összesen 2692 korona 92 fillért vittek el. Elvittek ezenkívül egy tizenkét milliméteres Lankaszter forgópisztolyt, mely feketével van oxidálva és sárga reczés nyele van, továbbá egy piros bőrből készült bőrtáskát sárga szíjjal. Lehetséges, hogy ezeket a rablógylkosok Budapesten a Teleki-téren adták el. A rendőrség most nyomozást indított és föl hívja azokat, akik az említett tárgyakról valamit tudnak, értesítsék a főkapitányságot.

— **Város a tenger fenekén.** Egy tuniszi szivacs-halász, aki Sfax város közelében szállt a tenger fenekére, érdekes leltre bukkant. Egy nagy kiterjedésű város romjai heverték előtte, ahonnan csakhamar több értékes márvány- és bronzszobrot hozott magával a napvilágra, amelyeket azután Sfax város előjáróságának is bemutatott. A város előjárósága a tuniszi kormány támogatásával nagyobb szabásu kutatást eszközölt s ekkor csakugyan beigazolódt, hogy a lelet egy elstülyedt város romja. A város néhány századdal ezelőtt süllyedhetett a tenger mélyére. Az egyes épületek között leginkább ellenállott a viszontagságoknak egy templom, amelynek főszlopai máig is teljes épségben maradtak. Ebből a templomból származnak az eddig napfényre hozott bronz- és márványszobrok.

— **Letartóztatott anarchista.** Prágában letartóztattak egy Kolobradow Sergius nevű orosz anarchistát, a ki magát nyelvemsternek mondja. Tavaly október óta rendőri bejelentés nélkül tartózkodik Prágában és csak a cseh anarchistákkal közlekedik. Kolobradow tagadja, hogy anarchista.

— **Olay contra Vázsonyi.** Olay Lajos országgyűlési képviselő a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

Nyilatkozat. Vázsonyi Vilmos ur hirlapi uton bocsátott ellenem két rendbeli nyilatkozatot, melyek rágalmozásokat, ferditéseket és valótlanosságokat tartalmaznak. Én e nyilatkozatok egyikére sem válaszoltam és nem is fogok válaszolni, mert az olyan embert, aki művelt magyar férfiak szokása és izlése ellenére elégtételt se adni, se kérni ma nem mer s mégis rágalmoz, nem tartom arra érdemesnek, hogy vele rendes uton szóba álljak. Ezt a közlést is csak a nagyközönség iránti tiszteletből kifolyólag teszem meg.

Budapest.

Olay Lajos.

Erre a Nyilatkozatra dr. Vázsonyi Vilmos a késő éjjeli órákban a következőkben felelt:

Nyilatkozat. Olay Lajos volt „szeretet barátom” és a maga állítása szerint volt „demokrata” vezetőtársam ma — három nap gondolkodás után — hirtelen felfedezi, hogy nem vagyok lovag. Velem „rendes uton” szóba nem áll, mert „művelt magyar férfiak szokása és izlése ellenére elégtételt kérni és adni nem merek.” És ezt Uraságod csak három nap óta tudja? És három nap előtt még ilyen izléstelen, műveletlen és lovagiatlan ember háta mögé akart bujni? A lovagiaskodó játékról vallott nézetem régi, nyilvános, előtte is régen tudott. Valóban azt tartom, hogy azt a kérdést, rágalmozott-e valaki, nem lehet azzal elítélni, hogy az ember harczképtelenségig megüti a könyökét. Ez a bíróság hivatása. Ez az ut nyitva áll az izléses és művelt magyar férfiak gyöngye előtt is. Ha nem meri választani, ez az ő dolga.

Egyéb henczegéseim nevétek. Ne fenyegetőzék, én nem fogok hátra vágódni.

Dr. Vázsonyi Vilmos.

— **Magyarországról.** A külföld rettenetesen ismer bennünket és valahányszor rólunk valamirre idegenben szó esik, ebben nekünk borzasztó örömünk telhet. Mintha csak Hungaria ő nagyságának a zápfogát húznák. Most legutóbbára Mark Twain nyilatkozott és pedig — ezt hangsúlyozzuk — komolyan. Mint oly ember, aki nagyon jól ismeri Magyarországot — hiszen teljes 3, sőt talán 4 napot töltött nálunk — mindenről a legvéresebb komolysággal beszél. A nemzetéről, annak nyelvéről, parlamentjéről, irodalmáról, jeles férfiairól, a királyról, — szóval mindenről. — A lapok csak részlegesen ismertették a humorista nyilatkozatait. Pedig valószínű, hogy ő többet mondott, mint amennyit az újságok reprodukáltak. Így Mark Twain nem csak azt mondta, hogy a magyar nyelv szép, hanem idézett is.

— **Igazán zengzetes!** Várjanak csak, emlékszem is néhány szóra. Igen... Dobre vecera velkomosni pan! Hát nem szép ez!

Aztán az ország jeleseit is névszerint említette.

— **Egyszer mentem az utcán és mindenki megnevezett valakit...** Egy lovagrend nagymestere volt... Freystädler... igen... Aztán láttam egy gazdag farmert... Széll Kálmánnak hívják... érdekes, hogy tehénkereskedő és képviselő... Aztán láttam a legnagyobb automobil-gyár ügynökét. Érdekes, egy nő... úgy hívják... igen... *Fedák Sarolta*... Aztán még sokakat ismertem meg...

Természetesen Mark Twain is kifejezést adott rokonszenvének és szeretetének.

— **Az osztrák-magyarokat szeretem, imádom,** — mondá az öreg ur.

— **És visszamegy még egyszer?** — kérdezték tőle.

— **Oh dehogyan!** — szólott Mark Twain; Ausztria-Magyarországot nem látogatom meg többet...

— **De miért mond Ausztria-Magyarországot?** Hogy lehet az? Hiszen most Magyarországról beszélt.

— **Az mindegy!** Ausztria más néven Magyarország...

— **Őn mester sokat látott és tudott meg a rövid idő alatt, amit ott töltött...**

— **Oh igen!** én nyitott szemmel és fülekkel szoktam utazni; — mondá elégedetten a jeles humorista.

— **Dohánytözsédések bajai.** A nem kizárólagos dohánytözsédések holnap, szerdán délután félnégy órakor a Kecskeméti- és Magyar-utca sarkán lévő vendéglőben értekezletet tartanak, ahol pénzügyminiszteri rendelet okozta sérelmeiket beszélük meg.

— **Fölrobbant automobil.** Az automobil-szerencsétlenségek száma ismét szaporodott egygyel. Ezúttal a gépkocsi tartálya robbant föl és ez okozta a veszedelmet. Az explodált gépkocsi gróf Almássy György s a robbanás pillanatában egy soffőr és egy inas ültek rajta. Bodzásujlak közelében eddig kiderítetlen okokból fölrobbant a benzín és lángba borította a kocsit. Ugy a soffőr, mint az inas súlyos égési sebeket szenvedtek.

— **Rendőrsztrájk.** A neisandeczi rendőrök sztrájkba léptek és tegnap nagy verekedést rendeztek a városháza előtt. A sztrájknak nem főképpen a rossz fizetés az oka, hanem az a körülmény, hogy a rendőröknek a városi hatóság a választásokon kifejezett agitációjukért és különösen a választási visszélésekért többféle ígéretet tett, de nem váltotta be. A rendőrök most fenyegetőznek, hogyha nem teljesítik az ígéreteket, akkor ők le fogják leplezni a választási üzelmeket. Egy rendőr a rendőrségi kaszárnya ablakából kikiabált a sokaságnak, hogy ő egymaga *negyvenszer* szavazott különböző nevek alatt és más-más áruhában. A polgármester felszólította a sztrájkoló rendőröket, hogy szállítsák be egyenruháikat. Egy csendőrmester, akit a sztrájkolók gunyoltak, kardjával végigvágott egy rendőr fején, amiből nagy verekedés támadt; a rendőrkaszárnya előtt nagy néptömeg verődött össze és a rendőröknek fogta pártját. Lovaskatonaság verte szét a tüntetőket és azóta is bekerítve tartja a rendőrkaszárnyát, hogy a sztrájkolóknak ne vihessenek be eledelt és vizet. A polgármester így akarja megtörni a sztrájkot.

— **Megkonáult az elnémetelt harang!** A következő sorokat kaptuk: Mojós község (Maros-Torda vármegyében) lakói, száz évvel ezelőtt magyarok voltak. Lassankint azonban eloláhosodtak. A még meglévő maroknyi magyarság megmentésére Farkas Jenő pókai református lelkész gondolt először s e célból most egy éve lépett működésbe Bud Tibor pókai tanítóval. A minden ízében magyar református egyházközség felszervezése teszi lehetővé a magyarság eme kis szigetének megmentését. A munkához az első anyagi segítyt Dósa László m.-vásárhelyi kir. főmérnök nyújtotta, miáltal egy kis harang beszerzése és az imaházul szolgáló kis „béresház”-nak padokkal való ellátása lett lehetségessé. Egy évi eredményes munkásság után az ifju lelkész, tanító s a hívek egy kis imaház építését vették tervbe; s e végből gyűjtést rendeztek. Amde munkájuk a legilletékesebb körben, eredménytelen maradt. Az ifju munkások csüggedni kezdtek. Ekkor egy, földi kincsekben éppen nem bővelkedő, selmeczbányai óvónó: Wersényi Róza, — értesülvén a iapokból ezen munkásságról, — segélyre sietett a magyar egyház lankadó munkásainak: biztató szóval és értékes adományaival. Elküldötte immár az imaház évibérét, 20 koronát, küldött 4 darab szép urasztali edényt 400 kor. értékben s küldeni fog még egy urasztalt, erre takarókat, harmóniumot és egy nemzetiszínű zászlót e fölirattal: „Istenért! Hazáért!” E ritka szép honleányi cselekedet felnyitá a lelkesedést a magyarság és magyar egyház felszervezésére. Dósa László főmérnök és az illyés testvérek földet ajándékoztak az építendő imaház számára. Dósa László egy újabb harangot is felajánlott. A Mojós vidékbeli nemeslelkű magyarság pedig, kiki tehetsége szerint való hozzájárulást ígért az építendő imaházhoz. Dr. Koós Mihály a székelyföldi kirendeltség agilis vezetője is, tudomást szerezvén a derék székely nép nagy szükségéről, széles körben gyűjtést rendezett e szép célra. Mi is kérjük a magyarságot, a székely nép megmentéséért valláskülönbség nélkül lelkesedni tudó nagyérdemű közönséget, hogy filléreivel e nemzeti ügyet támogatni sziveskedjenek. Adományokat elfogad: Farkas Jenő ev. ref. lelkész Pókán (u. p. Sároberke, Maros-Torda vármegyében) és alólírott „Székely Világ” főszerkesztője Marosvásárhelytől. Ha már megkonáult az egykor elnémetelt harang: jertek, magyarok, valláskülönbség nélkül, hogy szegyenünkre, el ne nemüljön az többé soha! *Sándor Kálmán ny. kir. ítélőtáblai bíró.*

— **Kocsisok veszedelme.** Néhány nappal ezelőtt ismeretlen emberek kibéreltek egy kocsit, azután éjjel megölték és kirabolták a kocsisát. Ugyanilyen gyilkosság történt az éjjel a Contovellu falu közelében. A gyilkosságot véletlenül fedezte fel egy automobilon kiránduló társaság. Egy kerékpáros azután elbeszélte, hogy éjjel három óra tájban egy kocsival találkozott. Köszönt a kocsisnak, aki visszaköszönt, miközben egy ember, aki a kocsiban ült, mintha az izzadságot törölte volna le az arcáról. Amidőn a kerékpáros visszatért és megpillantotta a meggyilkoltat, megismerte a kocsist, akinek röviddel előbb köszönt. A kocsiban női esernyőt hagyott a gyilkos, nyilván azért, hogy a rendőrséget félrevezesse. A meggyilkolt áldozatot Mogorovichnak hívták s 29 éves volt. A tetteseknek semmi nyomuk. A városban nagy a nyugtalanság a sürűn ismétlődő gyilkosságok miatt.

— **Epileptikusok szanatóriuma.** A földmivélsügyi miniszter kezdeményezésére a csanádmezei Dombegyháza és Kevermes községek között nemsokára egy új intézményt alkotnak a szenvedő emberiség megmentésére: szanatóriumot az epileptikusok számára.

— **Párbajok.** Dr. Bischitz Bélát, a „Pesti Hirlap” belmunkatársát egy cikkében foglalt sértésért dr. Czebe Ferencz és Jellen Gusztáv utján provokálta *Somogyi Jenő*. A párbaj ma reggel 5 órakor folyt le a nagykovácsii erdőben. A felek sértetlenek maradtak és a párbaj után kibéreltek.

Szentkirályi Béla rendőrségfoglalmazónak az újságírókkal szemben tanusított magatartása több lovagias affért provokált. *Ma Garvay Andor*, az *Egyetértés* munkatársa verekedett meg Szentkirályival. A kardpárbaj déli félegy órakor folyt le a *Fodor-féle* vivőteremben. *Garvay Andor* segédei voltak *Purjesz Lajos*, az *Egyetértés* felelős szerkesztője és *Bede Jób* hirlapíró. Szentkirályié pedig *Kós Géza* segédfoglalmazó és *Kelenfi Károly*. Az ellenfelek kétszer hevesen csaptak össze és a második összecsapásnál *Garvay Andor* balkezén könnyebb karcolást szenvedett. A segédek erre beszüntették a párbajt. Párbaj után a felek kibéreltek.

— **Pályázat héber-latin fordításra.** Az alsó-ausztriai csász. kir. helytartóság a bibliai tanulmányok előmozdítására létesített Lackenbacher-alapítványból 1890 korona jutalmat tűz ki a héber Pentateuchus 15—20 versének legsikerültebb és legmegfelelőbb fordításáért és nyelvbéli, valamint tárgybéli magyarázatáért. A pályázati feltételek szerint a pályázóknak Mózes öt könyve mindegyikéből a sors által kijelölt 3—4 versszakot kell héberből latin nyelvre lefordítani és tárgyi magyarázatokkal ellátni. Pályadíjnyertes az a munka lesz, amely a héber szöveget a leghelyesebben adja vissza és amelynek nyelvbéli és tárgybéli magyarázatai a verseknek és a legfontosabb versio-kiadásnak semmiféle lényeges nehézségét nem hagyja figyelmen kívül. A pályázatban résztvehetnek: 1. mindazok a magyar vagy osztrák állampolgárok, akik a folyó évben vagy a legutóbbi három évben a teológiai tanfolyamot a bécsi, prágai vagy budapesti egyetemen befejezték és a rk. presbyteri fokot elnyerték; 2. mindazok, akik az előbbi feltételeknek megfelelőleg, a két első pályázatban résztvettek, azonban jutalmat nem nyertek. A jutalomért való versenyzést a bécsi egyetemen 1907 november 19-én, kedden, a prágai és budapesti egyetemen pedig 1907 november 22-én, pénteken fogják megtartani.

— **Az utcán.** Két férfi csendesesen ballag az utcán. Az egyik ifju és arczán még a fiatalság gondatlan derűje látszik; a másik már higgadtabb, nyugodtabb, mint olyan, a kinek a sorssal már gyakrabban lehettek összekocczanásai. Beszélgetnek.

— **Szép az élet!** — szól az ifju; azaz: széppé lehet tenni, csak bizonyos elveket kell felállítani és betartani.

— **Például?**

— **Megnyugodni a változatlanban, nem törődni a bajokkal, keresni és élvezni a kínáló gyönyört, örömet, szépet.**

— **Valóban ezek nagyon derék elvek,** — szól a másik. De éppen az a baj, hogy az élet ezeket az elveket dönti meg. Hinni, hogy minden úgy lesz, a mint elképzeljük, az — ifjuság előjoga és az ifjukor legdrágább kincse.

— **Mindent sötét világításban látni — önkínzás.**

— **Ne hidd, hogy akad olyan bolond, aki győtri magát, ha nem kell.**

— **No az én életem más lesz! Én nem engedem, hogy ily sötét gondolatok tönkre tegyék napjaimat.**

Ebben a perczen egy utcaszarokhoz értek. Erősebb szél csapta meg őket és egy roham laragadta az ifju fejéről a szép panama-kalapot. Az ifju ijedten kapott fejéhez, de már késő volt. A panama könnyen, vigan repült tovább. Itt nekivágódott egy kőnek, amott egy oszlopnak, megforgott sárban, piszkokban, porban. Az ifju rohant utána, de a szökevény nem tudta elfogni. A járó-kelők egyike-másika a mellette elrepülő kalapon nagyot rugott, volt, aki botjával sújtott rája, gyerekek ugráltak körülötte, hajsztolták kurjongatva, nevetve és hangosan mulattak az ifju kétségbeesett erőlködésén. A kalap egyszer csak a vilamos alá került, mely kegyetlenül gázolt át rajta. Most már az ifju ember megkapta kalapját; de hogy nézett ki! Piszkos, gyűrött, össze-visszahasadozott volt.

Amint visszatért barátjához, siránkozva mondta:

— **Nézd, mi lett a kalapomból!**

— **Pedig ugy-e vigyáztál rá?**

— **De mennyire!**

— **Látod — ez lesz a farka, derűs ifjukori ábrándokból is. Jön egy vihar, az széttépi, tönkretesz és az emberek — mulatnak rajtad.**

— **Emberölés kaszával.** A csanádmezei Apáca községben a tizenegy éves *Kacsala Béla* egy élesre fent kaszával agyonvágta *Tóth István* játszótársát. A két gyermek azzal szórakozott, hogy ügyetlen kézzel kaszálta a fűvet. Egy vigyázatlan kanyartáznál *Kacsala* úgy vágott a kis *Toth* zombjához, hogy elmetszette az összes ütőereket. A gyorsan előhívott orvos nem tudta elállítani a vérzést s a kis gyermek hamarosan elvérzett. A gondatlan szülők ellen megindították az eljárást.

— **Fiatal lányok nevelőintézete.** Berlin keleti részében, a Prinzregentenstrasse 3. és 4. száma alatt épülő hatalmas palotában október havában egy új intézet nyílik meg, amelyre már most felhívjuk olvasóink figyelmét. Zickel Luiza és Hirschinger kisasszonyok fiatal lányok részére nevelő-intézetet nyitnak, amelynek részére már a legjobb és legelőkelőbb tanerőket sikerült lekötöniök. A nevelő-intézet kiképzést nyújt a legalsóbb osztályoktól egész a felsőbb osztályokig, folytatódóan a Lyceumig. A Lyceumban a legneveztebb akadémikusok tanítanak; az idegen nyelveket okl. külföldi nyelvmesternők oktatják, továbbá műtörténet, zene és művelődéstörténet, irodalom, bölcsészet, nemzetgazdaságtan és természettudomány képezik a tantárgyakat. A gyakorlati oktatásra szintén kiváló gond fordítanak; a növendékek az egészségtan, könyvvitel, gyorsírászat, különféle kézimunkák mellett még a gyermekkeresztetben, a gyermekkertben szükséges foglalkoztatásokban is kiképzést nyernek. Az intézet *pensio*-rendszerrel köttetik össze, amelynek kiválóságáról a legjobb biztosítékok nyújtanak. Az intézet egészséges, szabad helyen áll és azonkívül a növendékeknek az iskola saját nagy kertje is rendelkezésükre áll.

— **Tolvaj katonafegyencz.** Julius 14-én éjszaka Nagyváradról az onnan tizenegy óraker induló személyvonat egyik harmadosztályú fülkéjében egy honvédfegyenczet hoztak fel Budapestre a kerületi fogházba egy honvédfőmester kíséretében. Amikor a foglyot Budapestben átkutatták, egy értékes aranygyűrűt találtak nála. A kísérelő őrmesternek ekkor eszébe jutott, hogy a gyűrűt utközben kereste egy 20-25 éves szőke fiatalember. A kerületi parancsnokság értesítette az esetről *Kreacsányi* Kálmán detektív-főnököt és a rendőrség most keresi a gyűrű gazdáját.

— **Megszökött rab.** A nagyváradai ügyészség börtönéből furfangos módon szökött meg Szerző Sándor harminczhét éves asztalos, akit betöréses lopásért a napokban kellett volna átszállítani a szegedi csillagbörtönbe. A szökés vasárnap délnél történt a következő módon: A két rabműhely hosszú földszintes épületek. Padlás nincs rajta, hanem a két terem között van a padlásajtó, mely a Nagy Sándor-utcán levő fogházból iroda épületéig nyúlik. Szerző fölment a padlásra s így átjutott a Nagy Sándor-utczára. A padláson ruhák voltak, rabruháját levette és egy másik ruhába öltözött. Majd a cseréptetőből néhány cserepet letrört, kiámszott a tetőre s innen lekuszott az utczára. Mindezt észrevétlenül tehette, mert vasárnap délnél 1 óraker az irodában nincs senki s az utca is csöndes. A szökésről értesítették a szomszédos csendőrségeket és a vasuti rendőrséget.

— **Lezuhant turisták.** Vasárnap turistaszerecsétlenség történt a Mont-Blanc: Dr. *Sillem* amsterdami turista egy szakadékba zuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. Felesége, egy bécsi asszony, aki mindenütt az ura mellett volt, sértelemül maradt. *Sillem* 42 éves amsterdami ügyvéd, aki tisztán a turistaszerecsétlenségéért él. Felesége Hansi Reichsberg ismert operettszerzőnek testvére. *Sillem* bejárta feleségével a világ csaknem mindegyik magasabb hegységét. A másik turistaszerecsétlenség a Tour fölött a Tauernen történt, ahol két porosz turista meghalt.

— **Halálozások.** *Raschka* János nyugalmazott magyar királyi posta- és távirtda főigazgató 66 éves korában Rákospalotán meghalt. Az elhunyt hivatalos működése abba az időbe esik, amikor a magyar postaintézmény mai előkelő színvonalának alapjait vetették meg és *Raschka* ezen a téren igazán megbecsülhetetlen szolgálatokat tett. A király a III. osztályú vaszkoronarenddel tüntette ki.

Buenos-Ayresből jelentik, hogy néhai Czecc János tábornoknak fia, dr. *Czecc* Leó őrnagy meghalt.

Dr. *Kreutz* Henrik, aki 1897 óta a csillagászati főfedezések nemzetközi csoportjának vezetője, Kielben meghalt. Utódja még nincs, de a központi állomás továbbra is Kielben marad.

Velenczében meghalt dr. *Brosch* Mór publicista és történetíró 89 éves korában. Munkatársa volt Falk Miksával együtt a *Wanderer*nek, amely a magyar alkotmány helyreállításáért lépett sorompóba és ezért a Scherfling kormány részéről állandó zaklatásnak volt kitéve.

Höllrigl Ferencz súlyos műtét után Bécsben meghalt. Több éven át a budapesti német színháznak volt igazgatóhelyettese, innen Münchenbe ment színházi rendezőnek. Az utolsó években a német haladópart sajtóirodáját vezette.

Haas Náthán magánzó Isaszeg nagyközség közfiztetőben álló polgára e hó 12-én Isaszegen életének 78-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultat vasárnap délután temették el. Temetésén ott volt vallásfekezeti különbség nélkül a község s a környék egész intelligenciája.

Lányi Mór, volt gabonatőzsdei ügynök 69 éves korában Budapestben meghalt. Az elhunytat ma temették el nagy részvét mellett. Az elhunyt ravatalánál dr. Weisz Mór rabbi mondott megható bucsuztatót.

Poubelle volt szajnai prefektus és volt vatikáni nagykövet Párisban meghalt.

— **Izgalmas látványosság.** A *Beketow*-cirkusz látogatóinak ma este izgalmas látványban volt részük. Az új, kitűnő műsorban föllép *Renard*, aki a közönség szemelátára elgázoltatta magát egy 40 mm. súlyu automobilal. Az izgató produkció után fölhangozó taps bizonyította, hogy a vakmerő mutatvány nagyon tetszett.

— **Parasztlázadás.** Rostock orosz falu közelében agrárzavargások törték ki. A parasztok gyújtogatták a nagybirtokokat. A kozákok megtámadták és szétverték a zendülőket. Sokan meghaltak a kozákok golyóitól.

— **Társas kirándulás.** Folyó hó 20-án, illetve 22-én induló Párisi társas utazásaink jelentkezői végső határideje folyó hó 18-ika, illetve 20-ika. II. osztály 355 korona, III. osztály 255 korona. E kirándulás, a kedvező időjárát tekintve, igen élvezetesnek ígérkezik. Szeptember hó 3-án Jeruzsálem és Nazarethbe, P. Kaizer Nándor szent ferenczrendi házfőnök, szentföldi comissarius vezetése mellett. I. osztály 900 korona, II. osztály 700 korona, III. osztály 350 korona. Programmal és felvilágosítással készséggel szolgál a Magyar Utazási Vállalat r.-t. Budapest, IV., Eskü-ut 3. szám.

— **Fürdőzés részletfizetésre.** A Központi Menetjegyiroda az utólagos részletfizetés rendszerét a fürdőkben, illetve üdülőhelyeken való tartózkodásra az utazással és egyéb szolgálománnyal kapcsolatosan kiterjesztette. Az utólagos részletfizetés kedvezménye a Menetjegy-iroda útján a következő fürdőkbe terjed ki: Balf, Bártfa, Czirkenicza, Előpatak, Gánóc, Herkulesfürdő, Körtynicza, Korond, Lipik, Parád, Pöstyén, Rajeczfürdő, Siófok, Szent Margit-sziget, Tátrafürdő, Tátra-széplak. A részletfizetés rendszere, melyről kimerítő prospektus a Központi Menetjegy-irodában (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) kapható, váltó- és kezesnélküli személyhitelen alapszik.

— **Sok pénz!** dobálnak ki haszontalanul a fényképező-készülékek vásárlása alkalmával, részint amiatt, mert értéketlen holmikát vásárolnak, amik állandó javításra szorulnak, részint pedig amiatt, mert olyan ügynököktől és részletfizetéses üzletektől vásárolnak, amelyek maguk is hiján vannak a szükséges szakismeretnek. Pedig semmi más cikknél nincs olyan evidens szükség egy megbízható szakember tanácsára, mint a precíziós műszereknél. Ilyenek tanácsa nemcsak pénzbeli megtakarítást jelent, hanem temérdek haszontalan fáradozástól, kísérletezéstől és boszankodástól menti meg a vele élő. *Lechner* R. bécsi czég (Wien, I. Graben 31.) ugys mint szakértő, ugys mint teljesen megbízható, szolid czég általánosan el van ismerve. Hasonlóképp jó tanácsok és utbagazítások meríthetők az ő kiadásában havonként megjelenő „Photographischen Mittheilungen” című folyóiratból, melynek előfizetési ára egész évre csak 4 korona.

— **Rendőri hírek.** *Tolvaj cseléd.* A rendőrség keresi *Bojos* Ilona 28 éves cselédleányt, aki *Por-gesz* Miksáné Király-utca 86. számú lakásáról 40 korona értékű holmit ellopott és megszökött. — *Ellopott táviróhuzalok.* Kavicsbánya és Vecsés között e hónap 13-ikára virradó éjszaka ismeretlen tettesek ellopak 600 méter hosszú bronz táviróhuzalt, miáltal a távbeszélő vezetékét üzemképtelenné tették. A rendőrség keresi az ismeretlen dróttolvajokat. — *Ismeretlen holttest.* Az Eskü-téren egy 30 év körüli uriasan öltözött férfi holttestét fogták ki a Dunából. Szürke kabát és mellény, továbbá fekete nadrág volt rajta. Fehérneműje „Haberfeld és Kovács Budapest Váci-körút 3.” czéggeljéssel volt ellátva. Alsó nadrágjában D. betűjegy volt. Ruhájában egy pénztárczát, ezüst órást és egy zsebkést találtak. A holttest fényképe a főkapitányságon megtekinthető. — *Eltűntek.* A rendőrségen ma a következők eltűnését jelentették be: *Kittler* István 16 éves fogtechnikus (Márton-utca 28.) *Oroszlán* Jób Józsefné szül. *Farkas* Anna (Örömvölgy-utca 10.) *Tóth* Jánosné, szül. *Soós* Lidia (Örömvölgy-utca 10.) *Blizska* Dániel 23 éves vasesztergályos (Ujpest, József-u. 1.) *Grier* Istvánné 25 éves varrónő (Óriás-utca 20.) lakásáról.

x **Dob-hashajtó a legköllembesebb, 10 f.**

x **Zászlók,** czimerek, minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Arjegyzék ingyen.

x **Fodor-téle vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vivásra.

x **Nászajándékok** Rothauser, Deák-tér 6. sz. x **Szenved ön lábízadásban?** Akkor rendelje a „*Sudor*”-t Alexander János gyógyszerészénél, Szolnok. Ára 3 korona 40 fillér utánvétel.

x **Occasio** matröz ingek- és sockingban Rösler-nél, Budapest, V., Harminczad-utca és József-tér sarkán.

x **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstädter utóda Váci-utca 3. szám alatti czipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert czipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpa bevésvé vannak és így fulkóvetelés nem létezik.

x **Előkelő háznál,** ahol még adnak valamit a magyaros vendégszeretetre, nem nélkülözhetik az Első Alföldi Cognacgyár által szállított *Radiat-Elixirt* és az *Alföldi sósberszeszt*.

x **Az Apollo Színház** igazgatósága ugy véli az uborkaszazon nehézségeit leküzdeni, hogy műsorát a bel- és külföld legaktuálisabb felvételeiből állítja össze. E heti műsorának egyik legérdekesebb képe a „Két vetélytárs,” mely, mint már a czime is sejteti, egy leány kegyeért esengő, két szerelmes versengését és a lányért vívott komikus kimeneteli párbját mutatja be. Rendkívül érdekes számai ezenkívül a heti műsorának az „Apollo Színház” saiat felvételei. Katonai gyakorlatok a Dunán és a magyar kerékpáros Derby.

Chinatown titkai.

New-York, július 12.

Kimondták a halálos ítéletet Chinatownra, New-Yorknak erre a pestis-félszékére, melyet minden idegen megtekint, amelyben csakugyan elég is a látónivaló s az érdekes megfigyelés. Ott, ahol eddig bűn és civetelműtség tanyázott, nemsokára díszes park fog pomázni, mely a híres központi parkot is felülmulja. Amerika nagyvárosaiban kevés oly hely van, ahol az ember árnyékra találhat, ahol a fáradalmakat kipihenheti kissé; nincs fa, virág s a gyermekek számára nincs játszótér. Azért kétszeres örömmel fogadják itt a tervet, hogy a kínai negyedet oly gyökeresen fogják átalakítani. Tiszta utcák és tiszta emberek kerülnek a piszkos, büzös sikátorok és a sárga ördögök helyére, akik a „menny fiainak” hívják magukat, s akik a fehérek szokott bűnös kedvteléseit oly gyorsan változtatták át még veszedelmesebb szokásokra és kedvtelésekre. Néhány év múlva már csak monda lesz, hogy opium-tanyáik és templomaik itt állottak, hogy opiumuk és tömjéntük szaga itt rontotta a levegőt, hogy gongyjaik és dobjaik és egyéb pokoli szerszámaik itt csaptak fülsiketítő neszt.

Chinatown titkai, melyek a new-yorki rendőrségnek annyi fejtejtést okoztak, csak akkor fognak a maguk valójában kiderülni, ha a házakat lebontják és a pinceszék is napfényre kerülnek. Ugyanazokat az állapotokat fogják találni, amelyek a szan-francziszkió kínai negyedben a város tűz- és földrengés okozta pusztulás után az embereket bámullattal és borzadályal töltötték el. Találtak titkos ajtókat és alagutakat, végtelen meneteket, melyek egyik házból a másikba vezettek, aknákat és mélykutakat, ahová a kínai könnyen menekülhetett, ahová áldozatát könnyen elrejtette. A newyorki kínai város nagyságára és jelentőségére nézve nem igen áll a szan-francziszkió mögött. De mert kínainak nem volt szabad a fehérek közé letelepednie, a jobb elemek is idejöttek: a kis- és nagykereskedők, czipőgyárosok, akik nagy jelentőségre vergődtek, műárosok, mérhetetlen értékű műkincsekkel.

Newyorkban másképp van az. Itt Chinatownban csaknem kizárólag a legselejtesebb elemek gyűltek össze és a rendőrség minden ébersége mellett is tenyésznek és virulnak a bűnök és vétkek. Az idegennek, aki jól fegyverzett vezető kíséretében ismerkedik meg e városrészzel, ez oly különösen ható hely az ezeregyjé meséjének látszik. Elegáns vendéglőben, ahol diszkrét és kitűnő a kiszolgálás, ahol a kifogástalanul tiszta pinceszék zajtanul lépdél és udvarias marad, ha borralalót nem is kap, olcsón lehet elsőrendű téat kapni. A misztikus eledlek is elég jók. Biztos védelem alatt megnézhető a színház, néhány nem gyanus ópiubarlang. Nem lát, nem hall semmi rosszat az ember, s később már kísérel nélkül megy ebbe az igazságtalanul rágalmozott negyedbe. Csak akkor ismeri meg az amerikai mulatóhelyek valódi jellegét — a maga kárán.

A fővonzóerőt első sorban a színház gyakorolja, mely az idegent bizonyára csak azért csábitja, mert alapjában elütő mindattól, amit életé-

ben látott és hallott. A nézőtér egyemeletes, kopasz, pajtához hasonló hely; a földszinten keskeny deszkakülések a férfiak, karzat a nők számára. Fent ülnek ezek mereven; természetük kövér, rajtuk a nemzeti ruha. Folyton fecsegnek, kezükben szüntelen mozog a legyező; egyik cigarettát a másik után gyújtják meg. Csakugyan érdekesek, mert idegenszerűek.

Udvariasan, szinte alázatosan a színpadon adnak helyet az idegeneknek. A színpad a színház egész szélességét elfoglalja. Diszítés nincs rajta. A háttérben a földön kuczorog a kar, féltucat piszkos síheder, akik trombitákkal, gongokkal, síppal pokoli zajt csapnak.

Mondják, hogy a kínai darabok az év egyik végétől a másikig tartanak és esténként csak egy-egy folytatást adnak. Ez annyiban igaz, hogy az est folyamán jóformán semmi sem történik; valószínűleg 365 előadásra van szükség, hogy mégis valami cselekményt kaphasson az ember. Igazán érdekesek az arany-ezüst himzésű ruhák, kivált a harcosokon, azután a harczok vívása, mely bámulatra méltó. Meg sem közelíti ezt az a játék, melyet színpadjainkon látunk.

Az idegent továbbá a kínai újév is csábítja. Ezerszámra özönlének ilyenkor Khinatounba, nem törődve a veszélyvel, hogy dobhártyájuk megreped és zsebük kiürül. Már messziről azt hiszi az avatatlan, hogy valami felrobbant, vagy tüzvész van, oly csattogás, csörömpölés és kiabálás keletkezik; füstfelhők szállnak az égre és eltakarják a látványosság színhelyét.

Nehéz teljes fogalmat szereznünk a kínai-amerikai újév jellegéről is. Az ablakokból, a tetőtől a földig széles, békákkal és bombákkal megrakott szalagok lógnak le; meggyújtják a tűzijátékot, az egyik a másik után sül el; végül hajmeresztő zaj keletkezik. Ágyuk dörognak, pisztolyokkal vasajtókon lógnak; a tüzoltóság ide-oda robot, hogy minden bajt csirájában elfojtsion. A rendőrség tehetetlenül áll, voltaképp átérzi a dolgot, hiszen az egész nem egyéb, mint a fő amerikai nemzeti ünnepnek, július 4-ének bővített és javított kiadása.

Otthon a kínai már szerényebben üli meg ünnepét. De jó tüzetember tudja, hogy a hókusz-pókusz népet csábít és hogy megtalálja mellette számadását. Akkor mindenki iszik „valódi teát, vesz „valódi“ csecsebecsét és nem tudja, hogy mindazt virágzó new-yorki gyárak készítették.

A kínai templom is érdekes az idegen előtt. Itt is különös zaj fogadja: zenészek ülnek egy sarokban és egyre dobolnak; számtalan serpenyőből tömjénfüst száll és elfedi az értékes szekrényeket, a zászlót, a jelvényeket. A jámborok a földön ülnek, imákat irnak papirszeletekre, melyeket bálványaikra ontanak. De az istentisztelet helyén sem vetik meg az üzletet, mert majdnem minden csak csalásból és önérdékből történik.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A Nemzeti Muzéumból.** Dr. *Fejérváry* László a Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi Országos Könyvtárának igazgatója tegnap megkezdte hat heti szabadságát. Távozlása alatt az igazgatói teendőket augusztus 1-éig dr. *Áldásy* Antal igazgató-őr, augusztus 1-étől dr. *Sebestyén* Gyula igazgató-őr fogja ellátni. *Biró* Lajos, a jeles újguineai utazó, a múzeum tiszteletbeli öre, két hétre a Biharhegy-ségbe megy, hogy az ottani, még nagyrészt ismeretlen barlangokat zoológiai szempontból kikutassa.

(*) **A vígadó özevgy.** A Budai Szinkör ily című legközelebbi ujdonságát Krecsányi igazgató ritka bőkezűséggel állította ki. Az első felvonásbeli szecessziós büffé pazar berendezését a Viktória zászlógyár készítette. Növeli a diszlet hatását az a világítási apparátus, melyet a Ganz-gyár szállított hozzá. A második felvonás egy festői parkot, a harmadik pedig a Reklám-mulatató fényes helyiségét ábrázolja. A mulattató cselekményű darab sok hálás szerepében a szintársulat java erői működnek közre. A *vígadó özevgy* bemutató előadása a jövő hét közepén lesz.

(*) **Szegedi hölgyek a királynak.** Megboldogult Erzsébet királynénak szobrát Szegeden, amely *Ligeti* Miklósnak egyik legszebb munkája, szeptember havában leplezik le ünnepélyesen. A szegedi hölgyek, miután a szobor a megszólalásig hűen ábrázolja a királyasszonyt, elhatározták, hogy annak kisebbített másával megajándékozzák a királyt. A kis szoborra a maguk körében gyűjtötték össze a szükséges pénzt s azt most mintázza *Ligeti*. A szobrot, a mely kisebb lesz az életnagyságúnál, karrarai márványból faragják meg s az valószínűleg a budai királyi palota valamelyik termében nyer elhelyezést.

(*) **Gül-Baba Budán.** A budai nyári színházban holnap, szerdán Huszka-Martos *Gül-Baba* című eredeti daljátéka kerül színre. A czimszerepet *Tábori*, Gábor diákot *Albert* Erzsé, Leilát *Bárdos* Irma, Mujkát *Ujvári*, Ali pasát *Falussy* játszsa.

(*) **A városligeti színházban.** *Feld Máttyás* parodisztikus operettje még mindig oly nagy vonzóerővel bír, hogy az igazgatóság elhatározta az ujdonságot az 50-dik előadásig egyfolytában műsoron tartani. Mindamellet sűrűn folynak a próbák a legközelebbi nagyhatásának ígérkező ujdonságból *Hervay Frigyes* „*Manó*“ című három felvonásos énekes bohózatából, mely elsőrendű szereposztással és egészen új és fényes kiállításal kerül színre. „*A Gondanyóka*“ (Mutter Sorge) életkép, mely külföldön óriási sikert aratott, egy neves írónak kiadatott fordítás végett. *Ujházi* Ede vendégszereplésére kijelölt darabokból a szerepeket már kiosztották. *Feld* Olga, a magy. kir. operaház fiatal művésznője legközelebb néhány régi, hírneves operettben fog fellépni.

FŐVÁROS.

(*) **Hivatalos óra és — fizetésrendezés.** Sehoh az ország egyetlen hivatalában sincs oly hosszú tartamu hivatalos óra, mint Budapest fővárosánál: reggel félnyolcztól — délután félháromig. Hogy ez csak papiroson van, az magától értetődik. A kezelőszemélyzet félkilenczkor, a számvevőség kilencz táján s a fogalmazói kar tíz óra körül szállingózik a hivatalba — tisztelet a kivételnek! Most a főjegyző hosszabb előterjesztést tett a polgármesternek arról, hogy a hivatalos órák tartamát egygyel rövidítsék, ezek pontos megtartását szigoruan ellenőrizzék, a hanyag tisztviselőt megbírságozzák, a vasárnapi munkaszünetet fokozatosan életbeléptessék és a délutáni ügyeletet szolgálatot megszüntessék. A polgármester a gondosan kidolgozott tervezetet azzal a fölhívással adta ki a hivatalok és intézetek vezetőinek, hogy véleményüket sürgösen adják elő. *Gergelyi* Sándor VIII. kerületi helyettes előjáró részletes nyilatkozata végén arra a következtetésre jut, hogy a tisztviselő-teljesítette munka nem függ a hivatalos órák számától és pontos betartásától, hanem első sorban a hivatalnok minőségétől és erkölcsi ereje fokától. Ez erő fokozására kell elsősorban a súlyt fektetni, aminek főeszköze a tisztviselő helyzetének immár nagyon szükséges javítása. A megelégedett hivatalnok — mondja a jelentés — bizonyára nagyobb munkakedvvel és teljes erőből fog dolgozni és többet mutat fel eredményben és minőségben. A fizetés és előléptetés ügyének rendezése tehát az, amivel a személyzetet buzdítani lehet. Nem szabad többé megtörténnie annak, hogy 15—25 évig egy és ugyanazon állásban nyomorog önhibáján kívül a rosszul fizetett tisztviselő.

(*) **Pékemester a kenyérdrágulásról.** Szóvá tettük a múlt napokban, hogy a budapesti pékek harmadfél hónap alatt harmadszor emelték a kenyér árát s hogy *Darányi* miniszter felajánlotta az állami ménesbirtokok sütőkemenczéiben készített olcsó kincstári kenyeret a főváros közönsége számára. Ez ügyben folyik is a tárgyalás *Deininger* Imre, a ménesbirtokok főigazgatója és a főváros közéletmezési osztálya között. Ebben a kérdésben egy fővárosi nagy pék nyilatkozik: *Spolarits* György a sütőipartársulat elnöke kijelentette munkatársunk előtt, hogy a kenyérdrágulás természetesen összefügg a lisztárak rohamos emelkedésével. Azonkívül természetesen hozzájárult a burgonya ára is, amely-

nek métermázsája nyolcz koronáról tizenkét koronára emelkedett. *Spolarits* szerint tehát addig, amíg a liszt és a burgonya ára nem csökken, a kenyér ára sem lesz olcsóbb. Eddig — ugymond *Spolarits* — azért nem emeltük a kenyér árát nagyobb mértékben, mert a pékek május végéig el voltak látva olcsó liszttel régebbi kötéseik alapján. Ez a liszt már elfogyott és így a drága liszttel kell sütni. Jellemző azonban és ezt is azért említem, nehogy azt higgyék, hogy a pékmesterek indokolatlanul emelik a kenyér árát, még a tüzelőfa is lényegesen drágább. Eddig 1 korona 44 fillér volt a fa ára, most két korona 36 fillérbe került. Nagy tévedésben vannak azok, akik azt hirdetik, hogy a pékek összeesküdtek a közönség ellen. Az igazság az, hogy a börszén összeesküdtek a pékek ellen.

(*) **Egyházi érték-vagyon átadása.** Gróf *Festetics* Géza tanácsos és a kerületi esperesség ma délután adta át a Ferencváros plébániáján az egyházi érték-vagyont *Kurz* Vilmos apát-plébánosnak, amely vagyont eddig *Bán* Sándor adminisztrátor kezelte. Viszont a felső-vízivárosi plébánián *Bán* Sándor megválasztott plébános vette át a vagyon kezelését, *Molnár* László adminisztrátortól. Itt az átadást *Almády* Géza tanácsos végezte. Mindkét helyen a legnagyobb rendben találták a leltárilag fölvetett egyházi vagyont.

(*) **Átengedett telek.** A magánépítési bizottság *Wellich* Alfréd bizottsági tag elnöklése és *Farkas* Géza fogalmazó előadása mellett foglalkozott a Magyar fém- és lámpaárugyár részvénytársaságnak azzal a kérelmével, hogy — mivel a gyár épületeit ki akarja terjeszteni a tervbe vett és a telkén átvonuló névtelen utcán át, a szomszédos telkéig, — engedné meg a főváros hatóságának, hogy egyelőre töröltené a szabályozási tervből a névtelen utca területét. A bizottság, tekintetbe véve, hogy a gyár a magyar ipar fejlesztése körül hatatosan közreműködik, elfogadta a mérnöki hivatalnak azt a javaslatát, hogy az utca területét, mivel ott ugy sincs nagyobb közforgalom az 1952. évig terjedőleg engedjék át a gyári épületek céljára.

(*) **Új építkezések.** A magánépítési bizottság legújabbán a következő építőengedélyeket adta ki: A máv. igazgatóságának, a Józsefvárosi állomás, egyemeletes szentári épületre, *Schomann* Antalnak, VII. ker. Angol-utca 2285. hr. sz. kétemeletes házra és gyári épületre; *Katulus* Jánosnak, VII. ker. Mogyoródi-ut 2006. hr. sz. földszintes házra; *Ditrich* Józsefnek, VII. ker. Bihar-utca 12. sz. földszintes házra és istállóra; a *Magyar fém- és lámpaárugyár r. t.*-nak, X. ker. Gergely-u. 7987. hr. sz. gyári épületre; dr. *Lipták J. és társainak* VI. ker. Wahrmann-u. 1275. hr. sz. földszintes munkaszinre; a *Magyar féművek r. t.*-nak, III. ker. Szentendrei-ut 7526. hr. sz. földszintes munkaslakóházra.

EGYESÜLETEK.

(*) **A Szent Ferencz-rendiek káptalanygyűlése.** A Szent Ferencz-rend a napokban tartotta meg *Barodes* Valérián tartományfőnök elnöklése alatt rendezévi káptalanygyűlést Pozsonyban, melyen elintézték a folyó ügyeket s megajították a választásokat. Rendtanácsosnak az elhunyt *Kudélka* Gelért helyébe *Turkovic*s Engelbertet választották meg; a rend többi vezetői: *Ozoray* Izor, a rend öre, *Olsovszky* Szende, *Horváth* József és *Tokay* Pius rendtanácsosok, akiket a tavalyi nagykáptalanon választottak meg, megtartják tisztségüket, mivel mandátumuk három évig tart. Házifőnökök lettek: Budapest: *Buttykay* Antal, Pozsonyban: *Olsovszky* Szende, Fehérvárott *Tokay* Pius, Szombathelyen: *Hegedüs* Czirják, Nagyszombatban: *Turkovic*s Engelbert, Szokolczán: *Medlen* Farkas, Galgócson: *Sztopka* Benignus, Érsekújvárott: *Muzsicza* Gyula, Kismartonban: *Pracechid* Martinus, Nyitrán: *Glósz* Lipót, Pruskán: *Darászky* Marczel, Németújvárott: *Maitz* Jácint, Körmöcbányán: *Varró* Urbán, Malaczkán: *Vilics* Gustach, Szent-Antalban: *Majzon* Method, Boldogasszonyban: *Leser* Gravián, Pápán: *Somogyi* Cziprián, Sümegen: *Börzsey* Tódor, Veszprémben: *Meszes* Polikárp, Szent-Lászlón: *Décy* Eged, Nagykanizsán: *Görög* Incze, Beczkón: *Hunka* Emánuel, Esztergomban: *Mészáros* Kálmán, Okolicsnón: *Lincsovszky* Máttyás, Zsolnán: *Prikaszky* Szende, Andacson: *Szuppauer* Gáspár, Trsztenán: *Potoczky* Lajos, Felső-Segedén: *Schmidt* Bódog és Nagy-Atádon: *Simon* Máttyás.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio activ

Iszmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használat: valódi, áldás gyomorbetegségek és az éjszakai székrekedés. Használat: mindenütt kapható és nagy áron. Készítők: Schmidthauer és társai, Budapest.

(—) A F. M. K. E. új elnöke. Nyitráról jelentik: A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnökévé az augusztusban megtartandó közgyűlésen gróf Mailáth György zovori nagybirtokost, Esztergom megye volt főispánját fogják megválasztani. E közgyűlésen ünnepli a F. M. K. E. fennállásának negyedszázados jubileumát.

SPORT.

Tátra-lomniczi versenyek.

— Második nap. —

Élénkebb látogatottság mellett s kedvező időben folyt le az Urlovasok Szövetkezete által rendezett lomniczi meeting második napja. A papírforma ma már csődöt mondott s szenzációs kvótákban sem volt hiány. Különösen nagy meglepetéssel végződött a Késmárki-handicap, melyet a nagy sulya miatt elhanyagolt Bolyóka nyert meg az agyonfogadott Kártyás ellen több, mint 10-szeres quotát juttatva csekélyszámu híveinek. A nap főszáma a 4000 K.-val dotált Lomniczi gátverseny is váratlan eredménnyel végződött, amennyiben a Liptay-istálló „Sipistája“-ja nyerte könnyen, míg a nagy favorit Révész a harmadik helyre szorult Veni vidi vici mögött. Sípista győzelmére majd 25-szörös quotát fizetett ki a totalisateur.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladók versenye. Díj 1200 korona. Táv 1600 méter. 1. Gróf Pejacevich 3é Trutscherl 70 kg. (Czárán J.). 2. Geist G. 3é Remete 68 és fél kg. (Czárán Z.). 3. Br. Durneiss 3é Morbihan 70 kg. (Baich). Könnyen 2 hosszal nyerve, 4 hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 10 : 14.

II. Késmárki handicap. Díj 1600 korona. Táv 2000 méter. 1. Markovits I. 5é Bolyóka 74 kg. (Krause). 2. Mr. Redgrey 3é Kártyás 66 kg. (Czárán J.). 3. Gróf Pejacevich 3é Diana II. 67 és fél kg. (Czárán Z.). Futottak még: Paula (Ditrói), Lady's Maid (Baich), Westminster (Sibrik), Gyere be (Pálffy). Könnyen egy hosszal nyerve, fél hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 118, 20 : 70, 23, 25.

III. Felkai handicap. Díj 1500 korona. Táv 1000 méter. 1. Rohonczy G. 3é Tünde 62 kg. (Baich). 2. Luczbacher 3é Agnes 78 kg. (Czárán Z.). 3. Liptay B. 3é Excellence 70 és fél kg. (Sibrik). Futottak még: Ida (Czárán J.), Ajándék (Pálffy), Gorkij (Krause). Fejhosszal nyerve, 1 és fél hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 27, 20 : 32, 52.

IV. Lomniczi gátverseny. Díj 4000 korona. Táv. 2400 méter. 1. Liptay B. Sípista 65 kg. (Gallo). 2. Schey P. Veni vidi vici 65 kg. (Hujber). 3. Geist G. Révész 63 kg. (Csompora). Futottak még: Edömér (Kollár), Strauss (Kemény), Tiny Tim (Neumann), Malmaison (Szigeti). Könnyen egy hosszal nyerve. — Tot.: 10 : 245, 20 : 58, 28, 25.

V. Poprádi gátverseny. Díj. 2000 korona. Táv. 2600 méter. 1. Lossonczy Gy. 5é Carstone 69 és fél (Czárán Z.) 2. Gr. Thun 4é Bora 72 és fél (Sibrik). 3. Seprősi m. 4é Oriole 73 és fél (Czárán J.) Futottak még: Galmiche (Pálffy). Könnyen 10 hosszal nyerve, 6 hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 17, 20 : 27, 41.

() Győzelmek a hamburgi regattán. A Nemzeti Hajós-Egylet három derék tagja vasárnap délután fényes sikerrel szerepeltek a hamburgi regattán, melyen a németek legjobb evezősei versenyeztek.

A német vizeken ez az első nagy sikerünk, mely annál érdekesebb, mert úgy Leviczky, mint Graf, a legjobb német skiffistákat győzték le.

Leviczky Károly, kettős bajnokunk, két év előtt tűnt fel először, midőn Mannót három izben legyőzte.

Múlt évben nem szerepelt sikerrel, mert ünnepteleni évét szolgálta le.

Az idén megnyerte Magyarország és Ausztria skiff-bajnokságát, most pedig a nagyértékű Alsterpokal-t nyerte meg.

Graf Vilmos, a Nemzeti juniorja, negyedik győzelmét aratja a hamburgi regattán.

Versenyzőink a következő számokban startoltak:

Alsterpokal (skiffverseny). 1. Levitzky Károly (Nemzeti Hajós Egyesület) 8 p. 19 mp. 2. Killer Ernő (Nemzeti Hajós Egyesület) 8 p. 29 mp. 3. Von Gaza V. (Rudergesellschaft, Wiking, Berlin) 8 p. 31 mp. Könnyen két hosszal nyerve, fél hosszal harmadik.

Junior skiff. 1. Ifj. Gráf Vilmos (Nemzeti Hajós Egyesület) 8 p. 44 mp. 2. Eibinger (Ruderveren Vorwärts) 8 p. 47 mp. 3. Alster (Hamburg Ruderverein) 9 p. 11 mp. Fél hosszal nyerve.

Double scull (párevőzős verseny.) 1. Bernhard Von Gaza és Ernst Erich (Berliner Viking R. S.) 2. Nemzeti H. E. Két hosszal nyer. Killer és Levitzky német hajóban indultak.

() Tátralomniczi tenisz-versenyek. E hó 22-én, 23-án és 24-én tenisz-versenyek lesznek Tátra-Lomniczon a következő programmal: I. Férfi egyes-verseny. (Tiszteletdíj a győztesnek és a másodiknak.) — II. Női egyes-verseny. (Tiszteletdíj a győztesnek, gróf Nákó Sándor; tiszteletdíj a másodiknak.) — III. Férfi egyes-handicap. (Tiszteletdíj a győztesnek és a másodiknak.) — IV. Női egyes-handicap. (Tiszteletdíj a győztesnek és a másodiknak.) — V. Vegyes páros-handicap. (Tiszteletdíjak a győztes- és a második pár játékosainak.)

() Csónakon Passautól — Budapestig. Ezezőseink a nyarat nagy turákra használják fel, végig hajókázván a Dunát forrásától a Fekete-tengerig. Egy ilyen nagy utra indul hétfő reggel a Postatakarék-pénztári Sportegyesület két derék tagja: Békés Artur és Goldschmidt Manó is, „Turul“ nevű egyezős kormányozós hajón, mely az ó-budai hajógyárban épült. A két evezős Passauból kiindulva, Linzet, Tullin, Pozsony, Györt, Esztergomot érintve, evez le Budapestre a körülbelül 700 km. pályán, naponként 80—100 kilométert téve meg.

Ezt az utat a Nemzeti Hajós-Egylet négy tagja 23 évvel ezelőtt tette meg és azóta nem is vállalkozott más társaság.

() Országos ifjúsági atletikai viadal. Az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége munkakörét kibővítvén, a labdarugás kultiválásán kívül más sportágak művelését is programjába vette. Ez elhatározásának folyományaképp rendezte meg első atletikai versenyét augusztus 11-én a margitszigeti sporttelepen. A versenyen két bajnokság is eldőlt és pedig egy 100 yardos és 220 yardos Magyarország ifjúsági bajnokságáért. Ebben a két versenyben várható a legszebb eredmény. Az ifjúsági egyletek ezideig csakis a labdarugás sportját üzték s így az ifjúság még csak az atletika küszöbén áll. Az ifjúság körében kétszeresen nehéz a kezdet. A magyar sportot akarja szolgálni az Ifjúsági Szövetség is, alkalmat ad tehát az érvényesülésre az ifjúsági egyleteknek.

A versenybizottságot az I. L. Sz. folyó hó 16-án tartandó ülésében alakítja meg. A versenyen a következő versenyszámok kerülnek kiírásra:

1. 60 yardos síkfutás. — 2. Magasugrás. — 3. 100 yardos síkfutás Magyarország ifjúsági bajnokságáért. — 4. Súlydobás. — 5. 1/2 angol mértőldes síkfutás. — 6. Távugrás. — 7. 220 yardos síkfutás Magyarország ifjúsági bajnokságáért. — 8. Labdarugás. — 9. 1 angol mértőldes síkfutás. — 10. Football pályahossz lefutása a labdával, gólba-lövés. — 11. Egyletek staféta-versenye (4x100 yard.) — A versenyt a M. A. Sz. szabályai szerint rendezik. Nevezési zárlat: 1907. augusztus 1.

() Nemzetközi uszóverseny. A Magyar Testgyakorlók Köre mint az előző években, úgy az idén is e hó 21-én, vasárnap, délután rendezte ezeidi nagyszabású versenyét Siófokon a Sió molójában. A verseny iránti érdeklődést misem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a versenyre eddig nem kevesebb, mint négy tiszteletdíjat ajánlottak fel, úgy hogy az idei uszóverseny messze felül fogja múlni a tavalyi fényesen sikerült versenyt. A rendező egyesület a versenyszámokat akként állította össze, hogy azon az ifjabb generáció a siker kilátásával indulhat s így a nevezési zárlatig, mely e hó 15-én hétfőn este lesz, nagyszámu nevezés várható. A legnagyobb érdeklődést a 3 fősziámú álló egyesületi pontverseny képezi, melyben a legkevesebb pontszámmal kikerülő győztes egyesület 1 évi védelemmel Hendl

Kornél által felajánlott remek kivitelű bronzvándordíját nyeri. Nevezések a Magyar Testgyakorlók Köre választmányához (Menton kávéház, Oktogéntér) czimzendők.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Bécsi egészségügyi kiáll. 1906 állami Chinabor díj, díszoklevél ar. érem. **Chinabor vassal.** Gyonkélkedőknek és lábba-dofozóknak. Kifűnő izt. Kapható gyógy-szertárakban K. 2.60 és 4.20 palaczkokban.

A Felső Margitszigeti Vendéglőben

Balogh Károly

zenekara

naponta hangversenyt tart

déli 12—2 óráig és este 5—10 óráig.

Ház-lebontás miatt

= rendkívül olcsó árak. =

Háztartási cikkek. Nászajándékok. Játékszerek. Chinaezüst tárgyak. Díszműlárak. Ovek. Kéztáskák. Sétabotok. Legyezők stb.

ROTHAUSER czégnél

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker udvar.) Király-utca sarkán.

WIKUS TÁTRA

NYERS EVÉSRE
a legjobb fejcokoládé
BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

Lustig Lajos szül. Polacsek Gizella mint neje úgy saját, valamint gyermekei János és Mihály és az aldirott rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy felejtethetlen jó férje, a legjobb apa és rokon

LUSTIG LAJOS

f. hó 14-én életének 57-ik, boldog házasságának 15-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Drága halottunkat f. hó 17-én d. u. fél 4 órakor fogjuk az új izr. temető halotas házból örök nyugalomra kísérni.

Béke poraira!

Polacsek Simon após, Polacsek Simonné szül. Rosenberg Teréz anyós, Lustig Adolf, Rednár Mórné szül. Lustig Lina, Dr. Neményi Gusztávné szül. Lustig Eszti, Hollós Józsefné, szül. Lustig Paula testvérei, Lustig Antal Polacsek Szidonia sógorné, Rednár Mór, Dr. Neményi Gusztáv, Hollós József sógorok.

Kapható, míg a készlet tart, egyedül;

ÖRÖM SÁNDOR

levélpapír-áruházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

444 darab III. osztályu alumínium-toll 90 fillér

Világ-rekord!!

100 darab egész finom csontlelélpapír, 100 darab színes bélésű borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér. 1000 drb. Kohinoor cigaretta-hüvely ragasztás nélkül 2.10 K. Vidékre csak utárvétel, vagy a pénz beküldése mellett. Csomagolás nem lesz számítva.

144 darab I. osztályu alumínium-toll 1.80 kor

Világ-csoda!!

444 darab II. osztályu alumínium-toll 1.20 kor

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A közjegyzői kamarák köréből. A szombathelyi közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy a szentgöthárdi közjegyzői állás Molnár Endre szentgöthárdi közjegyző elhalálása folytán üresedésbe jött, s a hivatalos teendőknél az állás betöltéséig leendő ellátására helyettesül dr. Kenessey Ferenc metujvári közjegyzőt rendelt ki.

§ A Belvárosi Takarékpénztár sikkasztói. A budapesti büntető törvényszék ez év április hónapban mondott ítéletet Vorlicsek Frigyes, a Belvárosi Takarékpénztár volt hivatalnok és Döbrösy Jenő joghallgató fölött, a kik bűnös összejártsáással 30.000 korona sikkasztást követtek el a Belvárosi Takarékpénztár kárára. Ezért Vorlicsek Frigyeset 1 évi és 10 hónap, Döbrösy pedig 1 évi és 3 hónap börtönrre ítélte a törvényszék. A kir. tábla e hónap elején Vorlicsek büntetését 3 évi, Döbrösyét pedig 2 évi fegyházra emelte. Ezt a másodfokú ítéletet ma délelőtt hirdette ki a két elítélt előtt a törvényszék dr. Sárkány bíró elnöklete alatt. A két sikkasztót nagyon leverte a tábla szigorú ítélete s felebezést jelentettek be a kir. kuriához a büntetés enyhítése céljából.

§ Hermann Bahr könyve. Nagy szenzációt keltett nemrégiben a bécsi bíróság határozata, melyben elrendelte Hermann Bahr német író „Wien” című könyvének lefoglalását. A Stuttgartban megjelent könyvet kitiltották Ausztria területéről, mivel — a határozat szerint — egyes részek sértik az uralkodó családot. Hermann Bahr megfelebbezte a határozatot s a törvényszék helyet is adott a főlebbezésnek. Az ügyész kérte a tárgyalás folyamán, hogy tartsák fenn a határozatot, mivel a könyv több sértő kitélt tartalmaz a császári család tagjai ellen. A törvényszék nem látta igazoltnak az ügyész vádját s az elközbást feloldotta.

§ Agyonszurt tanító. Tragikus módon végződött a múlt szombaton éjjel az a mulatás, amelyet Schild Antal kérészt, volt díjbirkózó csapott több barátjával künn a Zuglóban. Éjjeltájban bevetődött a mulatók közé Major Gábor zuglói tanító. Egy ideig barátságos egyetértésben idogáltak, de később szövit, majd dulakodás keletkezett a társaság tagjai között, akiket a vendéglős ezért, a záróra való hivatkozással kituszkolt az utcára. A civódásnak ezzel nem lett vége, mert Schild Antal belekötött Major Gábor tanítóba s ezt egy, a nyakra irányzott késszurással megölte. A volt díjbirkózót a rendőség nyomban letartóztatta s kihallgatás után átkísértette az ügyészséghez. Ruttkay vizsgálóbíróé lőtt Schild Antal kihallgatása folyamán tagadta, hogy ő szurta volna agyon a tanítót, mert kése sem volt. A bűnjelül lefoglalt kést sem ő, sem családjának tagjai nem ismerték el Schild tulajdonául. A vizsgálóbíró a letartóztatott tagadása dacára elrendelte ellene a vizsgálatot szándékos emberölés büntetése címén a vizsgálati fogsággal együtt. A vizsgálóbírói végzés ezen utóbbi része ellen Schild Antal védője dr. Györi Lipót felfolyamodást jelentett be védenca szabadlábrahelyezéséért a törvényszék vádtanácsához. Ma tárgyalta ezt az ügyet a vádtanács dr. Langer táblai bíró elnöklete s dr. Kállay bíró előadása alapján. A vádtanács elutasítva a védő felfolyamodását, helybenhagyta a vizsgálóbíró határozatát s így Schild

Antal továbbra is fogva marad. A védő a vádtanács határozata ellen most a kir. ítélőtáblához jelent be felfolyamodást a szabadlábra helyezéséért.

§ Kötélhalál. Bécsben Sosna Tamás kovácsmestert, aki pörölyvel úgy fejbévágta feleségét és két gyermekét, hogy az asszony és egy gyermek meghalt, az esküdtek egyhangulag vétkesnek mondták ki gyilkosságban és a törvényszék akasztófára ítélte. Sosna sirva fakadt, mikor kihirdették az ítéletet.

§ Parasztbecstület. A zsebelyi korcsmában múlt év november 11-én Czeringa Konstantin tartotta szóval a társait. Beszélte a mai viszonyok tarthatatlanságáról, a parasztsok sok bujáról-bajáról és végül kifejtette, hogy miképpen kellene megváltoztatni a mai társadalmat.

— Üres beszéd! — kiáltotta közbe Matyán Jován.

— Talán az urak bérencze vagy te! — szólt vissza Czeringa az asztalvegről.

— Hogy ki vagyok, azt majd megmutatom neked! — mondta Matyán.

Czeringa a fenyegetésre föluggott és kiment a sötétbe, ahonnan egy hosszupengéjű kést vett magához s várta, míg ellenfele utánajön. Nem sokáig kellett várakoznia. Matyán mihamar kilépett a korcsmaajlón, mire Czeringa nekiuggott és több késszurást ejtett rajta. A szerencsétlen ember, vérző sebektől boritva, összerogyott, s néhány óra múlva kiszenevedett.

A temesvári esküdttörvényszék Czeringa Konstantin erős felindulásban elkövetett, halált okozó súlyos testi sértésért tízevi fegyházra ítélte. A kir. Kuria ma Tassy Pál koronátgyész indítványára a benyújtott semmisségi panaszt elutasította s ezzel az esküdttörvényszék ítéletét jogerőre emelte.

§ Mégis hazárdjáték a zwick. Néhány hónappal ezelőtt a budapesti büntető járásbírósnál csaknem ugyanazon időben két büntető bírónak kellett eldönteni azt a kérdést, hogy hazárdjáték-e a zwick, vagy nem? Az egyik bíró nem tartotta hazárd játéknak s felmentette a vádlottként elébe került kártyásokat, a másik bíró azonban kimondta, hogy a zwick is hazárdjáték s elítélte egy a kártyásokat, mint a kávést és a főpinczért is, akik a kártyázást megengedték — tiltott szerencsejáték által elkövetett kigágás miatt. A fölmentő ítélet ellen persze nem felebbezett senki s így az mindjárt jogerős lett. Az elítélt kompánia tagjai azonban nem nyugodtak meg a szigorú bíró ítéletében s így az ügy a büntetőtörvényszékhez került, amely ma délelőtt helybenhagyta az elsőbíró ítéletét, szintén megállapítván az ítéletben, hogy a zwick hazárdjáték, amelyet játszani nem szabad.

§ Ítélet a d'Este villa pörben. Novi, mint Hohenlohe herceg és biboros örököse tudvalevőleg pört indított Ferenc Ferdinánd főherceg ellen a d'Este-villa miatt. A pörben — mint Rómából táviratozták — a törvényszék úgy ítélkezett, hogy a főherceg köteles a panaszosnak kártérítést fizetni és fedezni a villa ujjapítási költségeit. A törvényszék Podesti szakértőt bízta meg, hogy a fizetendő kártérítés nagyságát megállapítsa.

KÖZGAZDASÁG.

Liszt exportunk és a malmok üzemredukciója.

Budapest, július 16.

A fővárosi malmok üzemredukciójáról már megemlékeztünk. Magyar malomkörökben általánosságban tartja magát a hír, hogy az üzemredukciót egyhamar megszüntetni sem lehet, mert az osztrák államvasutak igazgatóságának megszorító tarifális rendelkezései ólomsúlyllyal nehezedenek a magyar gabona- és liszt kivitelre. Bár Ausztriába irányuló liszt-kivitelünk az év első öt hónapjában jelentékeny emelkedést mutat, amennyiben a tavalyi 2.747 millió métermázsával szemben az idén 3220 millió métermázsával volt a kivitelünk. Az idei exporttöbblet tehát 480.000 métermázsával. Érdekes, hogy ez az egész többlet az Ausztriába irányuló kivitelünkre esik, mert míg tavaly 2.458 millió métermázsát exportáltunk Ausztriába, addig az idén 2.964 millió métermázsával az export, tehát a félmillió kiviteli többlet egész összegében Ausztriára esik. Ezek után érthető, hogy Ausztriában az ottani malomkörök oly szemérmelen agitációt fejtenek ki a magyar liszt-export ellen. Ez magyarázza meg az osztrák malomiparosoknak ellenünk irányuló egész akcióját. Az önálló vámterület bekövetkezése után azonban az osztrák agitáció önmagától leszerelődik, mert rég bebizonyított tény, hogy az osztrák fogyasztó közönség a magyar ugynevezett fehérlistet nem nélkülözheti. Ebben a kérdésben különben, mint megirtuk, helyes álláspontot foglalt el a budapesti kereskedelmi és iparkamara minapi teljes ülésében, ahol Heinrich Ferenc kamarai tag felszólalása nyilatkozásra bírta Lánzy Leó kamarai elnököt, aki kijelentette, hogy a magyar kormánytól a magyar ipari és kereskedelmi érdekeltéssel joggal megkövetelheti, hogy teljes erejét latba vesse abban az irányban, hogy egyedüli kiviteli cikkünk forgalmára irányuló osztrák agitáció a teljes értékére redukáltassék. Ez feltétlen kötelessége a magyar kormánynak azért is, mert az Ausztriából Magyarországra özőnlő textilipari importért különben semmiképpen sem volnánk kárpótolva. A magyar liszt kellő védelme annyira eminens érdeke a magyar közgazdaságnak, hogy az egymással évek hosszu során keresztül hadilábon álló magyar érdekeltések: a malmok és az agráriusok szükségesnek tartották ebben a kérdésben egyöntetű akcióra lépni és közbeadványban szorgalmazták a kormánynál a magyar liszt kivitele ellen irányuló osztrák törekvések ellensúlyozását. A magyar kormánynak ezideig legalább semminemű megtorló intézkedése nem került napvilágra.

A fővárosi malmok üzemredukciójának a következményei beláthatlanok. A múlt héten a lisztállítás még elég élénk volt. Budapest átlag naponta 10—11 ezer métermázsát szállít hajón Ausztria felé. A malmok azonban ugyszólván csak napról-napra rendelik buza-szükségeiket. Valószínű, hogy az üzemredukció folyamánként az Ausztria felé irányuló liszt-kivitelünk csökkenése már a legközelebbi időben be fog következni.

A tömegháztartások terjeszkedése. Az Egyetértés már több ízben foglalkozott a tömegháztartások eszméjével. Megirtuk, hogy Budapestben egy nagy részvénytársaság van alakulóban, melynek célja az egyéni háztartások nélkülözhetővé tétele, azonkívül arról is hírt adtunk, hogy Aradon mozgalom indult meg egy közös konyha létesítésére. E híreinkre vonatkozólag most arról értesülünk, hogy Aradon nemsokára konkrét formát ölt a fölvetett eszme, amennyiben különösen az ottani államtisztviselők fáradoznak a közös konyha létrehozásán. A mozgalom élén Kosinszky Viktor az „Aradvidéki kör” elnöke áll s remény van arra, hogy a megvalósításra érdekes tervet még az ősz beállta előtt tető alá hozzák. Nemcsak Aradon, hanem — amint értesülünk — Szegeden és Debreczenben, sőt Kolozsváron is foglalkoznak a tömegháztartások megvalósításával s a mozgalom mindenütt szimpátiára talál.

Uj közlelmzési vállalat. Nemrégiben megirtuk, hogy „Terna“ Elelmiczikk Nagykereskedése Részvénytársaság cég alatt Budapesten uj vállalat alakul. Ez a vállalat tegnap tartotta közgyűlését a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ülésében. Az uj vállalat nagy kiterjedésű tevékenységet szándékszik folytatni a székesfőváros közlelmzésében s evégből a Löwenstein Mihály utóda Horváth Nándor-féle, a dr. Szuly Aladár-féle és a Szimon István-féle helybeli közismert cégek fűszer- és csemegeáru-üzleteit átveszi és saját számlára tovább folytatja. A vállalat teljesen befizetett millió korona részvénytőkével alakult meg s tevékenységét a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság nagyobb tüzleti hitellel támogatja. Az igazgatóság tagjai Horvát Nándor, Rudas Gyula, Szimon István és dr. Szuly Aladár, a felügyelőbizottság tagjaivá pedig: Bartos Fülöp, Gerbeaud Emil és Lingel János választattak meg.

Igazgatóválság a Ländorbank londoni fiókjánál. A Ländorbank sokat szellőztetett londoni veszteségeinek — amint értesülünk — igazgató-változás lesz az ára. Leonhardt igazgató, akit nemrég szabadságra menesztettek, nem tér vissza a bankba. Egy másik igazgató, Bloch szintén hosszabb szabadságot kapott s az ő szabadsága is az elbocsátás jellegű bir, mert az igazgató nem szándékozik visszatérni állásába. Szóval a Ländorbank londoni üzleteinek az a fináléja, hogy kidobták — azt az ismeretes kanapét.

Az O. M. K. E. nagybecskereki fiókjának közgyűlése. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés nagybecskereki kerülete vasárnap tartotta évi rendes beszámoló gyűlését, amelynek ugyszólván egyetlen tárgya volt: a kerület választmányának a lefolyt évről szóló jelentése, amely arról tanuskozik, hogy a nagybecskereki kerület nemcsak a központ munkálkodásában vett tevékeny részt, de a torontáli és a nagybecskereki érdekeknek is igyekezett mindenképpen szolgálatára válni. A közgyűlés a jelentést többek hozzászólása után elfogadta.

Egy nemzetiségi pénztörzést terjeszkedése. A Karánsebesen székelő Sebesana takarékpénztár 11. elhatározta, hogy Drassó, Kötnik, Szászcsór és Sugág községekben fiókokat állít fel. Ugy látszik, az intézet minél jobban akarja szolgálni a nemzetiségi aspirációkat.

Szőlősgazdák kongresszusa. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által Pécsen szeptember 20—22. napjain rendezendő IV. országos szőlészeti és borászati kongresszuson az aktuális szőlő és borgazdasági kérdések vitájták meg. Előadásokat tartanak: dr. Drucker Jenő, dr. Molnár István, dr. Pósch Gyula, dr. Istvánfy Gyula, Szilágyi János.

Uj gyümölcsértékesítési- és kivittl részvénytársaság. Csongrádon mozgalom indult meg, hogy a vidék gyümölcstermésének értékesítését egy e célra létesítendő részvénytársaság vegye kezébe. A mozgalom vezetői tárgyalásokat folytatnak a helyi pénzintézetekkel, valamint a gazdaközönség tagjaival s — amint értesülünk — az akció előreláthatólag sikerrel fog járni. Az alapítók Csongrád városát is meg akarják nyerni tervük számára.

Keztyűgyár részvénytársaság Temesvárott. Már megirtuk, hogy a temesvári Hinterseer-féle keztyűgyár, amely már az 1834. év óta áll fenn — részvénytársasággá fog alakulni. Ez az átalakulás — mint értesülünk — most megtörtént. Az alakuló közgyűlést tegnap tartották meg, amely konstátálta, hogy összesen 120 részvényt jegyeztek 300—300 korona névértékkel. Így 360.000 korona alaptőkével megalakult a Hinterseer keztyűgyár részvénytársaság.

Keltető gépek közpirtokosok részére. A földmívelésügyi miniszter nagyobb számú baromfi keltető gépet szerzett be és oszt ki a kisczardák közt a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete útján. A Hont vármegyei Gazdasági Egyesület arra való tekintettel, hogy a felvidék gazdálkodási viszonyai, főleg a birtoktestek szétszórtsága folytán a kisczardák ott nagyobb mennyiségű baromfit egyszerűen nem nevelhetnek, felterjesztést intézett a földmívelésügyi miniszterhez, amelyben azt kéri, hogy az állam részéről beszerzett baromfikeltető gépek egy részét közpirtokosok részére osszák ki.

A sertésvész ellen. Szatmárvármegyének ezidőszent is majd mindegyik járása fertőzve van sertésvészszel. A szatmármegyei és szatmárnémeti állatorvosok ez okból Czilli György állatorvos elnökle alatt értekezletet tartottak, hogy a sertésvész elfojtása tárgyában teendő intézkedéseket megvitassák. Az értekezlet hozzájárult ahhoz az indítványhoz, hogy a sertésvész községekben a gazdák hozzájárulásából alapot teremtenek, amelyből időnkint a beteg állatokat kizárják és nyom-

ban lelik. A sertéspásztorokat pedig kötelezik a megbetegedések azonnal való bejelentésére.

Az államvasutak vagonrendelése. A kereskedelemügyi minisztériumban ma délután Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter elnökle alatt és az összes vagongyárak képviselőinek bevonásával újabb tanácskozás volt az államvasutak vagonrendelése ügyében. A vagongyárak ugyanis azzal a kérséssel fordultak a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy hallgassa meg őket ujából, mert hajlandók ajánlataikat módosítani. Az értekezlet eredménye az, hogy a vagongyárak ajánlataikat a teherkocsiknál 5%-kal, a személykocsiknál 2 1/2%-kal mérsékeltek. A szállítási határidőket pedig odamódosították, hogy az 1909-ben, illetve eredetileg 1910-ben tervezett beszállítás helyébe ez évben 1200 teherkocsit, 1908. január, február havában további 600 kocsit, a fennmaradó mennyiséget pedig 1908. október végéig beszállítják. Ez az ajánlat a kincstár javára kereken 1.900.000 korona megtakarítást jelent, eltekintve attól a nagy eredménytől, hogy az idén még további 1200 teherkocsi fog a forgalom rendelkezésére állani.

Állattérítések. A Torda-Aranyos vármegyei gazdasági egyesület által földmívelésügyi miniszterium anyagi segélyezésével ez évben a vármegye négy járásában rendeztetett szarvasmarha ternyészállat-díjazás és pedig június 20-án Tordán, 27-én Alsójárán, július 4-én Felvinczen és 6-án Marosludason. Mind a négy helyen a magyarfajta szarvasmarhák díjazottak és kiosztottak 300—300 összesen 1200 korona államdíj. A tordai díjazásra felhajtott 62 drb., az alsójáraira 45 drb., a felvinczire 33 drb és a marosludasira 104 drb állat.

Textilpar Temesvárott. Temesvárott uj textilgyár alakult „Kötött-szövött árujár részvénytársaság“ czim alatt. A gyártelep építés 160.000 koronába, belső berendezése és felszerelése 200.000 koronába kerül. A gyár mindjárt az első évben 300.000 munkást fog foglalkoztatni. Temesvár városa nagyobb kedvezményekkel támogatja a vállalatot.

Az osztályorsjáték mai huzásán a következő nagyobb nyerményeket sorsolták ki:

30.000 koronát nyert: 53075.
15.000 koronát nyert: 5329.
10.000 koronát nyertek: 95614 95883.
3000 koronát nyertek: 11063 20876.
2000 koronát nyertek: 14338 21157 77971 89587.
1000 koronát nyertek: 101956 110141 111327 124241.
500 koronát nyertek: 3740 4320 5540 7338 9611 12243 12059 20290 24092 28496 44049 45139 45335 49960 52610 53678 55963 56877 56131 61092 62631 63307 64206 65233 66860 66821 67064 70977 78578 80718 82932 82253 83419 85023 91098 95408 95355 97320 102557 102611 104483 107119 107503 109068 120828 121442 123589.

Mezőgazdasági munkaviszonyok a Délvidéken. A Délvidéken, Torontál, Bácsbodrog és Temes vármegyékben tavaly nyáron több uradalomban munkásrendülések zavarták meg a mezőgazdasági munkát. Az idén nem fordultak elő munkászavargások, mert egyes uradalmak az inficiált vidékeken gondoskodtak a hiányzó munkaerőről, más vidékekről, vagy idegenből szerződtek munkásokat. A Délvidékről az előbbi években tömegesen mentek ki a mezőgazdasági munkások Németországba, az idén azonban nagyon megcsappant ez a munkászavandorlás, mert a délmagyarországi munkásnép a saját vidékén is bőséggel talál munkaalkalmat. A német mezőgazdasági kamarák a munkáshiányról az idén kiadott jelentéseikben panaszként hozzák fel, hogy a délmagyarországi vándormunkások lassanként elmaradnak Németországából.

A megvizsgáló állomások és az arankairítás. Annak idején a kormány eltiltotta a külföldi lóhere és luczernamagvak behozatalát, mert e vetőmagvakal az arankat is behurcolták, mely tömredék kárt okozott a lóhere és luczernatermélő gazdáknak. A földmívelésügyi miniszter később, midőn a kormányrendeletnek semmi hatása nem volt, elrendelte a forgalomba kerülő lóhere és luczerna magvak plombozását is, vagyis a magkereskedők kötelesek az általuk forgalomba hozott heremagvakat az állami vetőmagvizsgáló állomásokkal megvizsgáltatni. Mindeme óvintézkedések daczára a lóhere és luczerna vetéseket egyre pusztítja az aranka s ezért Darányi földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy ennek a káros elősindnek kiirtására hatékonyabb eljárási módokat vessz igénybe s az arankairításban való közreműködésre utasította a vetőmagvizsgáló állomások is. A fertőzött helyekre a vetőmagvizsgáló állomások egy embere kiszáll és a hatóság közbenjöttével felvilágosítja az illető birtokosokat az arankairítás módjáról s az irítás elmulasztásának

következményeiről. Ugyancsak a vetőmagvizsgáló állomások szakemberei fogják ez év őszétől a forgalomba kerülő lóhere- és luczernamagokat megvizsgálni, még pedig a hatóság közbenjöttével.

Hajózási ügyek. A Duna-Gőzhajózási-Társaság közli, hogy „Fischamend“ állomását és „Orth“ megállóhelyét e hó 16-án az összforgalom részére a nagy vízállás miatt ideiglenesen megszüntette. — A Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.-T. köz-hírré teszi, hogy Bosna-Racsa és Sabatz között a f. hó 5-én megszüntetett járatokat e hó 16-tól kezdve ujából megindítja.

TÖZSDEK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Az időjárásban és ezzel egyidejűleg az üzlet hangulatában is változás állott be a mai napon. Az irányzat mindjárt kezdetben lanyha volt és csekély forgalom mellett az árak lemorzsolódtak. Ehhez járult a készáruipiac lanyha volta is, hoi az árak 10 fillérrel ötven kilónként csökkentek. Beszéltek még a malmok üzemreduktiójáról is, mely tárgyban holnap lesz az érdekeltek gyűlése. Mint hírlük, az összes malmok eltökélt szándéka augusztus elsejétől az üzemet redukálni és ez által kívánnak az általuk abnormálisnak jelzett árakra befolyást gyakorolni. Egy bécsi lap ma reggeli száma, amely csak délután érkezett Budapestre és az abban közölt kedvezőtlen becslésjelentés hatása alatt eszközölt véleményvásárlások következtében az irányzat hirtelen ismét megszilárdult és az árak rohamosan emelkedtek. Amit a N. Fr. Pr. csak ma közöl, arról mi már napokkal ezelőtt megemlékeztünk és jelentettük, hogy Bácska, Bánát, Torontál stb. megyékben alig lesz 4 q-ás termés, amit a jelenleg folyamatban lévő próbacseplések igazolnak is. Az irányzat felfelé törekvő, e fölött vitatkozni teljesen hiábavaló munka volna. Hogy az árak gyors egymásutánban nem emelkedhetnek, az is tény; pihenőre van szükség, no meg egy kis áresésre is, hogy ezáltal uj impulzust, új erőt nyerjenek a szilárdság, az emelkedés folytatására.

Készbuza készségebb kínálat és mérsékelt vételkedv mellett ma lanyha irányzatu volt. Elkelt mintegy 2000 q 10 fillérrel olcsóbb árakon. Legdrágábban 11.70 koronán tiszavidéki 2500 q 80 kgos és legolcsóbban felső magyar 100 q 74.5 k. 10.15 koronán adódott el. Rózsa nem változott, a forgalom jobb. Árpa, zab és tengeri változatlanok maradtak.

Határidők mérsékelt forgalom mellett eleinte lanyhulók, utóbb szilárdak voltak. Egyenlegként nem változtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 250 mm. 80 kg. 23.40 korona, 100 mm. 80 kg. 23.30 korona, 100 mm. 80 kg. 23.20 korona, 100 mm. 80 kg. 23.10 korona, 100 mm. 79 kg. 22.80 korona, 100 mm. 79 kg. 22.80 korona, 100 mm. 79 kg. 22.80 koronán (felső), 100mm. 78 kg. 22.80 korona, 150 mm. 78 kg. 22.80 koronán, 100 mm. 78 kg. 22.40 korona, 1000 mm. 76.5 kg. 21.90 koronán (felső.)
Bácskai: 300 mm. 77 kg. 22.50 korona, 500 mm. 75kg. 22.— korona.
Kalocsai: 1500 mm. 77.5 kg. 22.40 korona, 1500 mm. 76.5 kg. 22.20 korona, 1500 mm. 76.5 kg. 22.20 korona.
Tiszavidéki uj: 100 mm. 80.5 kg. 23.20 korona.
Bácskai uj: 100 mm. 76.5 kg. 22.40 korona.
Pestvidéki: 500 mm. 80 kg. 23.10 korona, 100 mm. 79 kg. 22.90 korona, 800 mm. 79 kg. 22.80 korona, 100 mm. 78 kg. 22.60 korona, 200 mm. 76 kg. 21.70 korona.
Felsőmagyarországi: 200 mm. 78 kg. és 200 mm. 79 kg. 22.60 korona, 250 mm. 76.5 kg. 21.60 korona 100 mm. 74.5 kg. 20.30 korona.
Fejérmegyei: 22 mm. 76 kg. 21.70 korona, Raktár: 2000 mm. 77.5 kg. 22.35 korona, 3000 mm. 77 kg. 22.75 korona, 4000 mm. 77 kg. 22.25 korona, 2000 mm. 77 kg. 22.25 korona.
Rózsa: 200 mm. 16.90 korona, kpf., 500 mm. 16.80 korona, kpf. 200 mm. 16.70 korona, kpf. par. 300 mm. 16.70 korona kocsira. 400 mm. 15.65 korona, kpf. par.
Zab: 130 mm. 15.60 korona, kpf.
T. árpa: 100 mm. 13.50 korona, kpf. par.
Rózsa, (uj): 700 mm. 16.80 korona, kpf. par.
Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. július 14-től július 15-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	14732	4850
Rozs	102	—
Arpa	—	—
Zab	8387	101
Tengeri	22438	29608
Liszt	416	24761
Korpa	—	2306

A határidőpiacra köttetett:

Déllelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza októberre 11.27, 11.26, 11.30, 11.20, 11.28,
 11.15, 11.18, 11.15.
 Rozs októberre 8.77, 8.80, 8.75.
 Zab októberre 8.02, 8.04, 8.—, 7.92, 7.94.
 Tengeri augusztusra 6.03, 6.—.
 Tengeri 1908. májusra 6.16, 6.17, 6.12, 6.14.

Déli 1 órakor zárulnak:

Buza októberre ———— 11.14—11.15
 Rozs októberre ———— 8.71—8.72
 Zab októberre ———— 7.92—7.93
 Tengeri augusztusra ———— 6.—6.01
 Tengeri 1908. májusra ———— 6.10—6.11

Délutáni forgalom.

Délután szilárdabb irányzatra az árak emelkedtek.

4 óra 30 perczkor záródnak:

októberi buza 11.27—11.28
 októberi rozs 8.81—8.82
 októberi zab 7.95—7.96
 auguszt. tengeri 6.03—6.04
 májusi tengeri 6.14—6.15

Értéktőzsde.

Minden ösztönzés híján a mai tőzsde kedvetlen hangulattal folyt le. A forgalom minimális volt és az árfolyamok az egész vonalon lassacskán lemorzsolódtak. Erősebb árcsökkenést szenvedtek osztrák-magyar államvasuti részvények, melyek bécsi eladásokra 4 koronával alacsonyabb árfolyamon zárulnak. A kis hitelrészvény 2-2 koronát veszített. Kivételt csupán rimamurányi vasút-részvények képeztek, melyek a bécsi vasárterek emelkedő mozgalmára élénken kerestettek és 2.50, koronával emelkedtek. A helyi értékek piacza tartott árfolyamokkal nyugodt volt. Némi figyelemben részesültek salgótarjáni köszénbánya részvények, melyek 3 koronával javították jegyzésüket. Bécsi buzdításra némi üzlet fejlődött ki magyar koronajáradékban, annak jegyzése 93.30-ig 20 fillérral javult.

Előtőzsde.

Az előtőzsde bécsi eladásokra gyenge volt.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 655.25—654.25
 Magyar hitelbank 758.—757.25, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank ————, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. ————, Osztrák-magyar államvasut 661.50—660.25, Déli vasut 146.—146.25, Rimamurányi vasut 543.50—, Magyar koronajáradék ————, Közuti vasut ————, Városi villamos vasut 291.50 ————, Orosz járadék ————, 3 százalékos jelzálogsorsjegy ————, Hazai bank ————.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 654.—654.50, Magyar hitelbank 757.50—758.—, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 494.—494.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 481.50—482.—, Osztrák-magyar államvasut 660.—660.50, Déli vasut 146.—146.50, Rimamurányi vasut 543.50—544.—, Magyar koronajáradék 93.25—93.30, Magyar aranyjáradék 111.—111.50, Közuti vasut 545.—545.50, Városi villamos vasut 291.—291.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde kedvelen volt.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 653.25—653.90, Magyar hitelbank 756.75—757.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 494.75—495.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 481.50—482.25, Osztrák-magyar államvasut 659.—659.50, Déli vasut 144.25—, Rimamurányi vasut 544.50—545.—, Magyar koronajáradék 93.20—93.30, Magyar aranyjáradék ————, Közuti vasut 545.—, Városi villamos vasut ————, Orosz járadék ————, Hazai bank 282.—.

Helyi értékekben köttetett: Salgótarjáni 578.—580.—, Hazai sorsjegy 110.50, Adria 420.—.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 653.25—653.50, Magyar hitelbank 756.—757.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 495.—495.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 481.—481.50, Osztrák-magyar államvasut 659.—659.50, Déli vasut 143.75—144.—, Rimamurányi vasut 545.—545.50, Magyar koronajáradék 93.25—93.30, Közuti vasut 545.—545.50, Városi villamos vasut 291.—291.50.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4—12, nyolcz napra 8—10 K, augusztus végére 18—20 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde üzletlenül folyt le.
 Köttek: Osztrák hitelrészvény 653.25—653.75, Magyar hitelbank 756.75—757.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank ————, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. ————, Osztr.-m. államvasut 659.—, Déli vasut ————, Rimamur. vasut ————, Magy. koronajáradék ————, Magy. aranyjár. ————, Közuti vasut ————, Városi villamos vill. ————.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 653.50—653.75, Magyar hitelbank 757.—757.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 495.—495.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 481.50—482.—, Osztrák-magyar államvasut 659.—659.50, Déli vasut 144.—146.50, Rimamurányi vasut 543.50—543.—, Magyar koronajáradék 93.25—93.50, Magyar aranyjáradék 111.—111.50, Közuti vasut 545.—545.50, Városi villamos vasut 291.—291.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, július 16. (Az Egyetértés távirata.)
 Buza: Tiszavidéki 11.85—12.35, bánáti 11.30—11.85, mosoni és győrvidéki ———— K, tótfelvidéki és csepeli 11.—11.35, marchfeldi 10.45—10.75 K.

Rozs: Tótfelvidéki 8.75—8.95 K, csepel-szigeti 8.70—8.90, pestmegyei 8.85—9.10, különféle magyar 8.70—8.90, osztrák 8.550—8.80 K.

Arpa: ————, déli vasuti ————, tiszavidéki ———— K.

Magyar tengeri: 6.45—670. K. cinquantin 7.40—7.75 K.

Magyar közepes zab: 8.45—8.70 K. elsőrendű 8.60—8.80, válogatott 8.75—9.10 K.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, július 16. A mai előtőzsdén, dacára a kedvezőbb külföldi híreknek, nyugodt irányzat uralkodott. Az államvasuti részvényekben arra a hirre, hogy ősszel betérjesztik az államosítási javaslatot, lanyhulás állott be. A lanyha irányzat az előtőzsde végéig tartott, csak alpesi bányarészvényekben mutatkozott némi áremelkedés. A nyugatceh szénbánya-részvények, a kábelgyár részvényei és az angol bank részvényei mutattak ismét némi javulást, hitelrészvényekben azonban lanyhulás állott be.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 654.—, Magyar hitel. 759.—, Allamvasut 650.50, Déli vasut 144.75, Alpesi bányatársulat 596.50, Rimamurányi ————, Májusi járadék 97.55, Magyar koronajár. 93.25, Orosz érték ————, Török sorsjegy 183.75, Német márka 117.80, Prágai vasut ————, Unio-bank ————, Laenderbank ————, Bankverein ————, Elbavölgyi ————, Angol bank ————.

A déli tőzsde nyugodt hangulattal nyílt meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 654.—, Magyar hitel 759.—, Landerbank 432.50, Unio-bank 542.—, Allamvasut 659.75, Anglo-bank 303.50, Bankverein 536.—, Déli vasut 144.75, Gözhajó ————, Alpesi bányarészvény 596.75, Májusi járadék 97.55, Magyar koronajáradék 93.25, Török sorsjegy 183.75, Német márka 117.80, Elbavölgyi vasut ————, Rimamurányi 545.—, Orosz érték 83.05, Keleti vasutak ————, Skoda ————.

Bécs, július 16. (Osztrák értékek zárlata.)
 4.2 százalékos papír-járadék 97.50, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.40, 1860-as sorsjegy 149.25, Osztrák hitelsorsjegy 420.—, Angol osztrák bankrészvény 302.—, Bécsi Bankverein 536.25, Osztrák-magyar bank 1810.—, Déli vasut 145.—, Dunagőzhajózási társaság 1000.—, Dohány részvény 422.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.33, Német bankváltók 117.80, Osztrák Lloyd 460.—, 4.2 százal. ezüst járadék 97.45—97.65, Osztrák koronajáradék 97.50, 1864-es sorsjegy 250.—, Osztrák hitelintézeti részvény 652.75, Unio-Bank 542.—, Osztrák Landerbank 432.25, Osztrák-ma-

gyar államvasut 659.—, Elbevölgyi vasut 423.—, Alpesi részvény 596.—, 20 frankos 19.15, Londoni váltóár 240.85, Lipótkohó 452.—, Töröksorsjegy 183.50, gyengült.

Bécs, július 16. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.05, Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 141.—, Magyar hitelbank részvény 755.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 493.50, Rimamurányi 544.30, Magyar cukoripar ————, Adria hajózási részvénytársaság 423.—, Magyar koronajáradék 93.20, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 92.20, Magyar nyer.-k. sorsjegy 188.50, Kassa-Oderberg vasut részvény ————, Magyar jelzálogbank 34.50, M. keresk. bank 481.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, július 16. (Tőzsdejelentés.) A tőzsdének megnyitáskor tapasztalható kedvetlen hangulatát mi sem jellemzi jobban, mint az a körülmény, hogy a forgalom megindulásakor mindennemű kezdeményezés hiányában 28 árfolyamjegyzés kimaradt. A külföldi tőzsdékről érkező jelentések is kisebb-nagyobb mérvű kedvetlenségről szólnak. Laurakohó egy nagy bank vásárlásai következtében 1 1/4 százalékkal magasabb. A forgalom ezen értékekben egyébiránt szabálytalan volt. Bankok, amennyiben jegyeztek, változatlanok. Hazai, valamint külföldi járadékok tartottak, hajózási értékek csak kevésbé változtak. Vasutak közül amerikaiak elhanyagoltak, déli vasut és osztrák államvasut csökkent, olasz értékek a hazai tőzsdék lanyha irányzatával kapcsolatosan szabálytalanok. A második tőzsdeidő elején a helyi értékek nyugodt árfolyam mellett tartottak. Bányarészek átmenetileg javultak. Egyéb téren üzleti csend. Az összstatu ugyszólván változatlan. A harmadik tőzsdeidőt újból üzleti csend jellemzi. A középszépi piac ipari értékeinek forgalma nyugodt. Csak Donnersmarkkohó emelkedett 7%-kal. Napi pénz 5%, magánleszámitolási kamatláb 4 1/2%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék 98.30, 4 százalékos osztrák aranyjáradék ————, osztrák hitelrészvény ————, Déli vasut 28.70, orosz bankjegyek 214.90, 4 százalékos orosz kölcsön 70.50, Disconto Commandit 169.10, Dinamit-truszt ————, Harpeni 195.—, Unifikált török járadék 95.10, 4.2 százalékos ezüst-járadék 98.30, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.20, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-magyar államvasut 140.30, Bécsi váltóár 84.85, Olasz járadék ————, Alt. villamosági Edison 189.—, Gelsenkircheni 190.70, Laurakohó 220.25. Üzletelen.

Frankfurt, (Zárlat.) július 16. 4.2 százalékos papír-járadék ————, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.05, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.25, Osztrák hitelintézeti részvény 204.80, Osztrák-magyar államvasut 141.—, Északnyugati vasut ————, Bustiehradi vasut ————, Londoni váltóár 204.42, Bécsi Bankverein 135.30, Villamos részvény 389.—, 3 százalékos magyar kölcsön 76.20, 4.2 százalékos ezüstjárdék 88.30, Osztrák koronajáradék 97.35, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-magyar bank 125.60, Déli vasut részvény 28.60, Elbevölgyi vasut ————, Bécsi váltóár 848.16, Párisi váltóár 813.16, Unio bank részvény ————, Alpesi bányarészvény 286.25. nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) július 16. 4.2 százalékos ezüstjárdék 98.20, 1860. sorsjegy 151.50, Déli vasut 28.70, 4 százalékos Aranyjáradék 97.60, Osztrák hitelrészvény 205.—, Osztrák-magyar államvasut 140.—, Olasz járadék 102.80, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.60. nyugodt.

London, július 16. Angol consol 84 1/4.

Páris, július 16. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 95.32, Osztr. aranyjáradék 98.—, Magyar aranyjáradék 92.65, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 497.50, 4 százalékos Olasz járadék 102.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315.—, 5 százalékos Marokkói járadék 520.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön ————, 4 százalékos Kons. amort. román járadék ————, 4 százalékos Orosz járadék 1906. ————, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. ————, 4 száz. Szerb járadék 1907. 445.—, 4 százalékos spanyol járadék 92.25, 4 százalékos unifikált török jár. 95.—, Török sorsjegy 168.75, Török dohányrészvény 441.—, Osztrák föld-hitelintézet 10.82, Osztr. Landerbank ————, Magyar Jelzálogbank 512.—, Banque de Paris 14.60, Banque Ottomane 685.—, Osztr. magyar államvasut ————, Déli vasut 151.—, Meridionalvasut 675, Keleti vasutak ————, Waggon Lits ————, Hartmann gépgyár 618.—, Rio Tinto 20.10, Sucrerie d'Egypte ————, Tula 412, Thomson Houston 126.—, Urkányi köszén 34.75, Chartered 578.—, De Beers 98.25, East Rand 169.50, Jagersfontein ————, Transvaal Consols ————, Transvaal Land Company ————, Váltó Amsterdamba (rövid) 208.37, Váltó német piacokra (rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.31, Váltó Belgiumra (rövid) 5/16, Olasz aranyváltó (rövid) pari. Váltó Svájcra 432, Csek Londonra 251.50, Magánkamatláb 3 3/16, tartott.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, július 16-án. (Hivatalos tudósítás.) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) ...

Sertélszámla: 1907. évi július 14. napján volt készlet 38480 drb., 1907 július hó 15-én felhajtott 177 darab, 1907 július 15. napján elszállított 276 darab, 1907 július 15. napjára maradt készletben 38381 drb. ...

Sertéskonsumvásár.

Budapest, július 16. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 152 darab sertés, 48 darab süldő, ... darab malacz, összesen ... darab sertés, ... darab süldő, ... darab malacz, ...

Vásáresarnok.

1907. július 16.

(Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének jelentése.) Az elmúlt napok üzletmenetével változatlan csendes volt. Az idényszerű csemege és befőzni való gyümölcs elég élénk kereslet mellett talált elhelyezést, ...

Mai árak:

Husneműk: Helybeli marhahús hátulja 70-150 K, eleje 60-130 K, vidéki borjú borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül ...

Vad: Öz 1.60-1.80 K, szarvas 80-90- K, vaddisznó ... K kg.-ként egészben, nyul ... K, fogoly ... K, fácán ... K, szalonka ... K, vadrucza ... K darabonként.

Baromfi-félék: Élő rántani való csirke 1.20-2.20 K, sütni való 2.-2.80 K, kacsá sovány 2.80-3.80 K, kacsá hizott 4.40-6.- K, liba fiatal 8.-16.- K, lud hizott ... K, tyúk 2.80-3.80 K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.50-1.70 K, hizott rucza 1.60-1.80 K, hizott pulyka ... K, leves-tyúk 1.40-1.70 K kg.-ként. Pulárd 1.50-3.20 Gyöngytyúk ... K darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 1.80-2.20 K, II. 1.70-1.90 K, főzővaj (kőpült) 1.10-1.60 K, tehéntúró 8-24 fillér kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhtúrót és munkástúrót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 8.-9.- K, rózsá 6.-7.- K, fehér ...

K, kifli ... K, sárgarépa ... K, petrezselyem ... K, vöröshagyma makói: 4.-6.- K, közönséges hazai ... K, fokhagyma 16-24 K, 100 kg-ként. Burgonya, új 7.-8.- K, kalarábé 60-80 K, 100 darabonként, spárga solo ... K, közép ... K, leves ... K kg.-ként, zöldborsó, hüvelyes ... 12-24 K, kifejtett ... K, uborka, salátának 2-8 K, ecetbe 2-3 K, savanyítani 2-3 K, paradicsom ... 40-50 K, 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: Szőlő ... Chasselas ... Passatuli ... fillér kg.-ként. Alma válogatott elsőrendű áru (arany parmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) ... K, másodrendű ... K. Körte elsőrendű ... K, másodrendű ... K métermázsánként. Cserecsnye és meggy ... fillér, sárga dinnye ... K kg.-ként.

Vegyesáruk: Bor és szeszes italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 1.10-1.20 K kg.-ként. (A szövetkezet, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesülettel vezérképviselője minden mézértékesítő ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcszaj ... K kg.-ként. Gomba szárított 60-70 K kgr.-ként. Szappan ... fillér. Lencse (erdélyi) ... 60 K. Bab apró ... 16-24 K, nagyszemű ... 16-24 K 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 64-66 K, erdélyi apróbb áru ... K, meszes ... K eredeti lánaként (1440 drb).

Szerkesztői üzenetek.

Id. dr. B. S., T.-f. Kereskedelmi iskolák internátussal Nagyváradon és Kolozsvárt vannak. Budapestben csak egy internátussal egybekötött felsőbb kereskedelmi iskola van s ez Róser János felső kereskedelmi iskolája és nevelő-intézet (VI. ker. Aradi-utca 10. sz.). Bár magán-intézet ez, de az általa kiadott bizonyítványok állami érvényvel bírnak. Az intézet célja, hogy a növendékek teljes ellátást, felügyeletet és a művelti családi életnek megfelelő nevelést nyerjenek. 53 éve áll fenn az intézet és ez idő alatt 17.793 tanuló került ki ebből az iskolából. Szives üdvözlét.

B. Károly, Sorsjegyei nem nyertek. Egy előfizető, Udombóvár. Sziveskedjék szerző címén Nagybányára írni.

Sch. Albert Vác. 1914. sor. 27 sz. és 1914. sor. 26. sz. Magyar vöröskereszt sorsjegyek darabonként 13 koronát (legkisebb nyeresémet) nyertek. Beváltás

előtt a nyeregon is játszik kisorsolva.

K. József.

gyakran okoz a menni, az ablak a negyedik emeleten Schererr-féle a leír s így a főtáblakal mostrosban.

S. János.

gyalogutakon alkotott és a félépelt szabálytertek előtt alkalmengedélyhez vagy szakasza értelmszabályrendelet hat hónapon szerzett.

A sorsjegyek.

Központi Hotel 4. sz.) nézi át. jegyek beszerzési intézeti részletekkel mellett bizásokat ugytőzsdén.

Kivonat

Kinevezés

megbizott minlakost ideiglenkornokká a dírendelt számvéle Csaplár L. a gyakornokot Babos Béla bukokat pedirendelt számvkornokokkal idbesztercebánydjnokot ideigszámgyakornokág mellé rendkolci lakost számgyakornorendelt számvJános és Kürtirendőrséghez lozsvári itélőtávegzett joghalldíjtalan joggyveelőke Libisch helyi itélőtáblasegésvári pénz-noki állásra L. tali gyakornokgyakornoki állveze ki, mind

Áthelyezés

András nagyhatalszolgát, saaradi törvénygátóság Katonaági hivatalszgátóságánál mlyezte át.

Névmagyará

mel budapestiAczélra, kiskóés Soma selmKároly eskiszeMagdolna és meket Belházi valamint kiskóKassza-odorbegi vasút Magyar h. a. vasúttal Magyar nyulói vasút Osztrák-magyar Államv. jun. v. Pécs-barcsi vasút

Sorsjegyek.

Bazilika sorsjegy ... 20.50 ... 22.50 ... 21.- ... 24.- ... 465.- ... 475.- ... 170.- ... 175.- ... 8.85 ... 9.85 ... 9.- ... 11.- ... 26.- ... 29.- ... 47.- ... 46.- ... 424.- ... 434.- ... 170.- ... 130.-

Table with multiple columns: Buza (100 kg, 50 kg), Egyéb gabonafélék (Rozs, Árpa, Zab, Tölgör, Bors), Burgonya (Fehér, Rózsá, Sárga), Különböző leírások, Államadósság közközlésnök, Zalogvelek, Elsőbbségek, Bankok részvényei, Takarékpénztárak, Biztosító-társaságok, Gőzmalomok, Különböző vállalatok.

előtt a nyereség-szelvény — mely a további huzáson is játszák — levágható. A többi sorsjegy nincs kisorsolva.

K. József. A tüzeveszély az emeletes házakban gyakran okoz emberhalált, mert az ajtón nem lehet ki-menni, az ablakon át pedig egyenesen a másvilágra lép a negyedik emelet lakója. A Rajna mellett fekvő Beuel városban Scherrer tűzoltó ezen a borzasztó helyzetben úgy segít, hogy az ablakokat létraszerű kivitelben építi meg s egy nagy bérház minden ablaka összefüggésbe hozható a másikkal veszély idején. Kivételben olyan a Scherrer-féle ablak, mint a mostaniak, csakhogy van egy vasnyulványa, mely az alatta levő emeleti ablakig leér s így a földre lehet az ablakletrákon jutni. Scherrer ablakával most nagy kísérletezések folynak Beuel városban.

S. János. A székesfőváros törvényhatósága által a gyalogutakon való közlekedés biztosítása tárgyában alkotott és a folyó évi márczius hónap 27-én életbe lépett szabályrendelet 5. szakasza értelmében az üzletek előtt alkalmazott lámpák fölláttatása építési hatóság engedélyhez van kötve. A szabályrendelet említett szakasza értelmében azokra a lámpákra, amelyek a szabályrendelet életbeléptetése előtt állítottak fel, hat hónapon belül kell az engedélyt utólagosan megszerezni.

A sorsjegyek kisorsolását a Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankja r.-t. Budapest (V., Báthory-utca 4. sz.) nézi át. A bank elvállalja értékpapírok és sorsjegyek beszerzését a legutányosabb áron, vidéki pénzüntézet részvények adás-vételét s azokra előnyös feltételek mellett kölcsönt nyújt. Leponyolt tőzsdé megbízásokat úgy a budapesti, valamint bármely külföldi tőzsdén.

lévai lakos Váradira, Hrdko József budapesti lakos saját, valamint Sándor, János, József és Mária nevű kiskorú gyermekei Harkányra és kiskorú László István győri lakos családi nevének Lászlóra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Simonyifalván (Arad várm.) és Námész-tón (Arva várm.) postamesteri állásra július hó 26-ig; — a fő- és székvárosi pénzügyigazgatóságnál több pénzügyi vigyázói állásra szeptember hó végéig; — Sopron városnál rendőrelégényi állásra 5 hét és a budapesti ítélőtáblánál ítélőbírói állásra 2 hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1907. július 16-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

A magyarországi depresszió elenyészett és Oroszországon új minimum jelent meg; a maximum Anglia fölött megerősödött.

Európában az idő szárazabb lett és a hőmérséklet is emelkedett. Nagyobb esőket Oroszországból, meg Romániából jelentettek.

Hazánkban a keleti hegyes vidékeket kivéve tegnap is csaknem mindenütt fordult elő csapadék, de jobbra csak kisebb mennyiségben. A hőmérséklet némileg emelkedett; maximuma: Orsován 28 C fok és minimuma: Arvaváralján, meg Rajecz-fürdőn 7 C fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változóan felhős és melegebb idő várható, el-étve esővel.

Table with columns: Allomás, Légnyomás mm +700, A hőmérséklet Celsius szerint, Esőtárány és erveje, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet max. min.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

VIZÁLLÁS.

július 16. július 15.

július 16. július 15.

Table with columns: m é t e z, m é t e z, listing various locations and their corresponding values.

Hirdetmény.

Alulírott Dr. Joannes Viktor ügyvéd mint vb. Halpert Samu nagyszöllősi cég tőmeggondnoka közhírré teszi, miszerint a tőmeggyognt képező vas- és vegyes kereskedés felszerelése és a hozzá tartozó árúk — melyek a tőmeggondnokságnál megtekinthető, leltárban 1—379. tételek alatt vannak felvéve. — zárt ajánlattal egybekötött nyilvános árverésen el adtnak.

A zárt ajánlatok 1907. évi július hó 31-én d. n. 5 óráig Dr. Joannes Viktor nagyszöllősi ügyvédhez benyújtandók.

A nyilvános árverés 1907 év augusztus hó 1-én d. n. 9 órakor lesz megtartva a vagyonbukott cég üzlethelyiségében.

Ugy az ajánlattevők, mint az árverezni szándékozók kötelesek a becsérték 10%-át 1425 K. 42 fillért az ajánlatok beadására kitűzött időn belül, illetve az árverés megkezdése előtt tőmeggondnoknak kezéhez készpénzben letétbe helyezni.

A csődválasztmány fenntartja magának a jogot, hogy ha az ajánlott illetve az árverés után elérendő vételárát csekélynek tartja, azoknak legmagasabbját is melőzze.

A tőmeggondnok az áru minőségéért nem szavatol. Vevő köteles az árut a vételár kifizetése mellett nyomban átvenni, ellenesetben bánatpénzét elveszti.

A csődválasztmány megbízásából:

Dr. Joannes Viktor

nagyszöllősi ügyvéd,

mint a v. b. Halpert Samu cég csődtőmeg gondnoka.

Advertisement for optical instruments. Text: Fényképező készülékek. Rietzschel, Georz, Rodenstock és Hülfig-féle hírneves gyártmányok csekély havi részletfizetésre. AUFRECHT és GOLDSCHMIED. Budapest, VII. ker. Rákóczi-ut 30. szám. Gazdag képes fénykép, vagy látcsőárjegyzék ingyen és bérmentve.

etek.

k interná-Budapesten kereskedelmi elméi iskolája 10. sz.) a bizonyítványát, hogy s a műveltség k. 53 éve muló került

djék szerző 1914. sor. arabonként Beváltás

Table with a single column labeled 'Áru' containing various numerical values.

KÜLÖNFÉLÉK.

A laczházi ménes.

A laczházi ménes, éves három éves Csikaira rátört a nyugati vész. Pusztai pejkoknak szügye, nyaka véres Százat meg ledöntött tüzes csóva kéz. Laczházi ménesre büszke volt a pusztá, Telivér anyának volt mind a fia, De jött a drót és a pusztát végig kuszva Rálesett a ménes pejsikaira.

Szent István előtt volt: kigyulladt a felhő, S rémesen robajlott a pusztá fölött. Összebujt, meghorkant a laczházi ménes, S remegve kuczorgott a nyires megett. Csapkodott a menyő, egy a nyirest érte, S kicsillámolt kölyke a dróthuzalon, A laczházi ménes ki a fergetegbe, Vészesen nyerített a vad ugaron.

Kiddöltek a póznák. Összevisszaságban Gomolygott a bomlott, tüzes drótkötél, A laczházi ménes dobogva, robogva Nyargalt mint a vészes napnyugati szél. Gázolt volna át a gyilkos gubanczféken. De orozva vágta be a szügyibe, A nagy tüzes mérget amit a felhőkől, Néhány éhes ember lelopott ide.

A laczházi ménes éves három éves Csikaira rátört a nyugati vész. Pusztai pejkoknak szügye, nyaka véres, Százat meg kidöntött tüzes csóva kéz. Laczházi ménesre büszke volt a pusztá, Telivér anyának volt mind a fia, De jött a drót és a pusztát végig kuszva Rálesett a ménes pejsikaira.

Szebenyel József.

(Államfők fizetése.) Egy francia statisztikus összeállította, hogy egyes államok polgárai mennyit fizetnek államfőik eltartására. E szerint a francia a legkevésbé fizeti, ott fejenként csak kilencz centimes-el járul minden polgár elnöke eltartásához. Sokkal nagyobb az összeg Németországban; ott már 34 fillér fejenként az adó, de még ez is elenyésző csekély a többi országok-

hoz képest. Oroszországban 35, Olaszországban 44, Magyarországon 45. De legtöbbet fizetnek a belgák és görögök, akik már 50 fillért fizetnek évente a király czivillistájába.

(A fehérje képződése a növényekben.) Hogy a növények egyik főalkatrésze a keményítő, a levelekben képződik: az már számos kísérlettel be van bizonyítva; de hogy a növényi testnek másik hasonlóan fontos alkatrésze, a fehérje, a növény mely részében keletkezik, azt a legújabb időkig még teljes homály borította. Dr. Müller-Thurgau különböző gazdasági növényekkel, u. m. buza, kukorica s bab-magvakkal, továbbá lemetezett szőlővesszőkkel, víz felett való tenyésztés által oly kísérleteket végezett, melyeknek célja az volt, hogy határozott felvilágosítást adjanak az iránt, vajjon a fehérjeféle vegyületek szintén a levélben, vagy pedig a növény más részeiben is képződhetnek? E célból az említett magvakat kicsiráztatván, a szőlővesszőket pedig gyökeresztetvén, a képződött gyökereket, két teljesen egyenlő hosszú gyökérszál kivételével, mind elmetsette; a meghagyott két gyökérszál egyikét pedig oly edénybe merítette, melyben a szükséges tápanyagok — asszimilálható nitrogén kivételével — mind megvoltak, míg a másik gyökérszál oly edénybe tette, melyben a másik edényben levő anyagokon kívül még asszimilálható nitrogén is volt; ő abból a feltevésből indult ki, hogy ha a fehérjenemű anyagok a levélben képződnek, akkor mind a két edényben egyenlő gyorsasággal fognak a gyökerek tovább fejlődni, míg ha a növény alsóbb részeiben is képződhetnek azok, akkor a nitrogén tartalmu folyadékban gyorsabb lesz a gyökérfejlődés. A gyökérkéket aztán naponként pontosan mérte. A nitrogéntartalmu folyadékban állott gyökerek sokkal gyorsabb fejlődést mutattak s így e kísérletekkel be volt bizonyítva, hogy a fehérjenemű anyagok képződése vagyis a nitrogén asszimilálása a növény alsóbb részeiben is történhetik, anélkül, hogy annak a levelekbe kellene előbb felvándorolni. Hogy azonban minden kétség el legyen hárítva, hasonló kísérleteket folytatott Müller-Thurgau ugyanoly anyagokkal öntözött tiszta homokban is, sőt megfordítva is ismételte a kísérleteket, t. i. a nitrogéntartalmu folyadékban gyorsabb növekedést mutató gyökereket a nitrogénnel-keült edénybe helyezte és viszont, de az eredmény mindig ugyanaz volt. E kísérlettel teljesen összevág Kellner régebbi kísérleteinek eredménye, mely szerint a csirázó magvak fejlődésök első stádiumában, midőn még nem található bennök chlorophyll, már képesek a salétromsav fel-

bontására. Gyakorlati fontossága e kísérletnek abban rejlik, hogy eszerint mindazon esetekben, midőn minél gyorsabb gyökérképződést kívánunk eszközölni, pl. a fák átültetésénél vagy a szőlővesszők gyökereztetésénél, ezt leginkább nitrogéntartalmu trágyaszerek alkalmazása által érhetjük el és hogy eszerint jobban megérthetővé lesz előtünk: miért vannak a nitrogéntartalmu trágyaszerek, u. m. guáno, chilisalétrom, oly meglepő hatással a vetés fejlődésére.

(Fehér rabszolgák.) Sokat irták már azokról a keserű tapasztalatokról, melyeket európai bevándorlók Amerikában szereznek. Most ismét oly esetről értesítenek, hogy hét európai hónapokig volt kénytelen kényszermunkát végezni, s a ragyogó ígéreteknek e szárandó áldozatai nemrég tértek vissza Newyorkba. Októberben az épülőfélben levő North-Carolina-vasutal oly szerződést kötöttek, hogy ez napi 12 korona fizetéssel irnokoknak alkalmazza őket. Reményekkel eltelve mentek le délre Altapasbe, honnan még hat óráig utaztak erdős hegyvidékeken keresztül. Mikor célhoz értek, nyomban kiábrándultak. A bevándorlókat négerekkel együtt szállásolták el s ágyuk nem kaptak mást, mint csupasz deszkát. A felügyelő semmibe sem vette tiltakozásukat s revolverrel kényszerítette őket, hogy az alagutba menjenek s ásóval és kapával dolgozzanak. Kettőnek sikerült megmenekülnie, de később elfogták s visszavitték őket s a kerületi főnökhöz hurcolták, ki minden kihallgatás nélkül husz napi meglánczolásra ítélte őket. Így meglánczolva visszavitték a szerencsétleneket a telepre, hol követ kellett törniök. Végre sikerült levelet írniok Washingtonba az igazságügyi osztályba, pár nap múlva egy államügyész jelent meg a telepen, a sheriffet s több hivatalnokot rabszolgatartás miatt vád alá helyezték, a charlottei törvényszék pedig a vasutársaságot 15.000 korona pénzbüntetésre ítélte.

(Hal mint lámpa.) Alaskában most érdekes új-fajta világítószert fedeztek fel. A halászok ugyanis reájöttek, hogy egy, az alaskai tavakban található halfaj szarított állapotban gyönyörű fényvel ég. A szarított halat e végből egy külön e célra furt és az asztal közepén elhelyezett tartóba rakják és a farkukat meggyújtják. A fény erőssége körülbelül három gyertyafénynek felel meg és egy ilyen hal majdnem három óra hosszágú világít. Az új felfedezésnek még az a nagy előnye is van, hogy az élő hal nagy meleget áraszt és így az alaskaiak olcsó pénzen fűthetik lakásaikat.

FEKETE PÉNTEK.

— AMERIKAI REGÉNY. —

Irta: THOMAS W. LAWSON.

28

— Bob, beszélj hozzám, szólj hozzám — rimánkodott neki. Mondd, hogy nem volt tisztességtelen dolog, amivel ezeket a milliokat megszerezted! Mondd, senki nem fog úgy azáltal szenvedni, mint ahogy apa és én szenvedtünk. Mond ennek a pániknak a következménye, az öngyilkosságok, az örületbe hajszolt anyák, a szegénybe taszított leányok — ez nem a te becstelen cselekedeteidnek a következménye. Oh Bob, felelj, felelj nekem!

— Mondd, hogy „nem“, különben megszakad a szivem. Vagy talán tévedtél — ha valami olyasmit tettél volna, amit az a forró kívánság sugalmazott, hogy atyámon segíts — és most mégis belátod, hogy helytelenül cselekedtél, oh mond meg nekem Bob! Mi ketten együttes erővel meg nem történté teszszük. Mi ketten találunk utat a bűnbocsánathoz.

A legutolsó fillérig visszaadjuk a milliokat azoknak, akiket nyomoruságba döntöttél. Apa vesztesége miatt ne bánkodjál. Elmegyünk együtt hozzá és elmondunk neki mindent, mit csináltunk, mennyit éltünk át és mennyit szenvedtünk — a mi szenvedéseinket hallva, elfelejti saját bánatát. Olyan borzasztóan iszonyodik minden becstelenségtől, hogy a rázudult szerencsétlenséget még szerencsének tartja majd — hiszen ezen szenvedések árán tudta és tanulta meg a gyermeke az igazságtalanságot megismerni és ha lehetséges, ezt mindig jóvá tenni! . . .

És aztán megesküszünk Bob, és te meg én, apa-anya mindig együtt maradunk.

— Oly végtelen boldogok leszünk — és én Istenem — újból kezdünk előlről mindent.

— Ne beszélj tovább Beulah! Az isten szerelméért, a te szerelemedre kérlek, ne be-

szélj tovább! A férfi szenvedő erejének is van határa, még ha olyan nagy, erős bestia is valaki mint jó magam vagyok. Beulah én már itt vagyok ennél a határnál. A mai nap nagyon is erős volt.

A hangja olyan szelid lett, mint egy kimerült gyermeké.

— Ki kell mennem a tömegbe, az utca lármája közé, ott összeszedem majd magam és visszanyerem az eszméletemet és az erőmet is. Akkor majd tisztán, nyugodtan fogok tudni gondolkodni és akkor majd visszatérek hozzád.

Akkor majd együtt gondolkozunk azon, vajjon elkövettem-e olyasvalamit, amivel méltatlanná lettem, hogy a legszebb, legjobb nőnek, melyet Isten valaha teremtett, a kezét, ajkát megérintsem.

— Beulah, te tudod, hogy nem csinálnak meg, ha ezáltal testemet a tüzháláltól, lelketem az örökös kárhozattól menteném is. És megígérem neked, ha meggyőződtem róla, hogy olyasvalamit tettem, amit te vagy az atyád igaztalan dolognak tart — akkor bűnhődni fogok úgy, ahogy te akarod.

Keze közé vette Beulah fejét és gyöngéden, áhitatosan érintette ajkával a leány csillogó, aranyos haját; aztán elment.

Sands Beulah odafordult hozzám:

— Kérem, mr. Randolph, menjen Ön utána — nincsen teljesen nyugodt hangulatban. Sohasem tudhatni, hogy egy szomorú, lesújtott szív mire ösztönzi a tulajdonosát. Éjszakákon át, midőn a lázas aggodalomtól atyám helyzete miatt nem tudtam nyugodni — nekem is kellett a kísértést leküzdenem. Az ördög szolgál felkeresik olyankor a boldogtalan szerencsétleneket, midőn kedvesei közül egyik sincs az oldala mellett.

Oh, hányszor elgondoltam már, hogy hány rettenetes tragédiát lehetett volna megakadályozni, ha a szerencsétlenség a végzetes pillanatban egy hűséges, jó barát áll az oldala mellett és akkor, mikor az élet a legelviselhetlenebb, megmutatja neki a napsugaras eget.

Kérem, kövesse mr. Brownleyt, hogy ott

legyen mellette, ha az elkövetett tett elviselhetetlenné lesz neki.

Mondja meg neki, hogy a rettegett „holnap“ sohasem olyan rettenetes, mint ahogy azt előre elképzeltük.

Eppen az iroda előtt értem utól Bobot. Nem szólítottam meg, mert láttam, hogy nem éri szükségét a társaságnak. Azzal az elhatározással követtem, hogy nem téveszttem el szem elől. Már majdnem egy óra volt.

Wallstreet az örjögés tetőpontján állott. Mindenki vadul, kiméltlenül sietett. A nap eseménye a mindig tömött pénz-utcát is megragadta. Újságos gyerekek ordították a délutáni lap kiadását:

„Rettenetes pánik a Wallstreeten! Egy ember a milliok ellen! Brownley Róbert csödbe hozta „az utcát“! „Bankok bukása!“ Tönk és csőd az egész vonalon! Az „Asterfield National“ elnöke, Snor öngyilkosságot követett el!

Bob legkisebb jellel sem árulta el, hogy hallotta a kiáltásokat. Lassu, kimért léptekkel ment tovább, a fejét magasan fentartotta, gondolkozott, belemeredt a levegőbe, keresett valamit . . . a megmentést kereste.

Az elsiető férfiak nagy része rátekinített.

Némelyek szemében kimondhatatlan gyűlölet és nehezen fékezhető indulat izzott, melylyel szinte leütni szerették volna. Néhányan örömtől nevetve kiáltották a nevét, mások ismét kíváncsian néztek utána. Nagyon könnyen lehetett megkülönböztetni az általa sujtottakat azoktól, akik az ő diadala folytán szintén részesedtek.

Bob azonban senkit sem látott.

Vajjon hová mehet?

Végére ért az utcának, mely felve van pénzzel, bűnnel és még több bünténnyel — és áthaladt a Broadwayn. Lépése akadozóvá vált, midőn az öreg Trinity-temető vasrácsához ért. Mindkét kezével megragadta a vasrácsokat és rámeredt a szétmálló sarkövekre, ama mammonörökre, akik egykor a földön jártak és lelki harcukat végig küzdötték.

(Folyt. köv.)

Szerda

Nemzeti

Zá

M. kir

Zá

Füsz

Zá

Népsz

Zá

Föv. Nyá

Gül-

Nagy operet

Irta: Martos

szerzette F

Kezdeté f

M. U.

Calltörtök: Az

Péntek: Az em

Szombat: Gül

vasarnap

Este: Gül B

Urania

Zá

Ős

A nagy v

Berthy

triku

JOHN

Four H

Doherty

Henry L

Moulin F

hy

Belépődíj

Kedvezm

Erdél

Dalszinhá

Egész éjjel

— Női kizs

Bus

Ste

Ott k

T ere

Eli

A „C

. Ist

foly

Eli

A „C

. Ist

foly

Eli

A „C

. Ist

foly

S Z I N H Á Z A K

Nemzeti Színház
Zárva

M. kir Operaház
Zárva

Főszínház
Zárva.

Népszínház
Zárva

Főv. Nyári Színház
Gül-Baba.
Nagy operetta 3 felvonásban
Írta: Martos Ferencz, zenéje
szerzette Huszka Jenő.
Kezdeté fél 8 órákor
Műsor.
Csütörtök: Az ember tragédiája.
Péntek: Az ember tragédiája.
Szombat: Gül Baba.
Vasárnap: Rip van Winkle.
Este: Gül Baba.

Uránia Színház
Zárva

Magyar Színház
Zárva.

Királyszínház
Zárva

Városligeti Nyári Színház.
A bus özvegy.
Parodisztikus bohózat 3 felvonásban
Írta: Feld Mátyás. Zenéjét: Faragó Jenő versszövegére szerzette: Barna Izó.
Széphegy Róza, Láng Előd, Dossztlak Dandilo, Ferenczy K. Vig Mici, Turcsányi O. Leljár Ferencs, Virágh Jenő, Pártoly Balabér, Bihari Béla, Egy tisztesség nő, Dobos M. Szép Tóni, Vándori K. Pinka Dan, Szabó Lajos
Kezdeté fél 8 órákor

Apollo színház
Telefon 68-89.
A gonoszlovó. Fekete kéz. Egy történet a lovagkorból. A balek-fogók keletkezéséről. A kártyakirály. A magyos ember. Nagy katonai gyakorlatok a Dunán. 1907 július 4-én. Az Apolló színház felvétele. Magyar kerekpáros verseny. 1907 július 7-én a millenáris verseny pályán. Az Apolló színház felvétele

A két vetélytárs.
Kezdeté 8 órákor

TELEFON 81-01. **István-uti** TELEFON 81-01.
szanatorium és vizgyógyintézet
Budapest, VII., Hungária-körút 9: szám,
az István-ut torkolatánál.
Legmodernebb berendezésű újonnan épült magángyógyintézet sebészeti, női és belsőbajok részére. — Vizgyógyintézet bejáró betegek részére. — Villamos fény-, szén-sav- és napfürdők. Svéd gyógytornaszat. — Röntgen. — Nagyon mérsékelt árak. — Allandó orvosi felügyelet. — Kitérő ellátás.

Ezüst. Ezüsttárgyak kicsinyben való árusítása
Bachruch A. cs. és kir. udv. és kamaral ékszerész ezüsttárgyára.
IV. ker., Királyi Pál-utca 13 szám.
1908. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárati földszint.)
E fontos helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálat, fénycső cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári árakon, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Elismert legkifináltabb minőségű **fényképező készülékek,** saját és idegen szerkezetben. Kodak-ok, K. 6.50 és felette. Vettő-készülékek iskolai és házi használatra. Száraz lemezek, másoló papír és mindenféle vegyi-szerek, mindig friss állapotban.
Óvás! Csépek, akik 10% rablótól igérnek, a gyári árakat ezen összeg erejéig, vagy még többel, előzőleg már felelték. Azon helyzetben vagyunk, hogy fényképező-készülékeket többnyire még olcsóbban szállíthatunk s meg fizetési könnyítést is nyújthatunk.

R. Lechner (Wilhelm Müller)
cs. és kir. udvari fényképezési műhegy
Wien I., Graben 31.

MARGIT GYÓGY FORRÁS
(Margittelep' Beregrögye)
a gyomor, belek, húgyhólyag, különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn
Mozgáshely: Édeskúty L-nál Budapeston és a forrás kezelőegységénél Munkács.

GIMBALOM
KEDVELOK MIELŐTT BARRÓL IS VENNÉNEK KERJENEK ARJEGYZEKET
VARGA ÁRPAD
HANGSZER GYÁROSTÓL
MAKO

RÓZSATEJ
kifűző teint-ápolószer 2 K balzsamszappanhoz — 60

OSAN kifűző fog-ápoló szájvíz 1 K 76 fill. Fogpor — 88 K.

TANNINGENE
legjobb hajfestőszer 5 kor.

ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. I., Wallfahng. 5
Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

A világ legjobb **sérvkötőit, haskötőit, mülábat stb.**
készít a külföldi első specialista tanulmányozott orvosi műközszerész **Vitaris Béla**
Budapest, Rákóczi-ut 86. szám.
Nem üzlet. Bent az udvarban földsz. 5.

Egy hámszobás lakberendezés 360 forinttól
kezdve, mely áll: 2 székény, 2 ágy, 2 éjjeli székény, 1 mosdó- és tükör márvánnyal 180 fr. 1 kredenc, 1 kihúzóasztal, 6 ebédlőszék, 1 szőnyegdiván, 120 fr. 1 kanapé, 1 fotel, 1 fantáziaszék, 2 ülőke, 1 szalonasztal és 1 konzol és többérselymmel vagy plüssel bevontva 110 fr. Nagyon és finomabb berendezések, valamint nagyon olcsó árakért, nagy választékban.
NAGY IMRE lakberendezési vállalkozó bútorkészítő
Budapest, Váci-körút 9, I. em. Szerencsen-utca sarok 265 képpel ellátott legmodernebb albumunkat 50 fillér bérleg beküldése ellenében megküldjük.

Vadászok figyelmébe!
— Tulhalmozott raktár miatt 20% engedmény —

1 kétesövű lancaster fegyver azelőtt 40 K, most ... 33 K
1 kétesövű lancattos, kakas között kulccsal, azelőtt 50 K, most ... 40 K
1 kétesövű lancattos, kakas között kulccsal, ezüst betéttel, kis alsó kulccsal, levehető előágygal azelőtt 70 K, most ... 50 K
1 buldugg revolver azelőtt 7 K, most ... 6 K
Szállítások csakis utánvétellel kapható.

Földesi L. Budapest, Rákóczi-ut 6. sz.
SCHMIDT M
szíjjártó, nyerges és bőrdísz
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 28. sz.
Ajánlja saját gyártmányu kosziszó- és lovagló-szerszámjait. Mindennemű utazó és kézi bőrdísz, pénz, szivar, cigaretták stb. tárcsák — Argyak készítése.

WEIGL-FÉLE
KIRALY GYÖNGYE
kapható minden elsőrangú kávéházban és kaszinóban.
WEIGL JÓZSEF
bornagykereskedő és termelő Budapest—Szt-Endre.
Iroda és vezérképviselőség: **KALLAI JENŐ**
Budapest, Dávid-utca 1. sz.

Michelstädter Utóda
Óskó Géza
BUDAPEST,
IV., Váci-utca 3. sz.
Cipő-különlegességei,
A szabottárak talpa vésvé.

RADIAL ELIXIR
ALFÖLDI COGNACGYÁR
KECSKEMÉT

ŐS-BUDAVARA
Friedmann Adolf igazgató.
Ma szerdán, július 17-én.
A nagy varieté színpadon először lépnek fel **Berthy de l'Hespel** francia ekszen-trikusok **Burton és Mayer.**
JOHNSON és DEAN
Four Harway's Great Weiland, Mr. Doherty, Paul Sándor, The Cubaus.
PARISIANA.
Henry Lavedan szenzációs műve **Az ágy.**
Moulin Rouge. Uj Monte Carlo. Párizs hypodrom. Kinematograf stb.
Belépődíj este 9 óráig 60 fillér, azontul 1 korona.
Kedvezményes jegyek a tőzsdékben kaphatók.

Erdélyi minta-vendéglő
Dalszínház-utca 8. szám. (Az Opera mellett.)
Egész éjjel nyitva! — Minden időben friss meleg ételök. — Női kiszolgálás! — Kellemes szeparék! — Az éjjeli világ találkozó helye!

Bus szalmaözvegyek
Steinerhez jöjjetek!
Ott kincset ér minden falat
Teréz-körút 3. szám alatt.

Előzetes jelentés!
A „Chikágó“ mozgó fényképszínház
István-ut 39. (Aréna-ut mellett) :.
folyó hóban megnyílik.

!INGYEN!
és bérmentve küldi a **Párisi Nagy Áruház**
Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.
képes nagy árjegyzékét
mindenkinek, ki ezt egy levelezőlapon kéri.

LEGESZEBB... LEGJOBB... LEGOLCSÓBB...
PAP. LAN. PAP. LAN. PAP. LAN.

Sodronygyétek méret szerint 5 firtól feljebb.
GICHNER JÁNOS
 ágynemű-rész-és vasbutor-gyáros
 aszonyeg, függöny, pokróc, terítő stb.
 nagy választékban.
BUDAPEST,
 Erzsébet-körút 20,
 Flókuzlet: Rákóczi (Kerepesi)-út 86. sz.
 Gyár: Kertész-utca 7. és 9.
 Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
 Reg nem felül árut kisorsolom vagy a pénz visszajárom.

ANYAK TANÁCSADÓJA
 és utmutatója
 gyermekek ápolásánál

Írta Bralwood Murray P. — Fordította az angol eredeti után
dr. Eröss Gyula

Ára csinos egész vászonkötésben . . 2 korona.

Kapható az Athenasum P.-társulat kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 54. valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Két vegyész vélemény!

I. Bizonyítvány.

Ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla budapesti gyógyszerész ur által forgalomba hozott DIANA sósborszeszt megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az az egészségre ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz.

A vegyi összetétel szerint, vízzel hígítva belsőleg és változatlan alakban külsőleg, a legjobb hatású gyógyszereszesznek jelentem ki.

Budapest, 1907. március hó 12.

Dr. Telbisz János
 kir. kereskedelmi törvényszéki hites vegyész.

GUMMI!

Valódi francia és amerikai óvó különlegességek eredeti csomagolásban.

Crvoilag ajánlival Feltétlen biztos Gummi és halhólyag. Árak: tucatszámként k. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50.

Ujl Autó vaginal spray! a legbiztosabb s legkényelmesebb női különlegesség. Ára k. 18.

Irigátor, sebfeccskendő, bidek stb. gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet, zárt borítékban titoktartás mellett.

KELETI J. orvos-szécsi gyár,
 Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.
 (A magy. kir. főposta mellett.) Alapítva 1878.

A kik nyaralni és fürdőzni mennek

ne induljanak útra a nélkül, hogy ne nézték volna át a

«Magyar Könyvtár»
 teljes jegyzékét, melyből a legkiválóbb és legolcsóbb olvasmányokat válogathatják ki. E jegyzéket minden könyvtáros ingyen adja; szívesen megküldi ingyen és bérmentve a kiadócéggel is:

LAMPEL R. könyvkereskedése
 (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság
 Budapest, VI., Andrássy-út 21. szám.

5421/1907. ügyszám. v. t.

Hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a Vallás és Közoktatásügyi m. kir. miniszter ur Excellenciájának 54372/1907. rendeletével, Maros-Vásárhelyen felállítani engedélyezett

községi felsőkereskedelmi iskola elsőosztálya f. 1907. szeptember hó 1-én megnyílik, illetőleg abban a tanítás a jelzett időben kezdetét veszi.

Beltrátsági díj 10 K. és az évi tandíj 100 K. Az intézet mellé a jövő 1908/9. tanévben internatus fogétesített.

Az iskola megnyitására, illetve az intézetbe való felvételre vonatkozó kérdésekre addig is, a míg az igazgatói állás betöltetlen, a v. tanács ad felvilágosítást.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsának, 1907. évi június hó 25-én tartott üléséből.

Dr. Bernády György s. k.
 polgármester.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban, emerit. kórházi orvos,

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és máncos titkos betegséget (hugyosfolyást, sebeket, syphilit stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség) még idősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszernek.

Kezelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
 Budapest, Erzsébet-körút 12. szám.
 Főlemezlet. — Bejárát a léposónál. — Kölön váróterem.

Mindenemű férfi és női nemi betegségek

ugyszintén vér-, bőr-, idegbajok, bujakor (syphilit és férfigyengeség impotentia) alapos gyógyításra legjobban ajánljuk

DR. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

rendelő-intézetét

Budapest, VI., Andrássy-út 13. sz.
 Rendel 9 órától 4-ig és este 7-8-ig. — Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. Levél útján is biztos siker.

„THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság Londonban Alapították 1848-ban.

Magyarországi fiók Budapestben V., Ferenc József-tér 5-6. Saját palotájában.

Vagyon (1905. dec. 31-én) K 223.817.030-68
 Ervényben levő biztosításai (tőkeösszeg) — • 580.000.000-
 Díjtartalék — • 218.834.912-87
 Biztosított teleknek kifizetett — • 615.093.924-85
 1905. évi díj (és kamat) bevétel — • 82.677.080-71

A magyarországi üzlet magyar értékekben elhelyezett díjtartaléka • 25.661.546-08

A magyarországi igazgatótanács:

Gróf Andrássy Géza, v. h. t. t. orsz.-gyűl képviselő, elnök.
 Gróf Batthyány Tivadar, orsz.-gyűl. képviselő.
 Gróf Benyovszky Sándor, orsz.-gyűl. képviselő.
 Gróf Haratsinsky János, v. b. t. t. orsz.-gyűl. képviselő.
 Simon Jakab, a közvetlen tanács elnöke.
 Igazgató: Beckett A. Reginald. Igazgató: Csövek János.

II. Bizonyítvány.

Az előírt ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla gyógyszerész ur, budapesti lakostól eredeti palackban bemutatott Diana-sósborszeszt megvizsgálva, azt kellemes illatú, ártalmatlan, éterikus testekkel kevert, borszeszes sóoldatnak találtam, amely kisebb mennyiségben (cseppekben) avagy vízzel hígítva belső, továbbá változatlan alakban külső használatkor ártalmas vagy mérgező anyagokat nem tartalmaz, miért is úgy belsőleg mint külsőleg alkalmazható sósborszesznek minősítendő és így mint háziszor, annak forgalombahozatala kifogás alá nem esik.

Budapest, 1907. III. 5.

Nyilvános vegykísérleti állomás
Dr. Neumann Zsigmond m. p.
 kir. keresk. és váltótörvényszéki hites vegyész

Esténként
 miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt
 minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőtelve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól masszirozza be magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.
 Mert erősíti és edzi a csontokat.
 Mert erősíti és edzi az inakat.
 Mert erősíti és edzi az ereket.
 Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek miáltal felfrissül az egész szervezet.
 Mert a nyomott kedélyhangulatra nagyon kellemesen hat.
 Mert az általános gyengeséget rögtön megszünteti.
 Mert a has masszirozása által a széklet teljesen rendbe jön.
 Mert bágyadság a homlok bedörzsölése által végképen elmúlik.

Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, írnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel
 mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg

Egyedüli készítő:

ERÉNYI BÉLA gyógyszerész
 Budapest, Károly-körút 5.
 (Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)
 Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg Diana sósborszesz	Egy nagy üveg Diana sósborszesz	Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz
40	1.-	2.-
fillér	korona	korona

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható felülőn e két szó **DIANA-SÓSBORSZESZ.**

Szerda, július 17.

Pa
 Az sági telep neműje dőre való A vállalkoz

Az m. kir. h nyújtandó letes felt Me Ebből 64 neműjök Az mester nyerhet, Bu

Ho
 B

mentő... Egy... M Budapest

9 30	9 00	7 50	8 50	7 10	1 47	7 00	11 44	8 20	7 40	8 55	10 00	7 25	9 30	10 04	8 45	4 87	7 35	12 12	4 27	7 35	8 15	8 15
------	------	------	------	------	------	------	-------	------	------	------	-------	------	------	-------	------	------	------	-------	------	------	------	------

Pályázati hirdetés.

Az alsóbereczkei m. kir. havasi mintagazdaság és teigazdasági telep 18 növendéke élelmezésének és a növendékek fehéreműje mosásának f. évi szeptember 1-től öt egymásutáni esztendőre való biztosítására ezennel pályázat hirdettek.

A növendékek élelmezése és fehéreműjük mosása fejében vállalkozó kap:

- a) egy-egy növendék után havonként 30 kor. tartásdíjat
- b) lakást
- c) fűtést
- d) világítást
- e) naponként 4 liter tejet
- f) fél hold kertet és teljes konyhaberendezést használatra.

Az írásbeli ajánlatok f. évi augusztus 1-ig az alsóbereczkei m. kir. havasi mintagazdaság és teigazdasági telep vezetőségéhez nyújtandók be, hol a szolgáltatandó élelmezésre vonatkozó részletes feltételek is megteudhatók.

Megjegyeztetik, hogy a vállalati összeg évenként kb. 6880 K. Ebből 6480 K a növendékek élelmezésére 400 K pedig fehéreműjük mosására esik.

Az óvadékképes ajánlattevő nők közül az, kinek férje kovácsmester vagy gépkezelő s aki a telepen jövedelmező alkalmazást nyerhet, előnyben részesül.

Budapest, 1907. évi július hó 10-én.

A m. kir. havasi mintagazdaság és teigazdasági telep vezetősége Alsóbereczke (Bereg-vm.)

A jó szabás

a Koch-féle nagy

siker titka!

- Divatos, könnyű, angol béléssel nélküli sacco-öltöny 50,40, 36-os K 29.—
- Lüster sacco-öltöny, igen könnyű és kellemes 24.—
- Lüsterkabát troidal célokra 6.—
- Mosóöltöny 10.—
- Fehér nadrág 6.—
- Tennis-nadrág 9.—
- „Record“ pehely könnyű nyári gummiköpeny, 15 cm széles táskában 21.—

osakia

2109

KOCH

Testvéreknel, Budapest, legnagyobb férfi-, nő- és gyermekruha-áruháza Károly-körut 26.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT?

Kérjünk MÖLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LÓRÉA (Béni) (német) számbelvezésű legkiválóbb arctisztító. Valamennyi arcpot legjellegesebbje egy nappalra, mint este, tekintettel által megvizsgálva, tisztítását és tökéletesen ártalmannak találhatók. Mint piperecskék nélkül lehetetlen, az arcbőrnek a leggyorsabb (hatás) utáni tisztítását, az arcbőrnek a rozsdásodástól megvédeni.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összeköttetésim folytán sikerült a világűrű és földi háttérre „Greme Pompadur“ egész eredeti tisztaságban és erejében összeállítanom. És ezen szer, melylyel a hírnév Pompadur azony egész egy koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. Itt kifutó szer jóval feljebb minden eddigi enemi gyártmányt. „Greme Pompadur“ este és reggel alkalmazhatók, arcot és kezét bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail“-jal.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

és és kir. udvari illatszerek és pipere-csappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Pénzszekevények

egy darabból álló köpenyvel legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

ezék pénzszekevényeknek és trezoripótló-ékezeteknek magyarországi vezérképviseleténél:

NEY és EPSTEIN cégél, BUDAPEST, VI., Podmaniczky u. 4.

Képviselek minden városban kerestettek. ARJEGYZÉK ÉS TERVEK DÍJMENTESEN. Régi szerkezeteket cserésképen átvesszünk.

Valódi Magyar Szakácskönyv,

Irta Zilahy Agnes. Otödik teljesen átdolgozott, a házi czukrászattal és befőttek készítéséről szóló részsel bővült kiadás. Ara szép bekötésben 3.60 kor.

A befőttekről. Gyümölcs, főzelék és saláta épen való eltarítása. A legújabb tapasztalatok után írta Zilahy Agnes. Ara kötve 1.20 kor.

Singer és Wolfner kiadása Budapest. VI., Andrássy ut 10. Kapható minden könyvkereskedésben is!

Dr. FÜREDI

v. kórházi főorvos, katona-, megyei és ker. pénztári főorvos, a medjárdi-rend lovagja stb.

Titkos betegségek

minden neme, impotentia, nemi és női bajok, legkiválóbb specialista, rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 60. sz.

Vegyí és görösi vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyseiker. Mérsékelt díj.

Közvetlen gyorsvonati összeköttetés Budapest és Wien.

valamint a magyar királyi államvasutak és az azon túl fekvő osztrák vasutak alatt megnevezett főállomással között.

9 30	9 10	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	1 45	7 10
9 09	8 45	érk. Wien Sth. ind. ↓	8 50	8 15
7 30	1 00	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	2 10	9 05
8 06	10 10	érk. Graz Sd. ind. ↓	8 41	1 13
7 10	8 30	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	12 40	9 10
1 47	10 30	érk. Rutika ind. ↓	5 59	8 45
·	8 55	· Breslau ind. ↓	10 05	8 06
·	11 23	· Berlin (Friedrichstr.) ind. ↓	4 59	11 31
* Junius 29. szeptember 1. † Junius 15. szeptember 15. ‡ Junius 24. szeptember 14.				
7 00	8 15	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	10 50	10 20
11 44	7 02	érk. Kassa ind. ↓	11 19	8 50
8 20	10 19	· Oorba ind. ↓	10 33	8 27
7 40	8 15	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	1 50	9 55
8 05	11 18	érk. Munkács ind. ↓	4 01	8 21
10 00	7 20	· Lemberg ind. ↓	8 25	7 50
7 25	8 35	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	1 35	9 35
12 04	8 45	érk. Debrecen ind. ↓	8 57	4 42
8 35	9 07	· Szatmár-Némődi ind. ↓	6 50	2 31
4 37	·	· Maramarosziget ind. ↓	·	11 29
·	·	· Stanislaw ind. ↓	·	8 55
7 25	8 00	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	1 10	9 35
12 12	8 54	érk. Arad ind. ↓	8 18	4 16
4 27	11 18	· Gyulafehérvár ind. ↓	8 57	12 56
·	11 30	· Bukarest ind. ↓	10 09	·
7 35	8 35	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	7 50	9 35
8 16	8 55	érk. Kolozsvár ind. ↓	11 10	5 22
·	9 20	· Bukarest ind. ↓	8 05	12 59

7 00	8 30	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	1 00	10 05
12 30	9 37	érk. Ujvidék ind. ↓	7 58	4 20
·	10 38	· Belgrad ind. ↓	8 41	·
7 50	8 00	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	9 05	1 30
9 17	11 45	érk. Zágráb m. á. v. ind. ↓	1 59	4 35
7 45	7 10	· Flama ind. ↓	8 10	8 15
7 50	8 00	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	1 30	9 15
13 48	7 23	érk. Pécs ind. ↓	8 27	8 44
8 20	8 30	Ind. Budapest k. p. a. ér. ↑	1 00	·
8 30	·	érk. Szabadka ind. ↓	9 51	·
12 15	·	· Bosna-Brod ind. ↓	8 31	·
10 00	·	· Sarajewo ind. ↓	6 00	·
8 00	8 00	Ind. Budapest ny. p. a. ér. ↑	1 40	7 00
12 08	7 00	érk. Wien Sth. (Marchegg) ér. ↓	9 05	8 09
1 06	7 54	· Wien Sth. (4t) ind. ↓	8 00	8 25
7 30	8 05	Ind. Budapest ny. p. a. ér. ↑	9 25	9 45
1 35	12 24	érk. Zsolna ind. ↓	8 40	8 14
10 25	6 08	· Breslau ind. ↓	10 03	6 10
6 28	11 23	· Berlin (Friedrichstr.) ind. ↓	4 39	11 31
9 40	8 25	Ind. Budapest ny. p. a. ér. ↑	1 15	6 30
8 35	8 00	érk. Temesvár-Jászoly ind. ↓	7 09	1 28
6 30	11 50	· Bukarest ind. ↓	8 55	10 25

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovataban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 286

Idegés és gyengefehérségű

gyermeknevelési szakértői oktatást és teljes ellátást nyerne. Kelomen Ignác gyógypedagógus, A szünidőben aug. 10-ig Temesvár, Kém-utca 22. sz. 26431

21 éves

polgár-leány, egyetlen gyermek, 100,000 korona készpénzhozománnyal, szerény, jó kedélyű, jelentéktelen testi hibával, nőll menne szolid, habár vagyontalan uri emberhez. Ajánlatok intézendők: Püdes Berlin 18. czimre. 26730

Férfiak!

Feltétlen gyógyhatást nyújt a párisi világhírlapon nagy aranyéremmel kitüntetett Dr. Borsodi-féle szabadalmazott villamos szerkezet. Elegendő a szerkezetet a testen hordani, a hatás elmaradhatatlan. Kívánatra használható utasítás 60 fillér bélyeg beküldése ellenében, Központi szétküldési telep: Berger és Társai Dohány-utca 39. 26702

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvéllal ugy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47, 26703

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvéllalja, tehermentes feladatokat forrásra felépít. Építési tanácsokkal szolgál Borsodi építési iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 782

Pénzkölcsönök

megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkivitel cég Budapest Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg). Közvetít felszámított személyi és tárcza-hitel, állami, közigazgatási és magán tisztviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket érlelőpapírokra, betétkészítésre II. III. ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédlőkre is stb.

Butor:

Urasági lakberendezések háló-, ebédlő- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók Püdes B. butortelepén, Kertész-ut. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Urasági

butorokat, szőnyegeket, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) vesznek és eladnak. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és értékes matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló-, ebédlő-, uri szoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, bórparnitrák és kárpitosfélékben Perzsa, smyrna és más szőnyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokkal gáz, villamos stb.-hez. 26597

Polgári iskolai

reáliskolai és gimnázium vizsgákra legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít "Tanár" Budapest Csömöri-ut 8. I. em. 3. 26332

Vidéken

egy kintün forgalomnak örvendő korlátlan jogú italmérési üzlet eladó. Bővebbet szíveségből Várady Lajos, Orosháza.

Budapesti

gépgyári részvénytársaság keres azonnali belépésre ügyes magyar-német gyorsíró, gyakorlott gépirót. Ajánlatok mindkét nyelven az eddigi működés és fizetési igények megjelölésével "Levelező 36566" jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítt. 36566

Borbély- és fodrász-segéd

elsőrendű erő, egy előkelő fodrász-üzletben azonnali alkalmazást keres (csakis fix fizetéssel). Czím: Pánya Mihály, Rózsa-utca 24. sz. I. emelet 16.

Varrónó

ajánlkozik elegáns francia tolették, blouseok, pongyolák és aljak készítésére a legszolidabb árak mellett, Kertész-utca 35. I. 9. 35812

Spanyol

nagy meggy, ananász-fajok, befőzésre, lekvárnak és rétesbe, postakosarankint 4 kor-ért. Zöld dió, nemes fajok, befőzésre 3 kor-ért. Szállítja Szabó G. gyümölcskivitel Csongrádról. 5376

Női kalap üzlet

nagyobb szabású, jól menetelű, nagyobb vidéki városban, szabadkézből, betegség miatt eladó. Megtudható: Izabella-utca 29. II. em. 21.

Gyógyszerész

gyakornokul oly jó csatládbeli 6-8 gimnasiunot végzett ifju, ki az oláh nyelvet is beszéli elfogadtatják. Második és harmadik évben havi zsebpénzt kap, és díjtalan tanítás és ellátásban részesül. Szülők figyelmébe ajánlom, hogy jó csatládbeli ifju iten jövőjét állapíthatja meg. Ajánlkozások Roth Albert gyógyszerészhez intézendők Gyergyótölgyesen.

Kir. közjegyző

helyettes kerestetik, ki a közjegyzői teendőket teljes jártassággal és nagy gyakorlattal bír. Német és tót nyelv ismerete okvetlen szükséges. Ajánlkozások Ferdinandy János kir. közjegyzőz küldendők Nagy-Röczére, Gömörmegye. 64899

Pénzkölcsön

házakra, telkekre, földbirtokokra első, második és harmadik bekebelezésre is, személyhi tel

katonatisztek, hivatalnokok, kereskedők, iparosok, tanítók részére esetleg kezes nélkül is gyorsan, olcsón közvetít 500

Kreditor bankiroda Budapest, VII. Dohány-utca 54. (Válaszbélyeg)

Kajszinbaraczk

válogatott legszebb példányokban befőzésre, vagy csemegézni, szép meggyet, cseresznyét, ribizkét 5 kilónként 3 koronáért, ringlót, zöld diót, rétesalmát, egrest és zöldbabot pedig 2 koronáért szállít Rottmann és Koller szőlőtelepe és kertésze Kiskunhalas.

Vigyázzon,

ha meghült és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz

Csemege-juhurturó.

Minden kereskedő, aki még nem vette be a mi valódi, friss juhurturókat, próba-rendelést tegyen. 5 kilós bödön 6 kor. bérmentve. Nagyobb vételnél külön árajánlat. Felső magyarországi hegyi juhurturógyár, Nagy-Szalabas (Gömörmegye). 5373.

Veszek zálogcédlőket, elzálogosított briliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényserítő körülmények miatt eladók; mahagoni hálósoba 180 frt, íróasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 frt, nagy perzsa szőnyeg, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreladás, Dob-utca és Holló-utcai sarokpince. 26616

BUTOR

Fa, vas, réz és kárpított butorok, valamint légszusz és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók

Basch Soma butoraktára, 733 Budapest, VI., Kertész-ut. 50. sz. (Király-utca sarok)

Fénykép-készüléket objektívvel, vesz, elad, cserél híres Appolo lemezek cegyedül-clarusok helyre.

HATSCHEK EMIL

Andrássy-ut 13., fiókja: Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877. Sokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

Bérmálási

ajándékul legajánlatosabb s legcélszerűbb, ha arany, ezüst vagy ékszerárut vásárolunk. E czikknek legmegbízhatóbb beszerzési forrása a már 28 év óta fennálló Kohn Ede és társa utódai cég, Városház-utca 6. (a volt Granátos-utca). 26442

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bórparnitrák eladása és vétel.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265 Kézinczy-utca sarok.

Stenográfia

Díjtalan gyorsírás tanfolyam Julius havában díjtalanul tanulhat. Gabelsberger rendszerű magyar és német gyorsírászatot, ugyszintén gépirászt az összes rendszerű írógépeken az okleveles gyorsírótanároktól vezetett Stenográfia országos Gabelsberger gyorsíró és gépiróiskolában. Levelező és vitairásu tanfolyamok. Tanítás reggel 7-től este 9-ig. Beiratások egész napon át az intézet helyiségeiben VII., Kazinczy-utca 8. I. 30. Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-rendszerű iskolával.

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás!

Kitünő szabás!

Videkro mintát küldök, nagyobb rend-lésnél személyesen elmegek.

Zeliszka János

angol uri szabóterem-BUDAPEST,

Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-földi szövetekből.

Zálogcédlőket,

briliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árban vesznek. Brillantokért többet fizetek, mint utjonnan kerültek. SCHILLER IZIDOR, Síp-utca 8. 26316

Urasági butor

Eladók és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmírna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fiókküzet nincsen.

26618

Keményítő czukor

Szirup

és

dextrin

Tápióka és szágógyárakat, legújabb bevált mód szerint,

olcsó telepeket berendez a különleges vállalat keményítő gyárak felállítására és átalakítására

W. H. UHLAND

k. sz. f.

LEIPZIG-G.

Prospektus ingyen.

Balaton Berényben,

"Magyar-Tenger" szállodában penzió fürdővel 6 korona naponként. Családoknak nagyobb ármérséklés. Gallovich.

Aki pályáján

boldogulni akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bizalommal hozzám, ki fényes sikerrel előkészítem értelmű, önkéntes és bármely osztályvizsgára. GOITTEIN KALMAN, Mátyás-ter 17. sz. 276

The Berlitz School

nyelviskola, Erzsébet-körút 15. St-Louis 1904. és Lütich 1905. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnőtteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségi tanárok által. Berlitz módszere szerint az első leczkétől fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csak azt hallja. Más tanítókkal, vagy kintezetekkel semminemű összeköttetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközöltetnek. 133

Ki a YES-OUI-SI

czímű lapot megrendeli, jászva minden megerősítés nélkül és önállóan is

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulhatja. Előzetes ár megvédőként minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és megtartványoznak kiadó kiadóhivatal. Budapest, Andrássy-ut 97. szám.

Mérnöki műszereket

vesz, elad, cserél, lejtmezők, Planiméter, Teleskop, Goerz-Weiss-Triäderstb

HATSCHEK EMIL

Andrássy-ut 13.

Fiókja: Erzsébet-körút 38

BUTOR

uj és használt modern háló-, ebédlő-, uriszoba és szalonberendezéseket, perzsa szőnyegeket veszünk és eladunk.

GROSZ SÁNDOR és társa

Budapest, Lest Ferenc-ter 11, ezelőtt Gyár-utca 2.

Az orsz. zeneakadémiával szembe.

TELEFON 14-09

Fontos kézikönyv

németajkuak számára

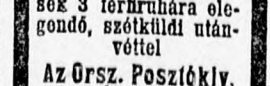
GYAKORLATI MAGYAR NYELVKÖNYV

A magyarul tanulni óhajtok használatára írta: Lád Károly

Ára bekötve 1 K 20 f. Kapható az Athenaeum r-társulat kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 54., valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Bőrszékkipar

bőrszittolás és bőrfaragás

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékerek és karosszékerekben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása bőrszékerekre olcsó árakban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.